

Memòria 1992 Mas Castellar - Pontós (Alt Empordà)

Pons i Brun, Enriqueta | Adroher Auroux, Andrés

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

MEMORIA
INFORME 1992

MAS CASTELLAR-Pontós
(Alt Empordà)

Responsables:

Enriqueta PONS i BRUN (Centre d'Investigacions Arqueològiques de Girona)
Andrés ADROHER AUROUX (Universitat de Granada)

Colaboradors:

Javier BARTUZEN (Euskadi), Ferran CONTRERAS (UAB), Esther TABERNERO (CIA) i
Albert MARTIN (CAS)

19.01.93 000376 - E

Data Num. d'entrada

Registre general

EL JACIMENT IBERIC DE "MAS CASTELLAR"- Pontós. Alt Empordà.

1.-FITXA TECNICA:

Nom del jaciment: Mas Castellar

Regió: GIRONA

Comarca: ALT EMPORDA

Municipi: Pontós

Sector-Comarca: EMPORDA

Coordenades geogràfiques:

Altitud: 160 m. n/m

Lat. N: 42º. 12, 08,,

Long.E: 2º. 54, 33,,

Descripció del Lloc:

Es troba a l'interior de l'Alt Empordà, dins el municipi de Pontós, limitant amb la plana del Pla de l'Estany. Està situat sobre unes petites elevacions (terrasses del Fluvià), i bordejada per Nord i Nord-oest per la riera Algama, presentant un fort desnivell d'uns 25 a 40 metres d'alçada i excavat per la pròpia riera. Cap el sud i l'est presenta pendents molt suaus que es confonen amb els terrenys de la plana costanera de l'Empordà. El lloc està cobert actualment pels treballs agrícoles, especialment en els terrenys planers i la resta està coberta de boscos i matolls d'alzina.

propietari: Narcís Llavanera

Tipus de jaciment:

Hàbitat a l'aire lliure corresponent a un poblat de l'edat del ferro i d'època ibèrica (estructures elevades i constructives d'hàbitat i defensa), amb varis "camps de sitges" (=estructures negatives).

Treballs arqueològics:

- Descobert pel propietari afeccionat a l'Arqueologia, Narcís Llavanera. Ell diu que el coneix de tota la vida.

- L'any 1968 es visita pel Dr. OLIVA i el Dr. MALUQUER i l'identifiquen com un jaciment ibèric de categoria.

- Abans de l'any 1975 és visitat per nombrosos especialistes i estudiosos de Catalunya.

- El Centre d'Investigacions Arqueològiques realitza tres campanyes d'excavació durant els anys 1975, 1976 i 1977 dirigides Per Ma.Aurora MARTIN, cap del Centre, la qual porta a terme varies cales estratigràfiques en el marge de la terrassa alta i vora el camí de la font, excava varies sitges trobades al pati de la masia. Els resultats més positius són la presència d'abundant material ceràmi, lític i metàl·lic i la presència de nombrosos "sitges".

- El Centre d'Investigacions Arqueològiques de Girona remprén les excavacions l'any 1990. La campanya de 1990 és portada a terme per Enriqueta PONS (arqueòloga del Centre) i Andrés ADROHER (de la Universitat de Granada). Els treballs es centren a l'estudi dels materials arqueològics, estudis geomorfològics, recopilació de plànols i fotografies aèrees, realització de la planimetria, i la prospecció electro-magnètica.

- L'any 1991 el Centre d'Investigacions Arqueològiques de Girona realitza 5 cales estratigràfiques en la zona del replà superior, les quals descobreixen un Camp de sitges a l'extrem Oest, un hàbitat del s.V aC a la zona Sud amb estructures construïdes de pedra i tovots i una ocupació del s.II aC. a l'extrem Est, amb estructures construïdes Les excavacions són portades a terme per Enriqueta PONS del Centre d'Investigacions Arqueològiques i Andrés ADROHER de la Universitat de Granada i una bona participació de llicenciats i estudiants de Girona, Barcelona, València i Madrid.

- L'any 1992 el Centre d'Investigacions Arqueològiques de Girona amplia les 5 cales estratigràfiques iniciades l'any 1991, situades en la zona del replà superior, les quals confirmen l'existència del Camp de sitges situat a l'extrem Oest (sondeig 4) i possibles funcions de les fosses-sitges en desús (dipòsits d'escombreries, d'amagatoll, d'enterrament ?, etc.); la destrucció d'un hàbitat defensiu produït a finals del s.V. abans de C., a la zona Sud (sondeig 3); la confirmació d'estructures d'habitació construïdes de pedra i tovots, situada a extramurs (sondeig 5), la destrucció de la qual va en funció de l'estructura defensiva; la ampliació del sondeig 1, a l'extrem est del Camp, ha resultat ser una vivenda amb varies dependències (6 sectors de moment), de finals del s.II aC, entre els quals un d'ell estava arrebossat de cal i ha estat interpretat com un celler, i en un altre sector s'han trobat restes d'un capitell i un basament d'estil jònic, en marbre blanc.

Les excavacions són portades a terme per Enriqueta PONS del Centre d'Investigacions Arqueològiques i Andrés ADROHER de la Universitat de Granada i una bona participació de llicenciats i estudiants de Girona, Barcelona, Tarragona, València i Madrid.

Conservació i inventari dels material:

El material es conserva en la masia propietat de Narcís Llavanera, i en el Centre d'Investigacions - Museu Arqueològic de Girona. Tot el material està inventariat pel Centre d'Investigacions de Girona i ara es troba en procés d'estudi. L'Inventari (REGISTRE, CERPON, INV PON) porta les inicials MC. i es conserva en el C.I.A. de Girona.

Bibliografia principal:

M. OLIVA PRAT, 1968
Ma.A. MARTIN i ORTEGA, 1976
Ma.A. MARTIN i ORTEGA, 1977
Ma.A. MARTIN i ORTEGA, 1979
Ma.A. MARTIN i ORTEGA i N. LLAVANERA, 1980
E. PONS i BRUN, 1984

Cites bibliogràfiques:

Ma.E. SANAHUJA YLL, 1971
Ma. A. MARTIN i ORTEGA, 1976
Ma. A. MARTIN i ORTEGA, 1977
Z. CASTRO CUREL, 1978
Ma. A. MARTIN i ORTEGA, 1982
J. RUIZ DE ARBULO, 1984
Ma. A. MARTIN i ORTEGA, 1987
E. PONS et M. MOLIST, 1989

Treballs presentats a Congressos, Reunions, Col.loquis o similars:

E.TABERNERO, R. VALLEJO i E.PONS, 1991 (en premsa)
"Indicadores analíticos de suelos como método de prospección: El yacimiento protohistórico de Mas Castellar, Pontós (Alt Empordà)" a VIII Reunión Nacional sobre Cuaternario. València-Setembre de 1991.

Equip de Pontós: ADROHER et alii, 1992.
"La Campanya de 1991 a Mas Castellar-Pontós: un exemple de prospecció arqueològica" a Primeres Jornades d'Arqueologia. Sant Feliu de Guixols.Juny 1992.

Equip de Pontós: E.PONS & A.ADROHER et alii 1993 (en premsa).

El yacimiento de Mas Castellar- Pontós: El resultado de un complejo de prospecciones y metodología arqueológica. Revista de Arqueología. Madrid 1993.

INFORME ARQUEOLÒGIC de Mas Castellar-Pontós 1992

1.- DIRECCIÓ, REALITZACIÓ i PRODUCCIÓ:

La campanya de realització de les excavacions a Mas Castellar tingué dues intervencions: del 10 al 20 d'abril i durant el mes de Setembre de 1992.

Hi participaren a cada una d'elles un grup aproximat de 30 voluntaris, d'entre els quals sobresurten els estudiants en arqueologia, i també alguns llicenciats. El lloc de procedència dels estudiants foren de les Universitats Autònoma i Central de Barcelona, de Tarragona, de València, de Madrid i del Colegi Universitari de Girona.

La campanya es compongué, además de les intervencions arqueològiques, de prospeccions geològiques i geomorfològiques, (treball adjunt), restauració d'objectes i conservació "in situ", rentat de terres per la identificació de cereals i microfauna (informe preliminar adjunt), i en l'estudi de laboratori, rentat, marcat i classificat de materials (ceràmics, faunístics i metal·lúrgics).

Llistat de responsables i participants:

- Directores de l'excavació:

Dra. Enriqueta PONS (Centre d'Investigacions Arqueològiques)
Dr. Andrés ADROHER (Universitat de Granada) i responsable de l'estudi dels materials

- Responsables de les cales estratigràfiques:

Cala 1: Xavier BARTUREN (Universitat Autònoma de Barcelona)
Cala 2 i 7: José Miguel GARCIA (Alicante)
Cala 3: Fernando CONTRERAS (Barcelona) i Reyes BORREDÀ (Xàtiva)
Cales 4 : Andrés ADROHER (Universitat de València)
Cala 5: Ester TABERNERO (Universitat Autònoma de Barcelona) i responsable d'estudis sedimentaris.

- Responsables de la restauració:

Cati AGUER (Escola taller del Laberint d'Horta)

Anna CUSO (ECRA)

Topografia i quadriculació:

Lluís SANT (Servei d'Arqueologia)
Pilar (Servei d'Arqueologia)

Fotografia:

Marcel SOLER, José Miguel GARCIA i Enriqueta Pons

Estudis complementaris supervisats per les Universitats i especialistes:

- _ geomorfologia i subsòl (Dr. Narcís CARULLA i Jordi AURELL)
- _ edafologia i estudis sedimentaris (Dr. Ramón VALLEJO)
- _ anàlisis carpològiques (Ramón BUXO i David CANAL)
- _ anàlisis antracològiques (Maite ROS)
- _ estudis faunítics (Susanna CASELLAS i Maria SAÑA)
- _ estudis ceramològics (Dr. Andrés ADROHER, Albert MARTI i Ma. José FERNANDEZ)

Llistat de participants en les intervencions arqueològiques i en els treballs de Laboratori:

Estudiants:

Toni CAMPS (U.A. Barcelona)
Juanjosep ESTEVA (U.A. Barcelona)
Montse GARCIA (U.A. Barcelona)
Maria del Mar CERVERA (U. Tarragona)
Ma. José FERNANDEZ (U. Barcelona)
Hel.lena GONZALEZ (U.A. Barcelona)
Carlos GONZALO (U. Barcelona)
Agustí GASSET (U.A. Barcelona)
Anna VARGAS (U.A. Barcelona)
Josep CASTELLO (València)
Maite SEGURA (U.A. de Barcelona)
Rodolphe BOUCHET (França)
Paula SANTAMARIA (estudiant 3 BUP)
Amàlia AYENSA (U. Madrid)
Paloma UTRERA (U. Madrid)
Eva SORIA (U.A. de Barcelona)
Núria ROVIRA (U.A. de Barcelona)
Esther RODRIGO (U.A. de Barcelona)
Maribel FUERTES (estudiant C.O.U.)
Isabel Capdevila (llicenciada)
José Miguel GARCIA (llicenciat)
Narcís LLAVANERAS (llicenciat i propietari del jaciment).

2.- LA CAMPANYA DE 1992:

La selecció de les cinc cales estratigràfiques iniciades l'any 1991 en el Camp de Dalt vingué donada per l'aplicació de diversos estudis que s'havien aplicat sobre el terreny de caràcter prospectiu, d'entre els quals sobresurtiren els geomorfològics, edafològics, electro-radar, fotografia aèrea, recollida superficial, topografia i cartografia.

Els primers resultats foren exposats en un informe 1991 (Servei d'Arqueologia i Centre d'Investigacions Arqueològiques de Girona) i presentats a Primeres Jornades d'Arqueologia Gironina a Sant Feliu-juny 1991 (ADROHER et alii 1991). Davant els resultats, que els autors valoraren com positius es procedí la campanya de 1992.

La campanya de 1992 tení per finalitat a): continuar amb les prospeccions iniciades l'any 1990, sobretot les de caràcter geomorfològics, per tal de esberinar altres anomalies antròpiques abans de realitzar sondetjos arqueològics, b) l'ampliació de les cales estratigràfiques del Camp de Dalt (fig.1), c) procedir a la restauració de material i peces trobades a l'excavació i d) rentat de terres per a la identificació de cereals i microfauna.

Amb això quedava coberta la primera fase del projecte de recerca arqueològica denominat " L'expansió del món íberic. Focus especialitzats i límits septentrionals" el qual s'activà especialment en el jaciment de Mas Castellar. Els altres jaciments que s'associen al projecte han realitzat els seus propis treballs.

De totes aquestes tasques en parlarem tot seguit

A.- Continuació de les prospeccions geomorfològiques
(en preparació):

B.- AMPLIACIÓ DE LES CALES ESTRATIGRAFQUES:

La quadriculació:

Per l'ampliació de les cales estratigràfiques s'utilitzà la mateixa quadriculació del plànol topogràfic iniciada l'any passat, per tal de continuar amb el mateix sistema d'enregistrament i dibuix de camp (plànols i seccions). Els eixos de la quadriculació segueixen les orientacions dels punts cardinals: l' eix de les "Y" està orientat a Nord-Sud, i l'eix de les "X" d' Est a Oest. Cada metre quadrat està orientat cap

a Nord per una doble numeració: el primer número és el de les X i el segon de les Y (Per comoditat el nº, de les X té tres xifres i el de les Y quatre). El punt més alt del jaciment coincideix amb la cota 100 (punt situat entre les cales 2 i 3).

Mètode arqueològic i sistema d'enregistrament:

Es continua emprant la mateixa base d'enregistrament originari de HARRIS (Unitats Estratigràfiques), perfeccionat pel mètode SYSLAT (definició de fets i estructures), i l'aplicació de les coordenades cartesianes (coordinació i distribució de l'espai) quan s'escau. Les cales orientades i definides segons la quadriculació general, podran estar en el seu dia relacionades.

Rentat, inventariat i marcat dels materials:

El material trobat a l'excavació s'ha rentat, classificat, (fitxer CERPON i INV PON), inventariat (REGISTRE), i en alguns casos ha estat possible la restauració o tractament immediat dels metalls, al mateix temps que el treball de camp. D'aquesta manera, la cronologia que dona els materials trobats en una UE ha estat transportada a l'excavació. El coneixement automàtic d'UE amb materials que presentin un conjunt homogeni o heterogeni, i de datació ampla o tancada, ajuda sobremanera a entendre la dinàmica de l'excavació i el seu comportament.

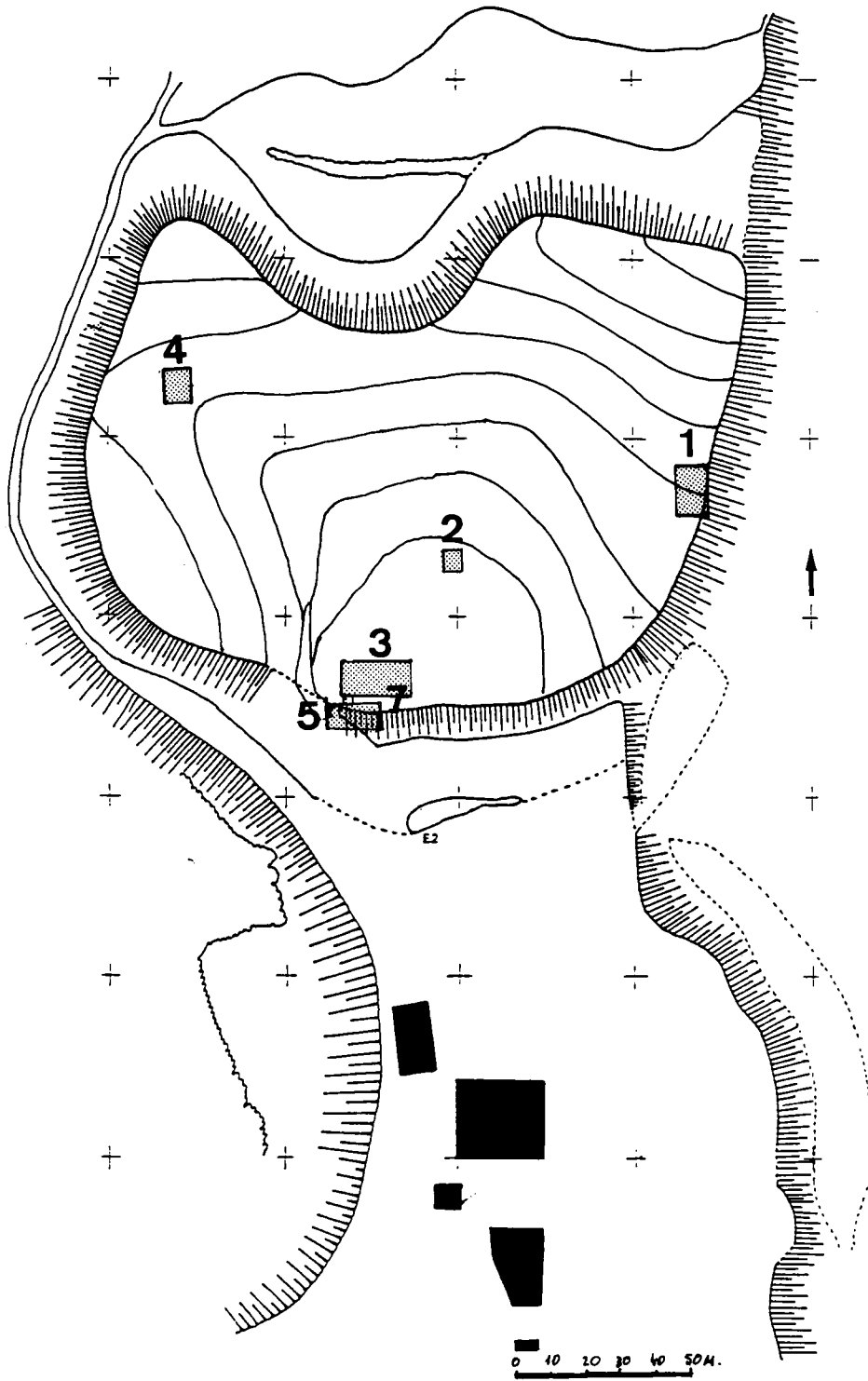

Fig. 1 Camp de Dalt de Mas Castellar 1992. Situació de les Cales

1.- La Cala 1 (figs.1 -10):

a.- La Cala 1: Situació, coordenades i extensió (figs.1 i 2):

Segons els resultats obtinguts en la Cala 1, en l'any 1991, situat arran de l'extrem est del replà de dalt, es planteja l'ampliació de la cala en dos sentits: cinc metres cap a Nord i tres metres cap a Sud sense alterar les dimensions cap a l'Est (límit talús) i cap a l'Oest. D'aquesta manera, l'extensió del sondeig passa de 70 m2 (coord.: 260-270 / 1679-1686) a 150m2 (coord.: 260-270 /1676-1691).

Aquesta ampliació ha condicionat els treballs realitzats en la cala, doncs s'ha hagut de procedir als descobriments i limitacions de les noves estructures d'habitació que han anat apareguent, en comptes de procedir més intensament a l'excavació en vertical.

L'ampliació cap a Nord estava dictada per la necessitat de veure si l'anomenat mur (MR10) tenia continuïtat vers aquesta direcció un cop presentà una interrupció marcada per la obertura d'una porta (PR12). Així mateix, l'ampliació cap el Sud tenia com objectiu limitar clarament el parament MR9, el qual era insinuat per les unitats de derumb UE112 (cap al'Oest) i UE106 (cap a l'Est).

b.- Desenvolupament de l'excavació:

Si recordem els resultats obtinguts en la cala 1 de l'any 1991, aquests es resumien per la presència de tres murs (MR10 + PR12), (MR11) i (MR9), aquest últim adossat en part al mur MR11, els quals dividien el cala en tres sectors: el sector 1 amb un basament de columna centrat entre els murs MR9 i MR23 (aquest trobat l'any 1992), el sector 2 a l'est i prop del talús i el sector 3 cap el Sud (fig. 1. Cala 1-1991).

En relació als resultats de la campanya 1992 podem afirmar que els objectius proposats s'han complert àmpliament, doncs les dades extremament parcials de l'any 1991 s'han pogut introduir en un context més ampli, de manera que es pot realitzar un assaig d'interpretació més ferma sobre les dimensions i l'articulació interna de la vivenda que s'ha exhumat en la cala 1.

Un cop aixecat els primers nivells superficials (UE122) amb pala mecànica, en les zones ampliadades i uns segons nivells (UE123-Sector1; UE121-Sector2 i UE131-Sector3) s'han pogut determinar l'existència d'estructures en connexió a les ja descobertes l'any 1991, i totes elles semblen constituir un conjunt relativament homogeni (estructures construïdes disposades en paral·lel i en perpendicular). Aquest segon nivell (UE121, 123 i 131) es caracteritzen per un terra de textura

homogènea, rogenca i argila-llimosa amb molt poques intrusions antròpiques i culturals en la part superior, en tant que a la part inferior, en contacte amb els nivells arqueològics, les restes són més abundants i poc rodats, sense intrusions. Aquestes unitats posen al descobert noves estructures constructives molt arrasades i amb poca elevació (MR23, MR24, MR25 i MR26) que conjuntament amb les altres conegudes permeten diferenciar la cala 1, en 5 sectors (figs.2 i 3).

ELS SECTORS (figs. 2,3,4,5):

El Sector 1- Zona 1:

Limitat pels murs MR10+ porta PR12 (direcció nord-sud), el mur MR9 (direcció est-oest, cantó sur) i el mur MR23 (direcció est-oest, cantó nord). (fig.2). Ocupa una extensió aproximada de 40 m². L'obertura que forma el llindar PR12 s'amplia cap a nord fins a trobar-se amb el mur MR23. A sobre es localitzà un derrumb (UE127) constituït per blocs de pedra de tamany mitjà (entre ells un fragment de molí circular), continuació del derrumb (UE109) del mur MR10. Aquest derrumb (UE109 + 127) està situat sobre les UE 126 i 132, les quals conjuntament amb la UE 108 defineixen el període d'utilització del sòl (SL14), i que ja fou trobat l'any 1991, amb gran abundància de fauna en connexió anatòmica. Per tant els enderrocaments 109 i 127 marquen el nivell d'ocupació del sòl (SL14) i constitueixen la darrera fase de destrucció de la casa detectada fins ara. La inclinació i la dispersió dels blocs de pedra assenyalen clarament que l'enderrocament es produí en direcció SO, per la qual cosa, pensem que corresponia al mur MR25 (entre sectors 2 i 5). Sota aquest enderrocament, situat en el punt neuràlgic dels murs (MR10+PR12, MR23 i MR25) (cantonada NE) es localitza el nivell d'ocupació que reposa sobre el sòl (SL14). En la cantonada NO del sector 1 s'ha pogut detectar fauna en connexió anatòmica de forma semblant a com apareixia en la UE 108, i tot hi formant part de la mateixa Unitat, se ha individualitzat en la UE 126. En aquest sentit, les UE 108 i 126 no estan connectades per troballes similars (restes faunístiques) però existeix un nivell de petits còdols, pobre en restes antròpiques que connecta amb elles i les fa equivalents. En la cantonada NE del sector 1, sota els enderrocaments esmentats (UE109 i 127), una altra zona es remarcada per la presència de restes faunístiques, ceràmiques i metàl·liques, la qual ha estat identificada com un abocador (UE132).

Les unitats UE108, 126 i 132 constitueixen tres àrees diferenciades d'ocupació d'un mateix sòl (SL 14). Aquest sòl, malgrat la presència de còdols, no es un paviment construït, sino que més aviat podria definir-se com un paleosòl amb ocupació antròpica. El basament circular (BS13) no

reposa sobre aquest sòl, sino que pel contrari, es troba dins d'aquest sòl. Així mateix hem pogut comprobar que el mateix sòl està per sobre de l'enderrocament UE 112-133, enderrocament que correspon al mur MR9, per sobre de la línia d'arrasament (UE139) del mur (MR23) (d'elevació irregularment destruïda), per sobre de la UE 129 (nivell d'ocupació i reompliment del sector 5) i de les UE 124 i 130 (nivells de l'abocador del sector 2). Aquestes dades ens fan pensar que quan es produeix l'ocupació del sòl SL14, el paviment del sector 5 ja no funciona com a tal, el sector 2 està cobert per l'abocador UE 124-130, i els murs MR9 i MR23 estan parcialment destruïts (veure plànol).

El Sector 2- Zona 1:

Està situat a l'Est de la cala 1 limitat pels murs MR11, MR10 + PR12, MR 25 i MR26 i el tall de la cala, prop del talús. Ocupa una extensió aproximada de

En el sector 2 s'ha continuat excavant el nivell superficial UE 121 (=UE 103). Sota la UE 121 s'ha localitzat un nivell d'escombreries que es concentra principalment en la part nord del sector a partir de l'alçada de la porta (PR12), mentre no apareix en la part sud del sector. Aquest nivell d'escombreries ha estat dividit en dues unitats (UE130 i 124). La primera està formada per un terra compacte, cendrós, amb moltes restes òssies, ceràmiques i metàl·liques i blocs de pedra. Està en connexió amb la UE125 essent equivalent a ella. La UE 124 és igual a la UE 130 però amb restes més escasses i sense els blocs.

El Sector 3.-Zona 1:

Està situat a la zona meridional de la cala 1 i limitat pel mur MR9 a nord i pels altres punts està limitat pels límits de la pròpia cala, encara que a l'est es perfila un mur MR34 que tanca el sector. Ocupa una extensió aproximada de 42 m².

En el sector 3 s'ha excavat un potent nivell, sota el superficial, UE131, de textura argilo-sorrenca, compacte i amb troballes escasses fins a arribar al nivell inferior que correspon a un nivell d'ocupació, amb la presència d'una llar (LL28) i el sòl associat a aquesta llar (SL36=UE136). En la part inferior de la UE 131 (nivell d'abandonament) han aparegut abundants restes ceràmiques, material de construcció (blocs, algun d'ells escairat, i restes d'un capitell i basament de marbre blanc, força fragmentat (figs.7,8,9 i 10), restes metàl·liques (claus de ferro, una moneda de bronze "ebusus") i restes òssies (entre les quals s'hi troba el fragment d'una mandíbula humana) (Veure apartat final: estudi d'alguns materials).

El Sector 4-Zona 1:

Està situat a l'extrem NO de la cala 1 i està limitat pel nord per la cala i pels murs M23 al sud, M24, a l'est i M23, a l'oest. (fig.). Ocupa una extensió de 13 m2 aprox. Està separat del sector 5 pel mur MR24, on no es veu cap obertura de contacte, i del sector 1 pel mur MR23 (PR37=porta?). Els murs MR33 i MR24 (aquest entre sectors 4 i 5) s'adossen perpendicularment al mur MR23 (entre sectors 4 i 1)

En aquest sector hem trobat el corresponent nivell sota superficial UE 128, que a l'igual que succeeix amb els altres sectors és de textura argilosa-sorrenca i compacta amb poques restes arqueològiques, i a la part inferior d'aquest nivell comencen a apareixer abundants concrecions calcàrees, fruit possiblement de la barreja amb el nivell inferior on són molt abundants. Sota la unitat UE128 es situa un nivell de destrucció amb abundants restes de construcció: concrecions calcàrees, tobots i restes de fusta cremada, UE 137, corresponent al llindar d'una porta? PR37 (entre sectors 1 i 4) en el mur MR23.

El sector 5. Zona 1:

Està situat entre els sectors 4 i 2 i limitat pel nord pel cala, per l'est pel mur MR25 (entre sectors 5 i 2), per l'oest pel mur MR24 (entre sectors 5 i 4) i pel sud pel mur M23 (entre sectors 5 i 1). Ocupa una extensió aproximada de 7m2.

En aquest sector hem trobat un reompliment argilós-llimós molt compacte, la UE 129 de color fosc i amb abundant restes de concrecions calcàries, molt similar ala part inferior de la UE 128. Pràcticament les restes ceràmiques de la UE 129 es concentren en el punt de contacte amb el paviment (SL27) construït amb cal, situat en aquest sector, material que afecta també a les quatre parets que el limiten. Les restes ceràmiques, semblaven correspondre a vasos ceràmics fragmentats "in situ" i arrengrats a la paret oest del sector, vorejant el mur MR24. Sobresurt la ceràmica a mà de cuina, i les gerres de ceràmica comuna ibèrica. Algún fragment d'àmfora i de campaniana A dóna una cronologia aproximada situada entre el -200, -175 a.C. Entre els objectes, apart de les olles i vasos culinaris, destaca un fragment de molí recolzat a la paret.

ELS FETS (figs.2 i 3):

1.- El mur MR9

Decobert en la campanya de 1991, el mur MR9 està orientat de E-O, i separa els sectors 1 i 3 per l'extrem occidental i està adossat al mur M11 per l'extrem oriental, separant tots dos murs els sectors 2 i 3. Conservava una longitud de tres metres aproximadament (264,266

/1680), i uns 50 cms. d'amplada, i presentava dues interrupcions a l'est i a l'oest a causa del seu derrumbament.

Amb l'excavació en el sector 3, s'ha pogut comprovar que aquest mur té continuïtat cap a l'Est, uns 3,5 metres, fins a trobar-se amb el mur MR34, el qual limita el sector 3 per l'est. Un enderrocament situat sobre el mur evita de comprovar una possible porta en el seu extrem oriental. Aquest mur apareix molt arrasat, comprovació que ve determinada per l'enderrocament UE134, que significa la continuació de l'enderrocament UE 106.

L'extrem occidental del mur MR9 es talla abruptament entre els sectors 1 i 3, assenyalant aquesta interrupció una altra possible porta, que comunicaria els sectors (?) i continua en direcció cap a l'oest molt enderrocada (UE 133 continuació de la UE 112. Aquest enderrocament es de la mateixa naturalesa que els de la part oriental, formats per blocs de mida mitjana i petita, amb restes culturals escasses i absència total de restes constructives. (tobot, cal, ...).

El mur MR9 es caracteritza per estar construït amb materials molt heterogenis: travertí, sorrenques, calcàries i inclús morter, materials omnipresents en totes les estructures de la zona 1, i ben segur tenen un origen pròxim. Les parts conservades presenten una elevació molt regular i una disposició molt rectilínea, formada per grans blocs en disposició doble i trabats amb pedretes. El parament de la cara meridional està allisat, amb traces visibles de cisell, mentre que l'altra cara (interna? per l'angle que forma amb el mur MR10) es poc visible de moment. Una bona part d'aquesta cara interna està adosada longitudinalment, uns 4 metres, amb el mur MR11.

2.- El mur MR10

El mur MR10 fou delimitat en superfície l'any 1991. Està orientat de N-S. Té una longitud de 3,50m., entre el mur MR9 i la porta PR12. i una amplada de 40 a 45 cms. Presenta una interrupció a la part nord on es troba ubicada la porta PR12. S'adosa perpendicularment al mur MR9 i s'uneix canviant de direcció en angle recte, amb el mur MR11.

Es presenta amb una certa inflexió en S i mostra una línia d'arrassament superficial molt regular (UE 115) trencada per la interrupció de la porta PR12. Aquesta línia d'arrassament del mur MR10 presenta una inclinació paulatina vers el nord seguint l'actual inclinació del terreny, inclinació que també es percep en el mur MR25, alineat amb el mur MR10 + porta PR12.

Mur de blocs disposat en doble filada, col·locats de pla, per lloses grans calcàries sense tractar i de grans blocs erosionats del riu, (amiden entre 30 a 15 cms.), amb l'interior reomplert de pedruscall. (elevació UE118). El parament, descobert en una sola filada, es presenta irregular, doncs les cares externes no presenten cap treball ni cap poliment.

La unitat d'enderrocament UE109 dóna una cronologia -175, -150)

3.- El mur MR11.

Orientat de E a O, presenta una longitud de més de 4 metres de longitud, i entre 40 i 60 cms. d'amplada, circula i es recolza paral·lelament al mur MR9 en tot el seu trajecte, formant una amplada de 90 cms. S' uneix amb el MR10 canviant de direcció en angle recte.

Mentre que el parament sud ben just es pot definir amb claretat, el parament nord està format per pedres quelcom més petites que les dels murs MR9 i MR10, sense treballar, a excepció d'algún rierenc trencat per aquesta finalitat. L'extrem Est del mur, punt d'amplada més gran, està format per blocs més regulars. En l'extrem oest del mur trobem que aquest fa cantonada amb el mur MR10 i tots dos s'adonen al mur MR9. El buit que hagi pogut deixar aquesta unió es reomplert per pedretes.

4.- La porta PR12

Obertura situada entre els murs MR10 i MR 25. Està ben limitada pel cantó del mur MR10, per un bloc retallat UE110 de 44cm. x 50cm. (llindar?), i en canvi no ho està en la connexió amb el mur MR25, pel cantó dret. Aquest bloc de sorrenca i de forma rectangular s'adosa al mur MR10 i està calçat per algunes pedretes. Al cantó nord del bloc i segueix una doble alineació de fragments d'àmfora grecoitàlica (UE 111) que segueixen la direcció del llindar i que semblen correspondre al calçat d'algún altre possible bloc desaparegut. Aquesta obertura es situa per sota la UE125 i sota un nivell de destrucció (UE109-UE127), té una amplada de (UE120)(llindar + ceràmiques falcades 1,50cm.), i ha estat identificat com una porta interna que comunicaria els sectors 1 i 2.

5.- El basament BS13

Dins el Sector 1. Està format per un bloc treballat, de sorrenca (UE113), de forma circular de 50 cms. de diàmetre i cara superior plana. No es coneix l'alçada doncs es troba dins el sòl SL14, cosa que fa pensar que ha de reposar en una altra estructura. És interessant remarcar que és equidistant dels murs MR23 i MR9 que limiten part del sector 1 i es troba alineat amb el mur MR24.

6.- El sòl SL14

Sòl d'abandonament que ocupa el sector 1 limitat de moment per tres panys de parets MR9, MR10 i MR23. En el sector 1 e informe 1991, ja s'ha comentat les característiques d'aquest sòl, on es va trobar quantitat de fauna en connexió anatòmica especialment en els angles SE i NO. En la zona NE i aprop de l'obertura PR12 s'hi troba també una quantitat important de material més variat entre fauna, metall i ceràmica (UE 132), Està format per les unitats 108, i 126 i 132.

7.- El mur MR23

Orientat de E-O circula paral·lel al mur MR9 en una longitud de 7 metres i limita el sector 1 pel nord. Està arrasat de forma irregular, i d'aquesta manera es pot coneixer la seva estructura a diferents nivells. Així es pot apreciar la presència d'una fonamentació constituïda per una sola línia de blocs travertínics molt ben treballats i escairats entre sí. Sobre aquesta fonamentació s'ha relaitzat una elevació de doble filada de pedres sense treballar de forma semblant al mur MR10. Aquesta elevació (UE?) es troba en molt mal estat de conservació. En una zona centrada al sector 4 sembla presentar una obertura (llindar de fusta cremada?) i a l'alçada del sector 5 l'elevació del mur MR23 està cobert interiorment per un arrebossat de cal.

8.- El mur MR24.

Orientat de N-S. conserva una longitud de 3 metres i una amplada de 40 cms. Forma una paret interna situada entre els sectors 4 i 5, s'adossa al mur MR23 i és paral·lel al mur MR25 (sector5) i al mur MR33 (?). Només es conserva la línia de blocs trabertínics que formarien la fonamentació del mur, idèntica (UE?) a la del mur MR23. La línia d'arrassament del mur és regular, lleugerament inclinada cap el Sur, a la contra dels murs MR10 i MR25. L'elevació és totalment nul·la. La cara que mira al sector 5 està coberta per l'arrebossat de cal i conserva una elevació més gran que la del propi mur.

9.- El mur MR25

Orientat de N.-S. conserva una longitud de 4 metres i una amplada de 45 cms. Està perfectament alineat amb el mur MR10 interromput per la porta PR12, i es troba entre els sectors 5 i la zona septentrional del sector 2. Les seves característiques de construcció són pràcticament idèntiques a les del mur MR10 i presenta una línia d'arrassament regular i inclinada cap a nord. Es pot donar una dada reveladora, tot i el nivell d'arrassament regular. La diferència de cotes entre el punt més meridional del mur MR10 i la del punt més septentrional del mur MR25 és d'uns 40 cms. El parament intern que dóna al sector 5 resulta també

enlлит de cal, formant una mateixa unitat UE amb els arrebossats dels murs i del sòl del sector 5.

10.- El mur MR26

El mur MR26 orientat d'est a oest conserva una longitud de dos metres i s'adossa al mur MR25 tancat per la part septentrional el sector 2. Es difícil definir-lo ja que es troba parcialment descobert dins el perfil nord i est, però sembla ser de les mateixes característiques que les dels murs MR10 i MR25, tota ells limitant el sector 2, apart del mur MR 11 que el limita pel sud.

11.- El paviment (SL27) i l'arrebossat (UE138) del sector 5 (figs.3,4 i 5).

El sector 5, limitat pels murs MR23, MR24, MR25 i el tall de la cala on ja es perfila un mur, de dimensions aproximades 8 metres quadrats, es destaca per la presència d'un paviment (SL27) que cobreix tot el terra de l'espai del sector i només presenta algunes irregularitats en els racons NE i SE. A la cantonada NE presenta una elevació voluntària de forma troncocònica, coberta igualment pel mateix enlлит. L'enlлит és de color blanc, de cal, i en alguna zona s'observen petites pedres de color rogenc barrejades amb la cal, donant un aspecte "d'opus signinum". En la cantonada SO té una coloració gris- fosc potser a causa del foc. Malgrat certes irregularitats del sòl aquest es presenta enlлит en tota la seva superfície, i en bon estat de conservació (SL27 format per la UE140=UE138)

El paviment continua aixecant-se pels seus quatre cantons cobrint els murs que limiten el sector (UE 138 forma l'arrebossat). La composició de l'arrebossat sembla igual que el paviment, la única cosa és que en cap cas s'observen les pedretes, com en el paviment. En general presenta un gruix de 5 mm. i es bastant consistent. Apareix trencat en la cantonada SE on es sospita que pogui haver-hi una porta (?).

La troballa superficial dels fets PR37, obertura del mur MR23 (accés sectors 4 i 1), LL28, llar trobada a l'angle NE. del sector 3 i el SL36 sòl del sector 3 no permet ara per ara fer un anàlisi exhaustiu.

c.- La interpretació de la cala 1 i la cronologia:

Malgrat la diversitat de sistemes de construcció que s'han utilitzat en les estructures muràries i de la superposició puntual d'aquestes, pensem que en algú moment determinat totes elles varen funcionar contemporàneament.

Una de les principals raons és la pròpia orientació dels murs que es tallen en angle recte i són aproximadament paral·lels entre sí.

Evidentment s'han reutilitzat estructures preexistents, però els afegits han intentat crear una construcció sumament regular.

Per altra part pensem que tots els sectors de la cala 1 pertanyen a una vivenda (fig.3). El sector 5, l'únic on hem arribat a un paviment construït, i que possiblement s'ha utilitzat com un petit magatzem o celler, ens assenyala un grau d'especialització en l'ús de les habitacions, que exigeix evidentment l'existència d'altres habitacions alternatives. El sector 1 centralitza la resta dels sectors, a la qual sembla que la resta dels sectors hauria d'accedir per una entrada?, mentre que no hem trobat accessos entre els sectors 4-5, 5-2 o 2-3.

Si es tractés d'una sola vivenda, cal dir que aquesta és de gran dimensions (més de 150 m². calculats,...) i força complexa, la qual cosa encaixa amb la resta de les troballes que s'hi han efectuat: restes d'un capitell i basament de marbre blanc, d'estil jònic, en un sòl del sector 3 (SL36), on també ha aparegut les restes d'un fragment de mandíbula humana i una moneda "ebusus" (emissió 214-190 a.C.), l'arrebossat de les parets i del sòl del sector 5, i la presència d'algunes característiques constructives sòlides.

Segons les troballes i el treball de camp hi podem diferenciar varies fases:

a.- Fase 1A:

Corresponen als dos primers nivells superficials: el primer format per les terres agrícoles més orgàniques, amb força material ceràmic rodat (UE 100, UE122) i el segon format per un horitzó argilós-rogenic més compacte amb menys materials i poques intrusions orgàniques, produït per percolament de les aigües de pluja que han cobert les estructures antigues (UE 121, 123 i 121).

b.- Fase 1B. Primeres restes de la primera ocupació. Hi distingim dues subfases:

Fase 1B1: Fase de destrucció (UE 109 i 127)

Fase 1B2: Fase d'ocupació (SL14, UE 124 i 130)

1.- Fase 1B1: Fase de destrucció: Correspon a la última destrucció de la vivenda (UE 109 i UE127).

2.- Fase 1B2: Fase d'ocupació del sòl SL14 (sector 1) i del sector 3 (UE136). Sobre el sòl SL14 s'han trobat nombroses restes de fauna en connexió anatòmica especialment en les cantonades SE i NO, així com restes de ceràmica, especialment àmfora greco-itàlica i ceràmica a mà. És

possible que l'espai, del qual desconeixem els límits, tingui una funcionalitat. L'estudi paleontològic de moment ens dóna un excés de la presència de gos. Contemporàneament al SL 14 (o potser abans?) s'ha utilitzat la part septentrional del sector 2 (UE124-130) com abocador o zona d'escombreries, amb material molt semblant al que es troba al SL 14. Es com si en aquesta zona del sector 2 es véss abocat les deixalles fruit de l'activitat del sector 1. En aquesta fase se li atribueix una datació TPQ-TAQ = -175, -150 a.n.e.

Contemporàneament o abans de l'ocupació del sòl 14 s'ha ocupat el sòl SL36 (UE131 i 136 sense excavar) del sector 3. En aquesta unitat hi trobem forces restes de construcció, àmfora greco-itàlica, metall, restes òssies, i una llar. La interpretació d'aquest sòl queda per fer, doncs falta excavar, i tampoc trobem la densitat de restes òssies presents en el sòl SL14. La cronologia TPQ-TAQ. del SL 36 és més antiga (-200, -175a.n.e.), i correspon per tant a la fase C.

Durant l'ocupació d'aquests espais, la casa està total o parcialment destruïda, doncs no hem trobat vestigis d'ús estratigràficament contemporanis en els sectors 4 i 5, i el sòl 14 passa per sobre dels derrubis UE122- UE133 del MR9.

Aquesta fase 1B aprofitaria part de la construcció iniciada en la fase C, però amb altres característiques i funcions.

c.- Fase 1C: Construcció, ocupació i destrucció de la vivenda

Es divideix en tres subfases:

-.Fase 1C1: Fase de destrucció de la vivenda (UE122-123 del MR9, i UE106-134

del MR9-MR11.

-.Fase 1C2: Fase d'ocupació de la vivenda (SL27 del sector 5, i SL36 del sector 3).

-.Fase 1C3: Fase de construcció de la vivenda

1.- La Fase 1C1: Fase de destrucció dels murs MR9, MR11, MR23 i MR24 (encara no hi ha garanties de que els murs MR10, MR11, MR25 i MR26 s'hagin destruït en aquesta fase) que s'aprecia en les línees respectives d'arrassament i unitats de derrumbs, els quals es troben sota els sòls de la fase 1B2 (UE114, UE112-133, UE106-134).

2.- La fase 1C2: Fase d'ocupació de la vivenda, només s'ha trobat clarament en el sector 5, (UE 129=SL27), i amb força probabilitat les UE 131-136 que formen el SL36 amb la llar 28. Consisteix en una petita habitació pavimentada i arrebossada de cal, amb molt de material ceràmic in situ i un fragment de molí circular concentrat junt al mur MR24. Sobresurten les gerres de format tancat, olles de tamany mitjà

fetes a mà i torn ibèric. La disposició d'aquests recipients, arrengrats prop d'una paret i deixant lliure l'entrada, podria indicar que es tracta d'un magatzem o celler de la vivenda, i que per raons que desconexim fou arrebossada amb cura. Si relacionem aquesta activitat a una funció determinada per l'arreglament dels recipients, podria tractar-se d'una classe d'aillant per a la conservació d'aliments? La cronologia TPQ-TAQ correspon a -200, -175 a.n.e. (igual a la del SL36)

3.- La fase 1C3: Fase de construcció de la vivenda. Amb els coneixements actuals poc podem dir sobre la fase de construcció, malgrat que en la configuració final de la vivenda foren reaprofitades estructures preexistents.

Així, s'aprecia clarament que els murs MR10 i MR11 s'adosen al mur MR9, e inclús el mur MR11 està vençut cap el mur MR9. Aquest últim compta en millors característiques constructives que els altres dos murs, i és segurament anterior a ells. També és possible que al ser reutilitzat s'hagi remodelat cegant una porta entre els sectors 2 i 3 (?) i obrint-ne una altra entre els sectors 1-3.

El basament de columna BS13 es troba a la mateixa distància dels murs MR9 i MR23.

Per una altra banda hem observat com la construcció d'una fonamentació a base d'una filera de grans blocs de travertí sembla aparèixer en els murs MR23 i MR24. En la resta de les estructures muràries desconexim encara la fonamentació.

Fent un avenç podríem dir que aquestes diferències constructives es deuen a que el MR9, el basament BS13 i els murs MR23 i 24 siguin de construcció més antiga als murs MR10, MR11, MR25 i MR26, construient-se en últim lloc el paviment i arrebossat del sector 5.

Per a conèixer exactament la base fundacional de la vivenda i les seves posteriors remodelacions, s'ha d'esperar a les properes excavacions, les quals ampliaràn el sector per Nord i Oest, on ja es perfilen alguns murs i la part Sud de la cala 1 (sector3), on encara poden trobar-se restes del marbre i possiblement algún límit.

d.- La documentació gràfica:

2 croquis

1 croquis general Escala 1/50 i 1 croquis general E 1/100

6 seccions E 1/20

6 plànols E 1/20 (4 plànols l'any 1991); 1 plànol puntual 1P5 enderroc UE127, i 1P6 plànol general E 1/20
3 arrassaments E 1/20.

Fotografia B/N i diapositives

e.- Els treballs interdisciplinaris:

Està pendent l'estudi faunístic (Maria Saña i Susanna Caselles), l'estudi ceramològic, i l'estudi petrològic del marbre Universitat Autònoma de Barcelona).

S'han recollit mostres per l'anàlisi carpològica en les UE:

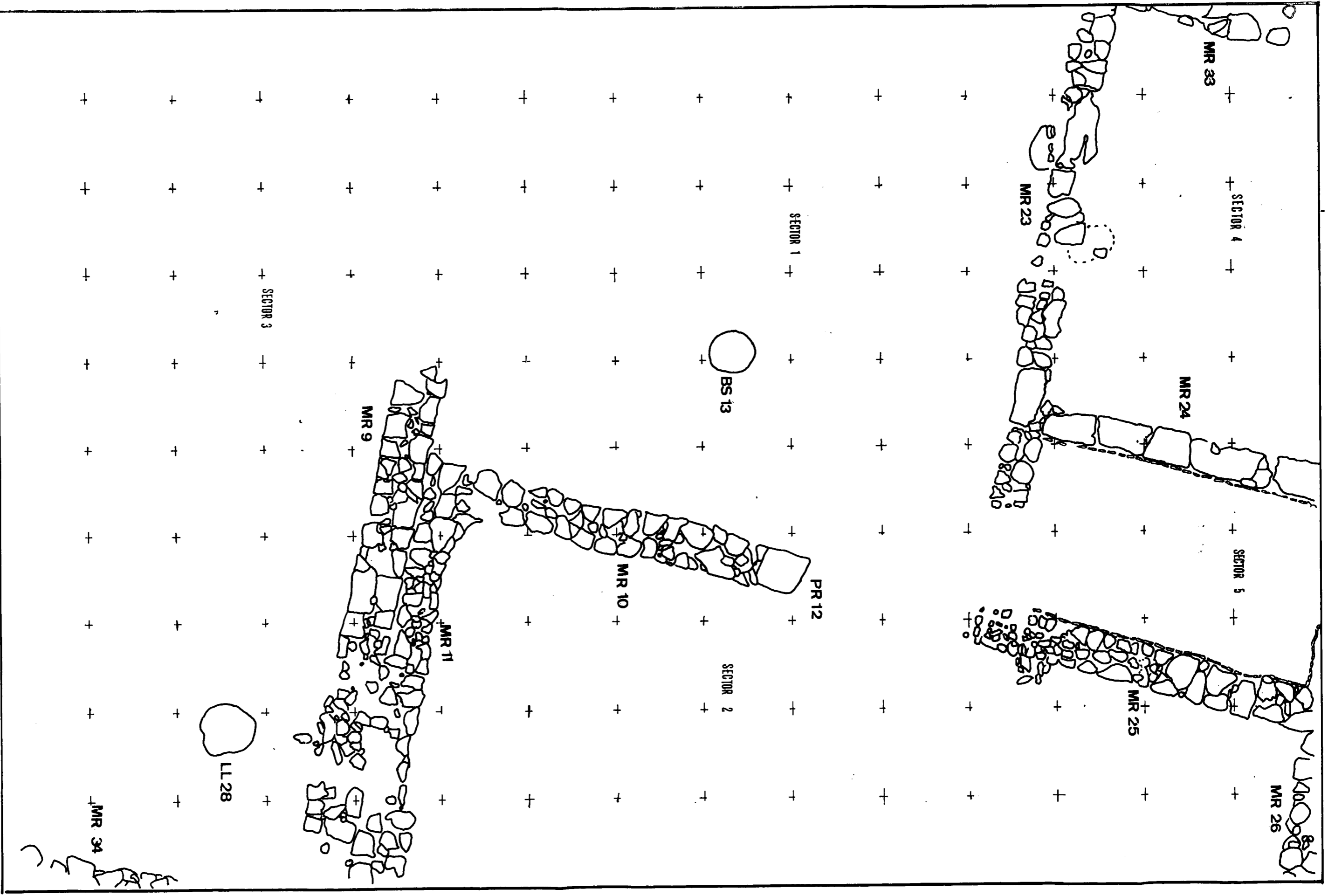

FIG. 2

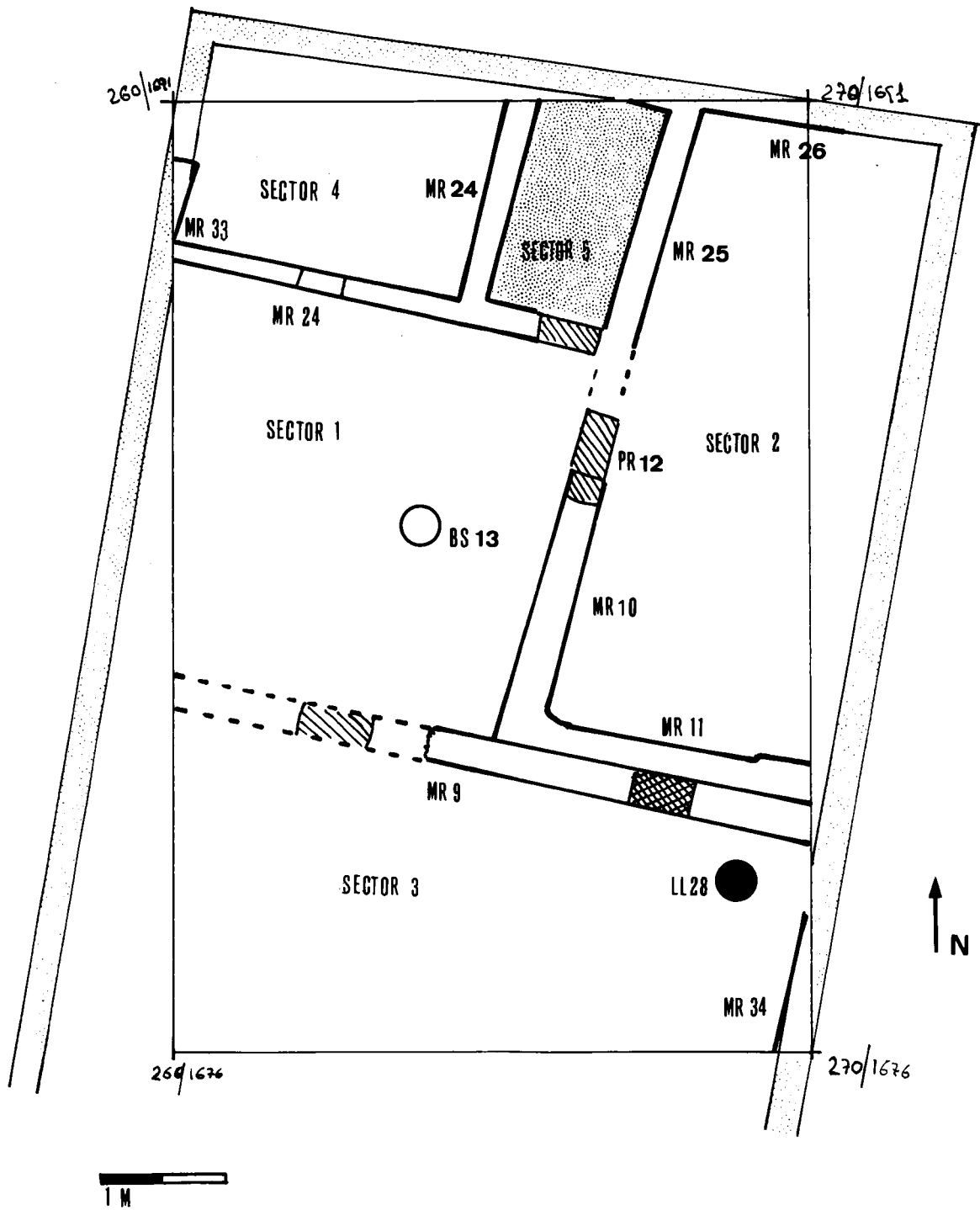

Fig. 3 Mas Castellar-Pontós 1992. Cala 1. Croquis d'interpretació de la vivenda.

Fig. 4 Mas Castellar-Pontós.1992 Cala1. Davant paviment i arrebosat del sector 5

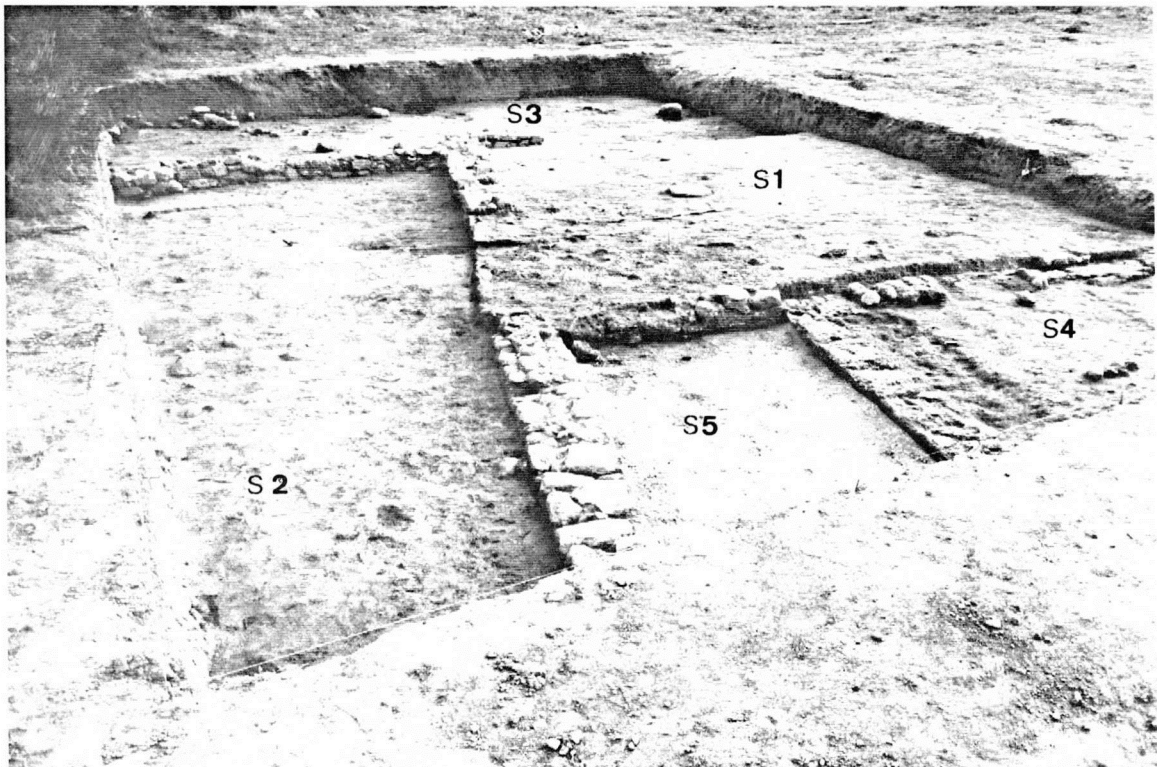

Fig. 5

Vista general de la Cala 1.

Fig. 7,18 Aspecte arqueològic de la troballa de les restes del capitell.
Cala 1.Sector 3.

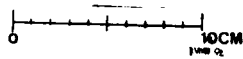
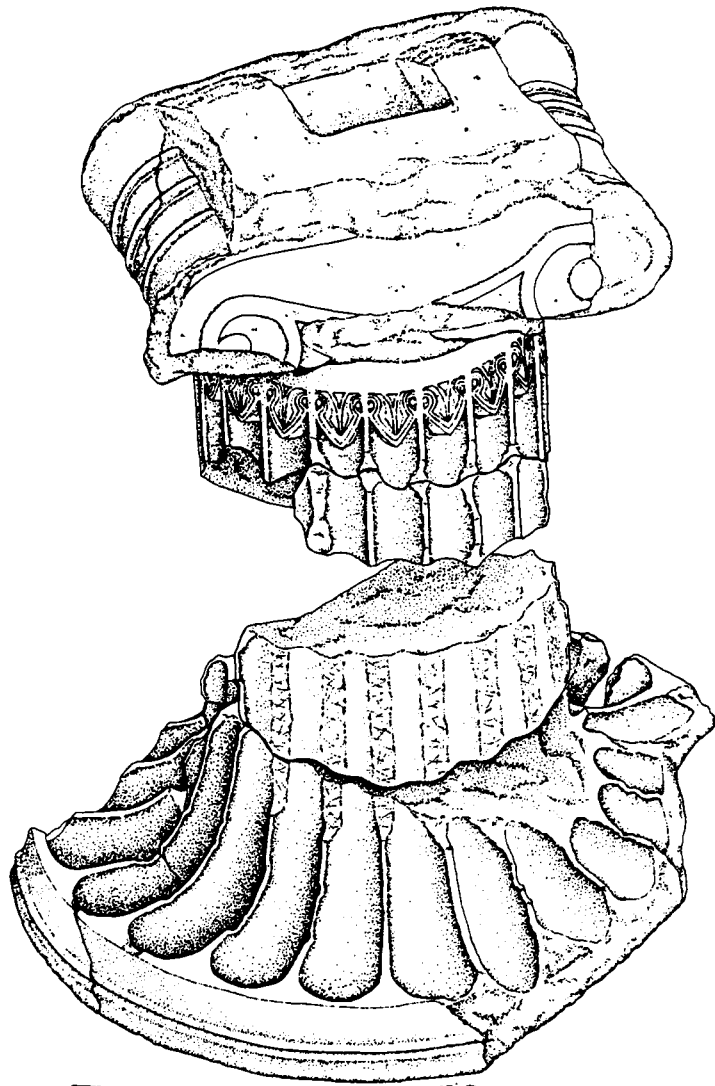

Fig. 9   Detall del capitell jònic   Cala 1 Sector 3.(n^o.inv. MC131)

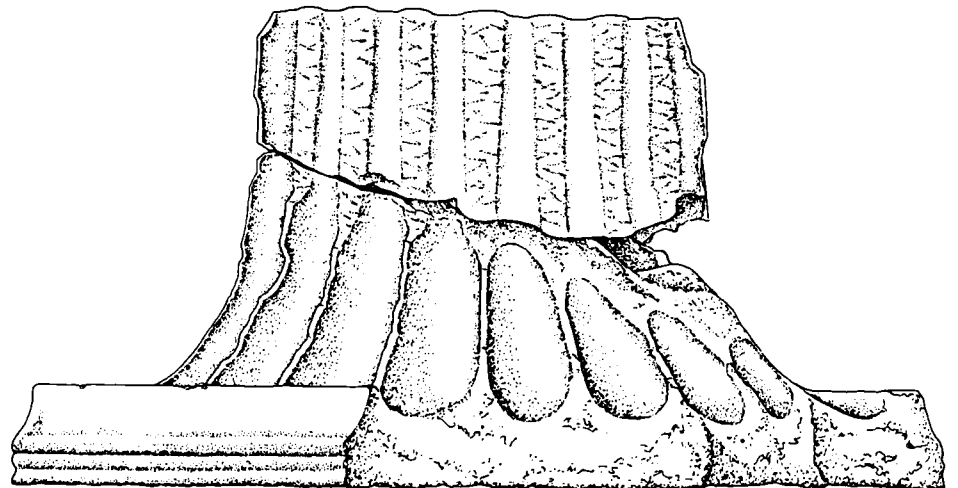
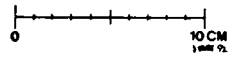
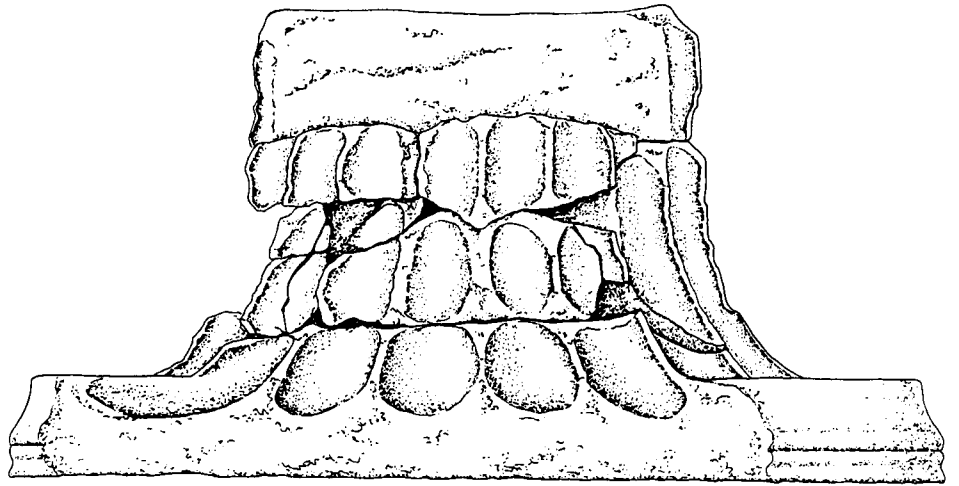

Fig. 10   Detall del basament Marbre blanc Cala 1. Sector3
(inv. MC131).

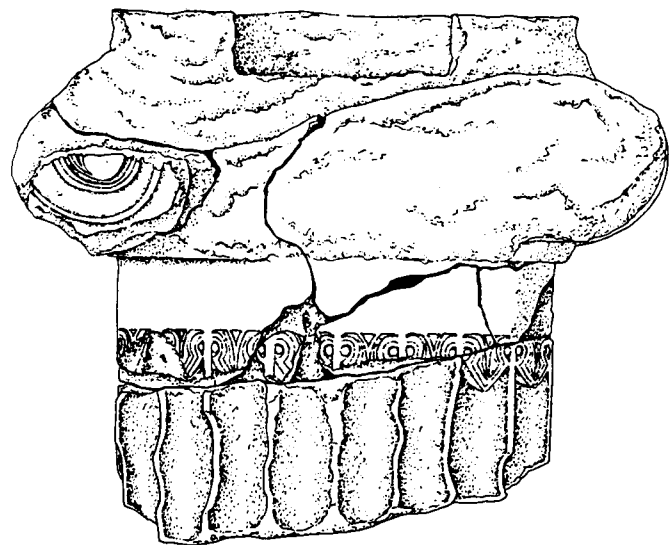
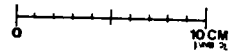
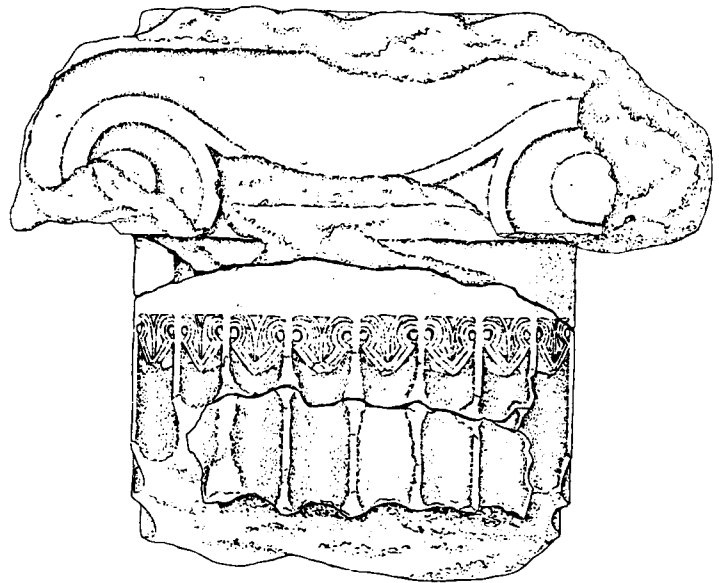

Museo 92

Capitell i basament de marbre (MC ¹³¹ 31)

basement de marche, devant ; derriere

Capitell davant i darrere.

La Cala 2 (figs.1,11-14):

a.- Situació, coordenades i extensió(figs. 1 i 11):

Està situada al quadrant II a SE, pròxim al creuament dels dos eixos principals del Camp de Dalt, en una zona centrada i en un dels llocs més alts. El sondeig de 1991 comprenia una àrea de 4 x 4m. (=16m².) (coord. x=196-200; y=1662-1666; z=98,59-98,37 pendent NE). i fou ampliada en la campanya 1992 un metre en tots els cantons, extenense el sondeig en una àrea de 6x6m (=36m²; coord. x=195-201; 1661-1667).

El criteri principal d'elecció d' aquesta zona fou la seva posició alta i centrada del Camp de Dalt, i pels resultats obtinguts per la intensitat electromagnètica, a la vegada que interesava establir una possible extensió fèrtil, i separada de la resta de les cales situades als extrems del Camp de Dalt. Els primers nivells arqueològics donaren una cronologia homogènea força tancada de TPQ-TAQ = -425, -375 a.C., cronologia que relacionava aquesta cala amb les cales 3 i 5, però les estructures trobades foren massa superficials i no poguerem establir gaires interpretacions. Només la distància existent entre la cala 2 i la cala 3, de quasi 50 metres, ens assenyala un hàbitat antic que es concentra en el quadrant SE del Camp de Dalt de les esmentades dimensions.

La finalitat d'una ampliació en aquesta cala, vingué donada en relació a les troballes superficials de la campanya anterior, on un cop aixecat els primers nivells superficials (UE200 i UE201) foren descoberts els primers fets: dues fosses (FS6 i FS7 i les restes d'un mur MR8), tots ells tallats per la limitació del sondeig. Malgrat l'ampliació desitjada només es procedí a la localització i excavació de la fossa FS6 i al descobriment d'un metre més del mur MR8.

b.- Desenvolupament de l'excavació:

Es procedeix a excavar els nivells superficials del cantó occidental per a poder definir la fossa FS6 (coord. x=195-196; 1661-1666) i l'angle nordoriental per a limitar millor el mur MR8 (coordenades: x= 200-201; y=1665-1666).

Les unitats superficials rebaixades foren denominades UE206=200 corresponent a terres agrícoles actuals, d'un gruix de 25 a 29 cms. de gruix i sense cap troballa rellevant (fragments de ceràmica i fauna de cronologia homogènea però ampla. Aquest aixecament posa al descobert una altra unitat, denominada UE207=201, caracteritzada per la presència abundant de restes de construcció de terra (tovots), carbons i material

arqueològic ric, unitat que fou classificada com antròpica, corresponent a una fase d'abandonament d'un hàbitat. L'aixecament parcial de la UE207 posa al descobert la limitació completa de la fossa FS6 i l'ampliació del mur MR8. En tenir un fet definit en la seva superfície, la fossa FS6, es procedí a la seva excavació.

1.- La fossa FS6(figs. 11-14):

Situada a l'oest de la cala es troba entre les coordenades $x=195,84-197,56$; $y=1663,56-1664,76$; $z=98-97,52$). La seva limitació total fou descoberta un cop aixecat els dos primers nivells (206=200 i 207=201). La boca superior és de forma elíptica (170m x 100m) orientada est-oest. La unitat negativa que determina la seva forma i capacitat (UE204) talla el nivell arqueològic 211 en vertical, fins a una fondària de 40 cms, on després de fer una lleugera concavitat forma una base plana, quasi de les mateixes dimensions que la boca superficial. La forma doncs de la fossa és cilíndrica, de poca alçada i amb les bases elíptiques, que li donen una superfície basal de 1,335m². i una capacitat de més de mitja tonelada (534 litres).

La fossa apareix reomplerta de diferents farciments que anem a descriure (fig. 12a):

- La UE202: primer nivell de reompliment de la fossa FS6.

Terra heterogènea de color fosc amb moltes inclusions de restes de construcció (tovots), carbons, pedres cremades i ceràmica. Terra argilosa i flonja.

Aquest reompliment, de característiques semblant a la unitat de sobre, podria coincidir en un període d'abandonament per la gran quantitat de restes de construcció, terra cremada, carbons, etc. Correspon a una cronologia homogènea de datació ampla TPQ-TAQ=-425, -375, essent els criteris de datació la presència de ceràmica gris monocroma i àtica de vernís negre.

S'han recollit mostres per l'anàlisi antracològica.

- La UE 208: Segon nivell de reompliment de la fossa FS6.

De textura argilosa-sorrenca amb pedretes, és heterogènea i de color marró-fosc. En ella està inclosa gran quantitat de ceràmiques, en gran part d'origen ibèric, i fragments de tovots (restes de construcció). La fauna és escassa. En la part esquerra de la fossa, mirant a nord, un nivell de cendres i granes carbonitzades començava a aparèixer, la UE210.

A l'igual que la UE202 presenta la mateixa cronologia i també és interpretada com un farciment fruit d'un abandonament de la zona.

S'han recollit mostres per l'anàlisi carpològica, que en l'experimentació de camp s'observaven restes d'ordi.

- La UE 209: Tercer nivell de reompliment de la fossa FS6.

Cobreix quasi la superfície de la fossa a excepció del cantó esquerre, on continua la UE210. Terra de color marró molt fosc, heterogènea i molt flonja, amb inclusions antròpiques de carbons i tovots. Entre el material extret sobresurt la ceràmica i els carbons. Poca representació de fauna. Descansa en el fons de la fossa, i dins d'ella

anava inclòs un molí pla de sorrenca, fragmentat per rubefacció (una forta acció directe de foc, in situ (fig.14).

S'ha recollit tota la terra per l'anàlisi carpològica, on també s'han observat restes d'ordi.

– La UE 210: Capa carbonosa situada en el fons de la fossa i arraconada cap a l'esquerra.

Es presenta com un amontagament de terra cendrosa, de color gris molt fosc, quasi negre amb gran quantitat de carbons i cereals carbonitzats. Es troba a partir de les unitats de reompliment 208 i 209.

Aquesta unitat 210 i el molí semblen formar part del moment d'utilització de la fossa, abandonada per un incendi. La cronologia és homogènea de datació tancada TPQ-TAQ= -425, -400 a.C. essent el criteri de datació la presència de ceràmica àtica de vernís negre (copa Càstulo).

2.- El mur MR8(fig.11):

Està situat a nord-est de la cala i orientat de est a oest. Amb l'ampliació de la cala vers l'est s'ha localitzat un metre més del mur, essent descobert uns dos metres d'una paret de doble filada, amb un nivell d'arrasament força regular. De moment no es permés treure'n més conclusions.

c.- La interpretació de la cala 2 i la cronologia:

L'aixecament dels dos primers nivells edàfics, un superficial i en relació als treballs agrícoles (UE200=206) i l'altre arqueològic i d'encobriment del sondeig (abandonament o similars (UE201=207) han posat al descobert tres fets (dues fosses FS6 i FS7 i un mur MR8), que demostren la fertilitat de la cala a partir de 40 cms. de la superfície. Només s'ha pogut excavar una fossa, la FS6. En relació a la interpretació d'aquesta i les hipòtesis anteriors podem afirmar les següents conclusions:

1.- Fase 2A: superficial:

La fertilitat de la cala 2 permet conèixer l'extensió del jaciment, distanciat 46 metres de les cales 3 i 5 amb una cronologia aproximada des dels nivells superficials que pertany a un conjunt heterogeni però antic (TPQ-TAQ= -450, -325 a.C.). Cronologia semblant a la dels nivells superficials de les cales 3 i 5 i en canvi més antiga que les de les cales 1 i 4. (fase 2A).

2.- Fase 2B:

Hi diferenciem dues subfases:

- Fase 2B1: Fase d'abandonament
- Fase 2B2: Fase d'ocupació

a.- La Fase 2B1.-

La segona capa de sedimentació presenta moltes inclusions antròpiques, orgàniques i culturals. La cronologia pertany a un conjunt més homogeni de datació tancada (TPQ-TAQ=-425,-375). La presència de molts fragments de restes de construcció permet interpretar la unitat com una fase d'abandonament d'un hàbitat instal·lat en la zona.

Les diverses capes de reompliment de la fossa FS6 (UE202, 208 i 209) es destaquen per la presència abundant de restes de construcció de terra, fragments ceràmics de caràcter ibèric, alguns objectes metàl·lics i poca fauna. La terra comporta moltes inclusions orgàniques de carbó de fusta i pedres cremades. Totes aquestes unitats han donat una mateixa cronologia amb un conjunt homogeni (TPQ-TAQ=-425, -375). Aquestes unitats, pel material que comporten, procedeixen al reompliment de la fossa en un moment d'abandonament de l'hàbitat.

b.- La fase 2B2:

La UE 210 capa carbonosa amb granes carbonitzades és considerada in situ i conjuntament amb el molí pla, sencer però fragmentat, constitueixen els elements d'utilització de la fossa en el moment d'un incendi que provoca la carbonització de les granes i la fragmentació del molí de sorrenca. La cronologia d'aquesta unitat ha resultat molt més afinada (TPQ-TAQ=-425,-400 a.C.) i correspon a una fase 2B2 que subdividim en tres subfases:

- la fase 2B2-1: moment de l'incendi i destrucció de l'hàbitat. Els materials que es troben dins la fossa, granes i molí, són afectats.
- la fase 2B2-2: ocupació i utilització de la fossa identificada com una fossa de transformació de cereals. Subfase que podria correspondre al nivell d'ocupació d'un hàbitat.
- la fase 2B2-3: moment de construcció de la fossa (UE 204). Ara per ara desconexim si aquesta es trobava en un lloc intern o extern d'un espai tancat.

d.- Documentació gràfica:

S'han ampliat els plànols generals de la cala:

1991-2P1: Plànol general després del nivell superficial

1991-2P2: Plànol general després del segon nivells (sense ampliar)

1992-2P3: Plànol de situació de la fossa FS6 (UE208)

1992-2P4: Plànol de Situació de la fossa FS6 (UE209) i del mur MR8

S'han realitzat dues seccions generals:

1992-2S1: Secció 196

1992- 2S2: Secció 1664,20 amb la fossa FS6.

Fotografies B/N i diapositives (especialment FS6 i general)

e.- Treballs interdisciplinaris:

- _ Treballs carpològics: S'han recollit mostres de tots els sediments de la fossa, i en algú cas s'han rentat totes les terres (UE209 i 210) de la fossa FS6. En estudi (per Ramón Buxó i David Canal). Es presenta un avenç preliminar. Hi ha inventari de mostres.
- Estudis faunístics per Ma. Saña i Susanna Caselles. En estudi.
- _ Estudi ceramològic i altres materials (registre, CERPON i INV PON). En estudi la seva tipologia.

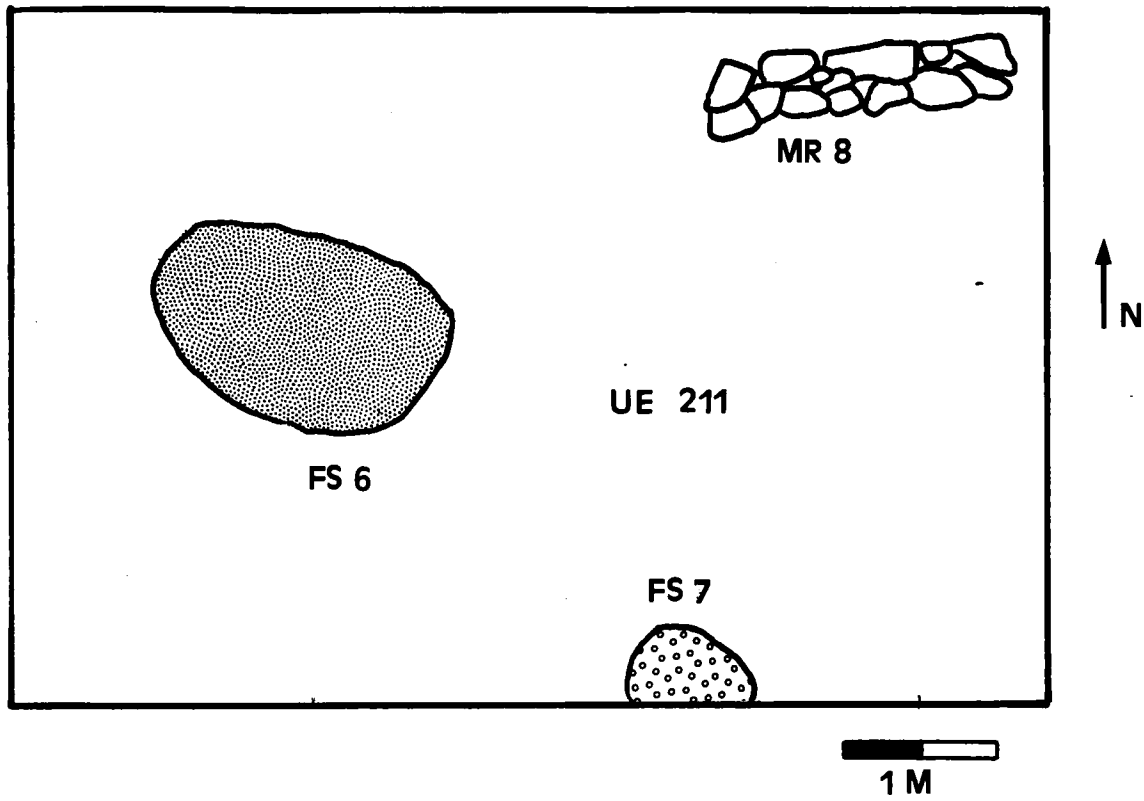
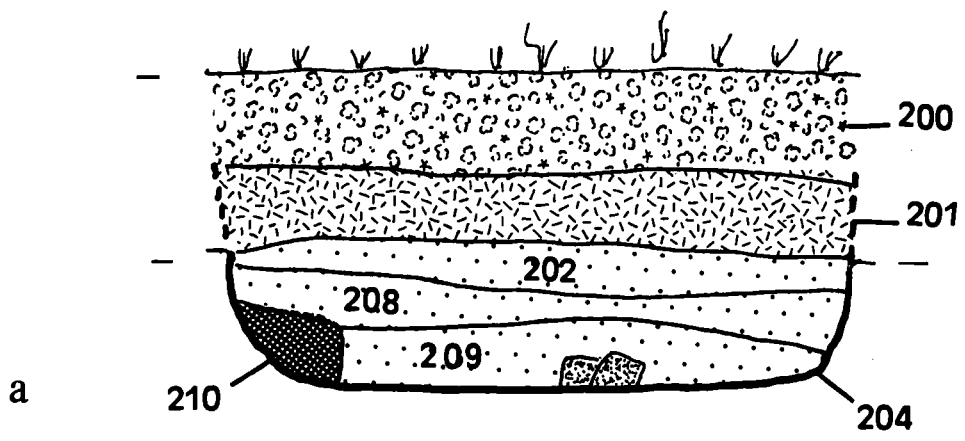

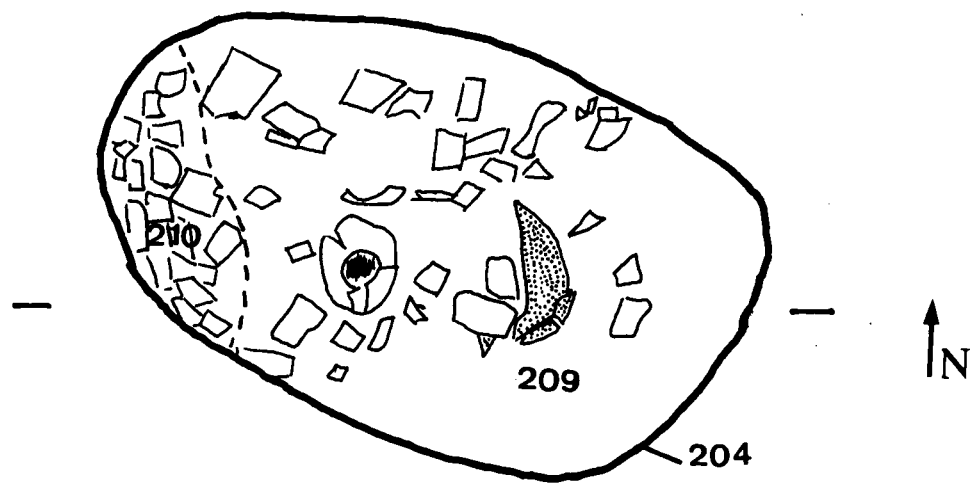
fig. 11 Planta general de la cala 2 i els fets representats

Z. 98'52

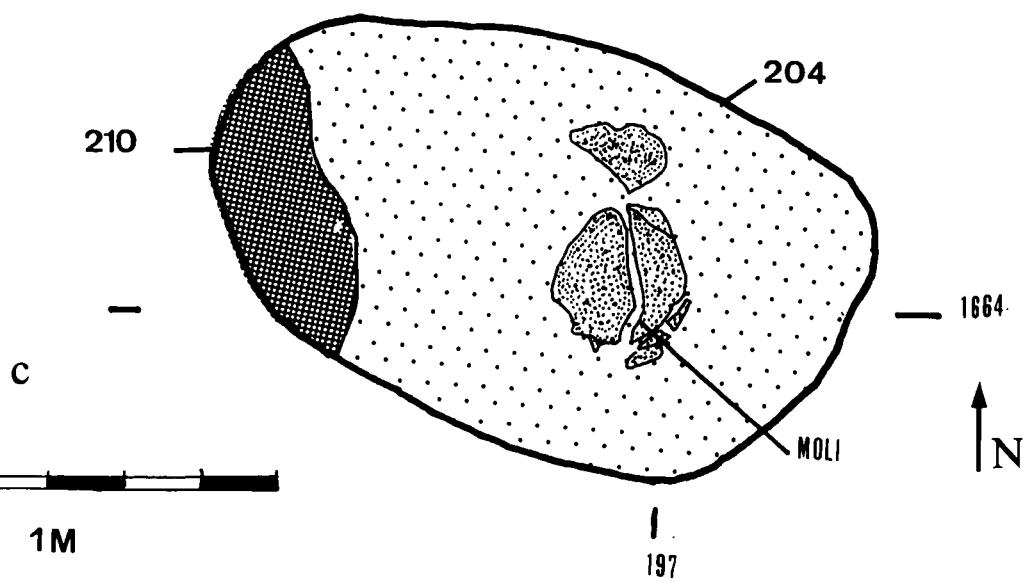
Z. 98

a

b

c

fig. 12 Cala 2: Secció i plantes de la fossa FS6. a.- Secció i UE de reompliments; b.- planta de la fossa en les UE 209 i 210 i c.- planta de la fossa en el moment del seu abandó.

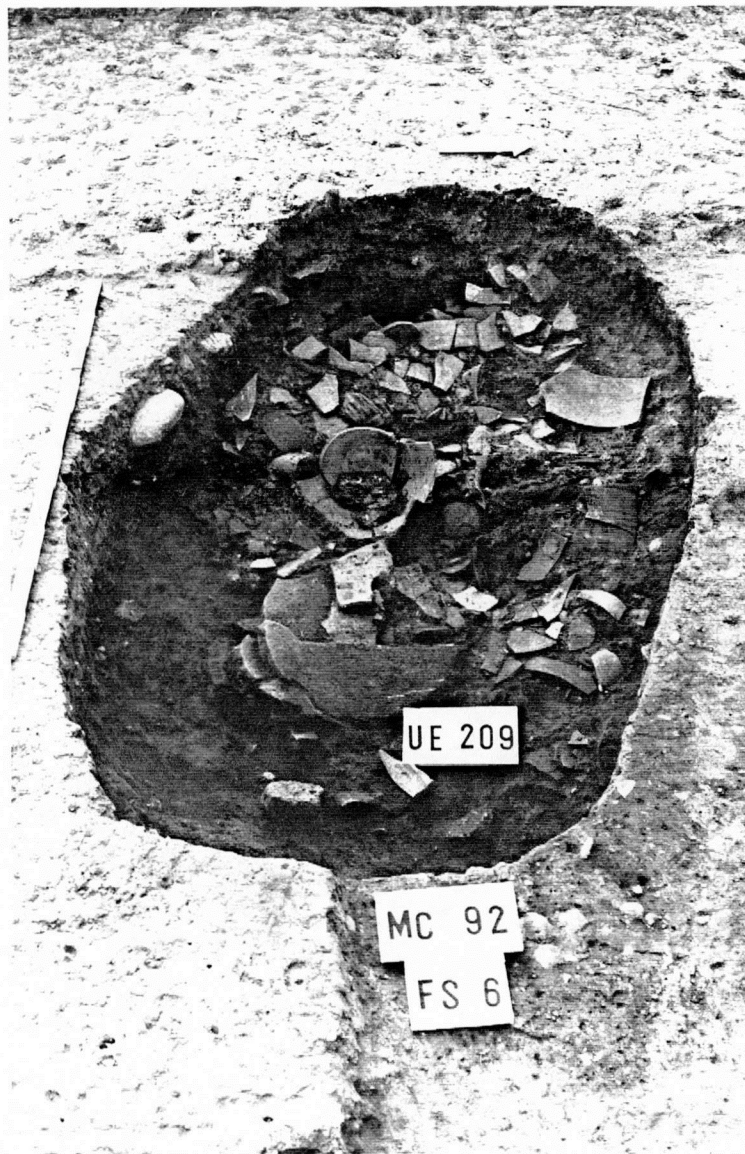

Fig. 13 Cala 2: Aspecte de la UE209 i UE210 de la fossa FS6

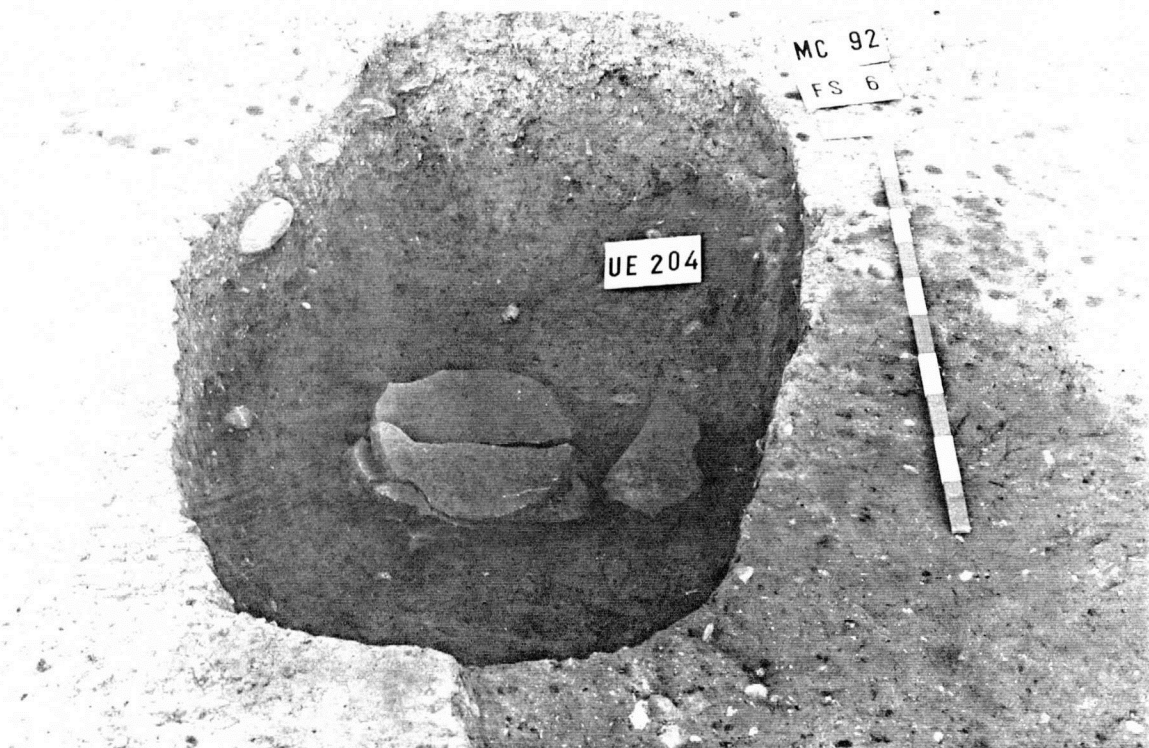

Fig. 14 Cala 2: Fons de la fossa FS6 i la posició del molí fragmentat

3.- La Cala 3 (figs. 15-23).

a.- Situació, coordenades i extensió (fig.1):

La Cala 3 està situada arran de l'extrem sud del replà de dalt, dins el quadrant II, i vora les cales 5 i 7, al marge. En un terreny força pla i amb una lleu pendent cap a Oest, ocupava l'any 1991, una extensió de 8m.x20m. (=60m²), i fou ampliada l'any 1992, 2metres cap a nord, ocupant actualment una extensió de 10m. x 20m. (=200m²). Ocupa les coordenades x-x'= 165-185; y-y'=1627-1637.

b.- Desenvolupament de l'excavació:

En aquesta cala estaven inclosos dos sondetjos realitzats els anys 1975-1976 i els quals havien posat al descobert sota el superficial, un nivell de grans blocs de pedra que simulaven un enderrocament important.

L'any 1991 es realitzà una cala més ampla en aquest indret per comprovar els límits d'aquest enderrocament, que s'anava complicant cada vegada més, sobretot quan a la cala 5 estaven descobrint l'existència d'uns aports detrítics dipositats en cura i simulant una elevació construïda en terra, de forma troncocònica, i que tenia per base superior els nivells de la cala 3. Això només pasava en la zona oest de la cala, relacionada en aquesta zona amb la cala 5. La cala 7 realitzada aquest any (i punt de connexió entre la base de la cala 3 i els aports de la cala 5) van demostrar que aquests aports estaven sustentant o equilibrant una estructura (ES17) i que no tenia res a veure en un altre que estaven cercant més al mig. (ES36). (fig.16).

Tot plegat doncs, la cala3 es presentava pel cantó oest (Sector A) semblant a la cala 5. (L'extracció dels nivells de còdols en el sondeig NO. posà al descobert el mur MR16 en una forta fondària), per la zona central un barreig de nivells arqueològics, d'encobriment i d'enderrocament, que ajudaven poc a perfilar alguna estructura concreta (blocs de tamany gran (de més de 80cms. alguns) i de tamany mitjà, força concentrats entre els sectors A i B: mitja zona occidental), i l'altra meitat a l'est es destacava per l'existència d'uns sediments flonjos amb molta matèria orgànica i antròpica.(fig.17).

Es concretitzà els 4 sectors divididts l'any 1991 en una altra perspectiva, i l'any 1992 s'estudià la cala 3 en tot el seu conjunt i en relació a les cales 5 i 7, per tal d'aclarir aquesta anàrquica deposició sedimentològica, tot plegat, posats al descobert un cop aixecats els primers nivells superficials.

Els resultats foren els següents:

En primer lloc s'han hagut de diferenciar moltes Unitats Estratigràfiques que més tard han estat reduïdes o suprimides, i algunes d'elles resten per excavar, doncs en diferenciar algunes categories de sediments, ens permet ser prudents i esperar una nova intervenció. Tot plegat ha permès definir una sèrie de fets arqueològics, definits per algunes de les Unitats estratigràfiques, i que anem a descriure a continuació:

1.-El mur MR16(figs.16 i 17):

Fou localitzat l'any 1991, en l'angle NO. de la cala. Descobert un cop aixecades les Unitats superficials (UE303) i les Unitats d'abocament (UE304 i 305 equivalents a UE501) està format per les UE següents: les UE307 i 310 unitats d'enderrocament, la UE311 unitat negativa d'arrasament del mur, i la UE327 formada per l'elevació descoberta.

El parament visible, o cara externa, està construït per blocs de tamany gran, ben escairats. En el seu interior té un farciment de blocs secs, sense treballar, de tamany mitjà (UE342?).

El nivell d'arrasament del mur MR16 es troba en una fondària inferior a l'estructura ES17, al menys en uns 40cms, i sembla passar per sota. Aquest desnivell fou cobert per aportacions detrítiques per salvar la diferència (UE304 i 305).

L'ampliació de la cala vers al nord, li dóna una llargada (tants metres), però no l'ha acabat de definir. Sembla però pertànyer a una altre fase diferent de l'estructura ES17.

2.- L'estructura ES17 i el sòl SL18 (fig. 16 i 17):

Definida així per no saber encara una definició concreta. Fou posada al descobert per l'aixecament de les UE 317 (blocs i terres amb ciment) i 313 (UE d'argila vermella), ambdues sota nivells superficials (UE303 i 304, aquesta formada per una fina capa de còdols, en aquest sector, i en canvi formava part d'una capa més gruixuda en la cantonada NO. on apareix el mur MR16. Estructura formada per blocs de pedra, de tamany mitjà i que fan la forma d'una corona circular incompleta, d'un metre i mig d'amplada (UE324 d'arrassament i la 325 elevació del parament de l'estructura molt arrasada i quasi a la mateixa superfície del sòl intern (sòl SL18). Les UE 317 i 313 ja estaven diferenciades des del seu inici (descobriments de l'estructura=UE308 i del sòl), la qual cosa dóna a conèixer que estem en un nivell d'arrassament per aquesta fase. Aquesta estructura ocupa les coordenades $x-x'=166-171$; $y-y'=1626-1632,40$, i té un diàmetre extren de 6 metres aprox. La zona interna, definida pel sòl SL18 té un diàmetre de 3m.

El sòl **SL18** defineix la zona interna ($\emptyset = 3$ metres) de l'estructura circular **ES17**. Fou descobert per la UE 313 formada per argiles homogènies i amb poques inclusions. Està format de moment per la UE321 (sense excavar) però format per una superfície argilosa dura i cremada, sobretot en la zona central (restes de concentració d'un foc?). Limita la zona interna del parament de l'estructura **ES17** en més d'una meitat de circumferència, a excepció del cantó est, on a SE s'hi troben tres blocs grans (definitos com un mur **MR30**) ben escairats, fruit d'alguna estructura important que desconexem.

3.- Els murs MR30, MR31 i MR32(fig.21):

A partir del mur **MR30** i cap a l'est (sector B-Cala 3: coord: $x-x'=172-178,50$; $y-y'=16271635$) comencava tot l'enderrocament gran descobert en excavacions antigues i definit per la UE308. Aquesta ha pogut ser diferenciada en altres unitats un cop pogueren diferenciar part d'aquest enderrocament procedia d'origen diferents: de les runes de l'estructura **ES17**, de les runes d'una altra estructura situada sota (estructura 35), o dels reompliments d'algunes de les depresions o desnivells provocats per les construccions i reomplerts més tard per aports antròpics (**FS20**, **FS29**, **TL38**). Tot hi ajuda l'arrasament posterior i nivelació del treball agrícola actual.

Els murs adalt esmentats són restes o conjunts isolats de pocs blocs, de tamany gran i ben escairats, producte d'alguna de les estructures mencionades. Resten encara per descobrir la base de fonamentació, però podrien estar relacionades.

- El mur **MR30** (elevació UE334)($x-x'=169,20-170,30$; $y-y'=1627,60-1628,90$) està formada per tres grans blocs que semblen restar "in situ". A part de la relació que pugui tenir amb els altres murs, sembla tancar el cercle de l'estructura **ES17-SL18**.

- El mur **MR31** (elevació UE345).(coord.) Mur de blocs grans, construït sobre el reompliment d'amortització de l'estructura gran **ES35**(muralla?). Pot estar relacionat amb els murs **MR30** i **MR32**.

- El mur **MR32** (elevació 346) (coord.). Mur de blocs de gran tamany, construït sobre el reompliment d'amortització de l'estructura **ES35**. (equivalent al **MR31**).

4.- L'estructura ES35 (figs.10,20,22 i 23):

Ocupa quasi tota l'extensió del sector B i part dels sectors C i D (coordenades encara per definir, doncs no s'ha localitzat la seva extensió. Localitzada l'any 1991 per un gran enderrocament (UE308) i diferenciada, un cop s'han separat les construccions superficials

pertanyent a una estructura (MR30, MR31 i MR32) i s'han limitat els reompliments d'algunes depressions o desnivells (FS20, FS29 i TL38). L'estructura ES35 està formada per dos fets construïts: un d'aspecte rectangular o angular, que anomenem "torre" (UE340), situada al sud de la cala, i un parament rectilini, adossat en angle recte i disposat de oest a est fins l'extrem est de la cala (UE335 elevació-parament, i la UE342 farciment) (fig.19 i 23).

- La torre angular sembla haver perdut els blocs que la cobrien, conservant-se solament el seu farciment intern (UE340 formada per blocs de tamany mitjà i secs, sense treballar). Del cantó que s'adossa al parament té una llargada de metres i canvia la direcció en angle fins a tants metres fins que es troba amb l'extrem de la cala (cala 7?).

- El parament, al qual s'hi adossa la torre, només es descobert a partir de l'angle i circula en direcció oest-est, paral·lel a la línia del marge sud del Camp de Dalt, distanciada uns 5 metres. El parament, en alguns casos està cobert, per la seva cara externa (desconeixem l'altra cara), per grans blocs de quasi un metre de llargada, disposats de pla i formant un aparell ortogonal (UE335 blocs ben escairats) i la zona interna del parament està formada per blocs irregulars de tamany mitjà, sense cap lligam (UE342 farciment muralla). El parament 335 es presenta interromput violentament, a partir d'un metre de l'adossament amb la torre, formant una depressió (FS29) que ha estat coberta per aports de còdols (UE326 reompliment i UE347 buidament), i continua un altre metre més per perdre's (figs. 20 i 23).

5.- Les fosses FS20 i FS29

Ambdues estan relacionades amb l'enderrocament de l'estructura ES35.

- La fossa FS20 (UE329 reompliment de còdols, i la UE336 el negatiu de la depressió) està situada al Sud de l'estructura quadrangular, es presenta com una depressió natural que s'omple per salvar el desnivell un cop l'estructura ES desapareix. Podria estar relacionada amb els aports detrítics de la cala 5 i 7.

- La fossa FS29 (UE326 de reompliment de còdols i la UE347 el negatiu del forat destructiu) està situada sobre i dintre el parament UE335. Fet format pel buidament o extracció de blocs del parament UE335, a un metre de l'adossament amb la torre, i reomplert més tard per còdols i terra, amb la intenció de replanar la zona (figs. 19 i 23).

6.- El Talús TL38 (figs. 18 i 19):

Ocupa part de la zona sud dels sectors C-D de la campanya de 1991, de coord: $x-x'=;$ $y-y'=.$

Depressió situada al sud del parament de l'estructura ES35, es troba entre aquest i el marge del Camp de Dalt, i sembla haver-se originat per

la construcció de la muralla. Aquesta depressió fou coberta per sediments relacionats amb molta matèria orgànica i antròpica (UE315,337 i 338, sediments d'estructura terrosa, flonja i heterogènea, de color fosc i amb moltes inclusions de tota mena, on s'han pogut extreure tota classe de materials, sobretot ceràmics i faunístics. Aquests sediments que cobreixen aquesta depressió es realitzà sembla d'una manera sincrònica i ràpida, cobrint la depressió originada, originada per l'alçada de la construcció de la muralla (de moment més d'un metre) i formant part de totes les diverses nivelacions i aportats antròpics, un cop la muralla + la torre (L'estructura ES35) perdè la seva funció defensiva?

7.- L'estructura ES21 i el MR22:

Ambdós fet en connexió amb l'estructura ES35. Estructura o elevació construïda amb terra crua, adossada a la muralla i en posició contrària al contrafort rectangular (a nord). L'anomenada ES21, estructura per definir està format per una elevació complexa de masses de terra crua, mentre que el MR22 és una elevació en forma de mur (un bloc allargat fet de terra crua de color vermellós).

Tot plegat falta excavar.

c.- La interpretació de la cala 3 i la cronologia:

La situació de la cala, en el marge central i en una posició alta del replà, i la presència de grans blocs, fruit d'un possible enderrocament, han posat al descobert una sèrie de fets que definim com "estructures" (ES17, ES21, ES35) per manca de definició concreta. L'estructura ES17 fa referència a una estructura semicircular relacionada amb un sòl (SL18), amb restes d'un foc i material ceràmic "in situ", semblant al trobat en els nivells d'enderrocament de la cala 5 (UE503- Fase 5C1). El nivell del sòl SL18 i de l'ES17 pot coincidir amb el nivell de reacondicionament sobre la destrucció de l'hàbitat 5 (Fase 5B2, de cronologia ampla TPQ-TAQ=-450, -350). No obstant la ceràmica localitzada a la superfície del sòl SL18 (UE113 i UE121) dóna una cronologia TPQ-TAQ=-400, -375, per tant s'inclou dins aquella fase, que en la cala 3 correspondria a una fase 3B. L'estructura ES17 sembla doncs trobar-se i haver-se reconstruït sobre les runes d'una altra estructura, aquesta més important i de caire defensiu (L'estructura ES35 (torre-contrafort /parament, i que introduïm dins la fase 3C).

Aquesta última construcció descoberta fou destruïda o provocada la destrucció, per una intervenció violenta (provocada o no) (extracció dels blocs del parament extern del contrafort i part del de la muralla (FS29).

Davant una situació de postdeposició aparentment caòtica, i vistes una mica la descripció dels fets previs i amb l'ajut de les definicions i

cronologies de les UE, podem arribar a establir o perfilar certes interpretacions relacionades amb les troballes:

1.- Fase 3A: Fa referència a nivells superficials i d'encobriment. S'ha dividit en dues subfases:

a.- Fase 3A1.- Capes superficials que han funcionat durant molt de temps com a terres de cultiu. (UE300, UE301, UE302, UE303, UE328).

b.- Fase 3A2.- Capes sota superficial amb material arqueològic residual i molt fragmentat. Nivells de cobriment de característiques diverses (UE312, UE313 i UE314).

2.- Fase 3B: Elements que intervenen en la remodelació del terreny antic final. S'ha dividit en dos subfases:

a.- Fase 3B1.- Construcció, ocupació i destrucció de l'estructura ES17. Ha estat subdividida en:

1.- Fase 3B1a.- Arrassament i destrucció de les estructures de l'última fase urbanística (UE308, UE317, UE324).

2.- Fase 3B1b.- Restes de l'estructura ES17 (elevació UE325), el sòl SL18 (UE 321, i UE320) i els suposats murs MR30 (UE334), MR31 (UE345) i MR32(UE346).

La cronologia d'aquesta última fase correspon a un conjunt homogeni de datació ampla TPQ-TAQ=-450, -350 a.n.e., encara que el material dipositat sobre el sòl S118 i extret de la UE313 dóna una cronologia més tancada (TPQ-TAQ= -400,-375 a.n.e.), cronologia que podem atribuir en el moment de l'ocupació o utilització de l'estructura ES17.

b.- Fase 3B2.- Nivel·lacions i remodelació del terreny per a una construcció. S'ha subdividit en dues fases:

1.- Fase 3B2a.- Nivel·lació del terreny amb bossades de còdols de tamany mitjà. Aportacions detrítiques (UE304, 305 = 501), i UE318 i FS20 i FS29),

2.- Fase 3B2b.- Nivel·lació del terreny per aports antròpics amb material arqueològic: TL38 (UE315, 331, 337 i 338).

El material arqueològic que comporta les UE que formen el talús TL38 donen una cronologia anterior al fenòmen, fruit dels aports amb material antròpic anterior. En alguns moments sobre tot la UE337 de gran potència dóna una cronologia molt tancada (TPQ-TAQ=-425, -400 a.n.e.) o la 331, encara més antiga (-450, -425 a.n.e.). Malgrat ser prudents, no seria d'estranyar que els sediments que reomplenent la depressió provocada per la muralla sigui anterior a la deposició.

3. Fase 3C.- Destrucció i elevació de l'estructura ES35. S' ha dividit en dues subfases:

a.- **3C1.-** Destrucció de l'estructura ES35 (torre-contrafort /muralla i la destrucció del mur MR16 (307-309, 310 i 311).

b.- **3C2.-** Elevació de l'estructura ES35 (UE335, 340, 342) i elevació del mur MR16 UE327).

La cronologia d'aquesta fase, al menys en la seva construcció podria ser la que anem assenyalant a través de les deposicions anteriors i que de moments situem entre -450, -425 a.n.e.

La fonamentació d'aquesta estructura, que pertanyaria a una altra fase, ens es, ara per ara desconeguda.

d.- Documentació gràfica:

Consta de 6 seccions generals a Escala 1/20:

- 3S1.- x=182,5 (1627-1635)
- 3S2.- y=1633,5 (165-172)
- 3S3.- y=1632,5 (165-185)
- 3S4.- x=172 (1627-1635)
- 3S5.- x=167,5 (1627-1635)
- 3S6.- y=1628 (165-185).

10 Planols generals Escala 1/20 (a excepció de 3P9):

- 4 plànols d'equilibri de cotes entre cala 3 i sectors (3P1-3P4)
  - 3P5.- plànol del sector B. Dibuix de l'enderrocament.
  - 3P6.- plànols del sectors A i B (SL18)
  - 3P7.- plànol general (dibuix ES17, MR16, enderrocament i ampliació.
  - 3P9.- plànol general Escala 1/50 (per acabar)
  - 3P10.- plànol general ES37 (per acabar)
- Plànols puntuals dels fets (varis).

Fotografia B/N i diapositives.

e.- Treballs interdisciplinaris:

- Les restes faunístiques trobades, especialment les del talús TL38 están en estudi, per Ma. Saña i Susanna Caselles.
- L'anàlisi de terres per l'estudi carpològic (UE315, 337 i 338) s'està realitzant per David Canal.
- Els dibuixos del material trobats s'están realitzant per Antonio López
- S'han recollit mostres de sediment, especialment del talús TL38(Ester Tabernero).
- S'està realitzant un estudi topogràfic i volumètric dels sediments i de les estructures.

MAS CASTELLAR (PONTÒS)

Cala 3

Secció 6

x - x': 165 - 184

y : 1628

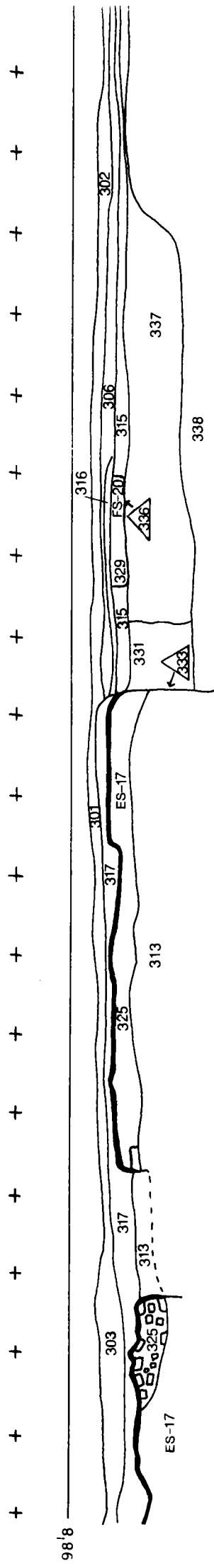

Fig. 16 Aspecte de la cala 3, abans del Setembre de 1992. Vista dels fets ES17(estructura), SL18 (sòl) i MR16 (mur).

Fig. 17 Detall del mur MR16. Cala 3

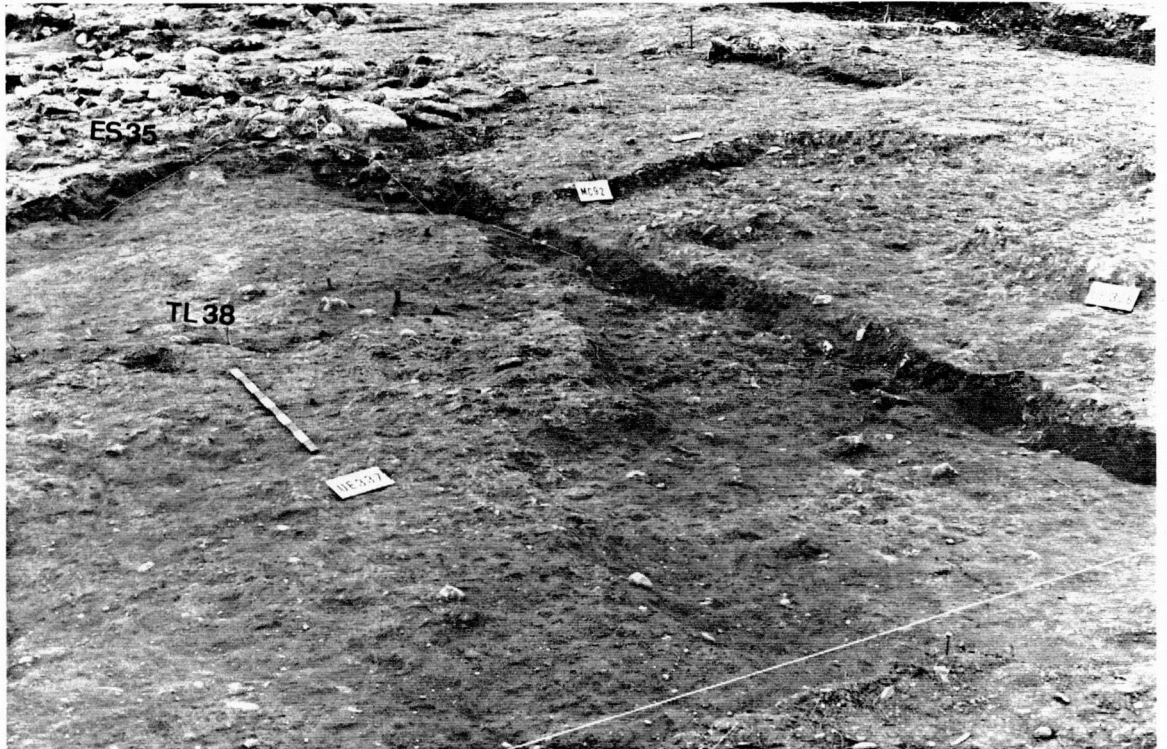

Fig. 18 Aspecte de la cala 3 abans de localitzar el talús TL18 (UE337).

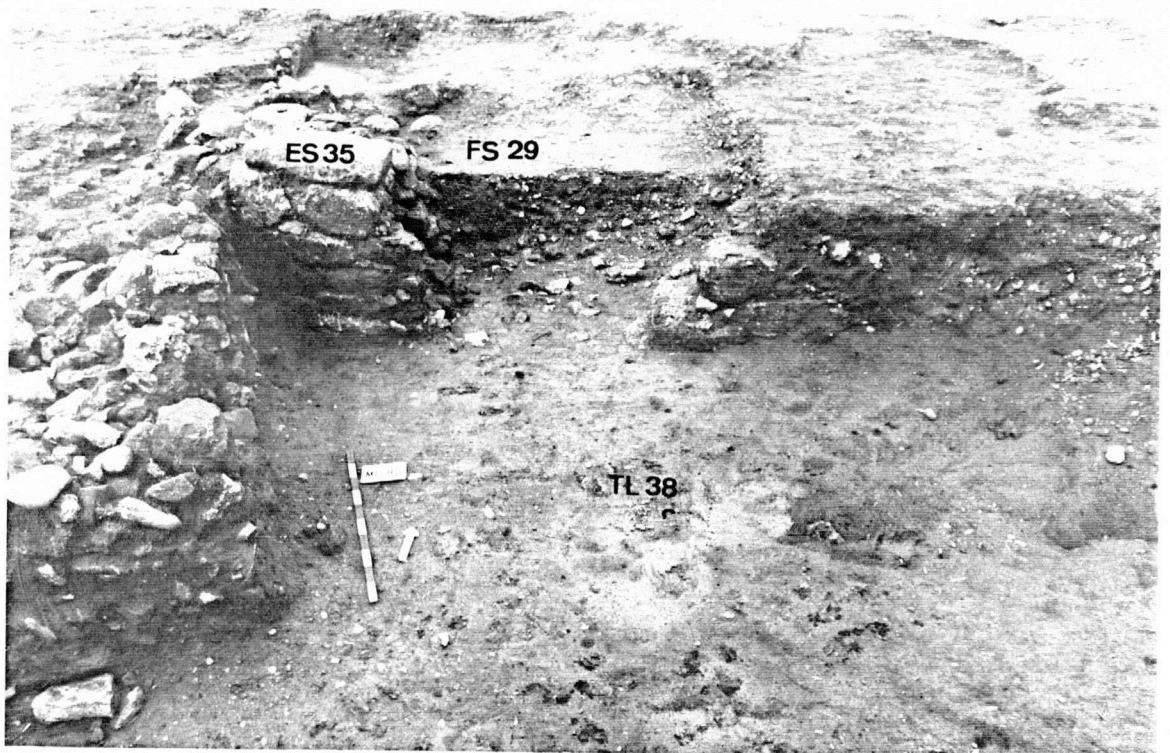

Fig. 19 Mas Castellar-Pontós 1992. Cala 3 Aspecte del parament de la muralla

Fig. 20 Mas Castellar-Pontós 1992. Cala 3
L'estructura rectangular i muralla (ES35)

Fig.21 Mas Castellar-Pontós 1992. Cala3
Detalls dels murs MR30, 31 i 32

Fig. 22 Detall de la muralla i de la Fossa FS29

Fig. 23 Angle on s'adossa una torre rectangular al parament de la muralla.

4.- La Cala 4(figs.24-40)

a.- Situació, coordenades i extensió(figs.1,24 i 28):

La Cala 4 està situada a l'oest del replà alt, dins el quadrant NO. En un terreny aparentment pla, ocupa una extensió de 8m. x 10m. d'orientació N-S essent les coordenades $x=118-126$ i $y=1713-1723$. (superfície =80m²).

El criteri de l'excavació iniciada l'any 1991 fou per comprobar l'existència d'unes taques circulars, observades per fotografia aèrea, (puntets negres), d'una amplada mitjana entre 1 a 2 metres disposats en algunes zones d'una manera aleatòria i en altres seriadament linealment, encara que de forma irregular. Durant la campanya de 1991 es procedí a l'excavació del nivell superficial de l'esmentada cala, de 20 cms. de gruix mig (UE400) format per terres vegetals molt alterades amb materials arqueològics, especialment ceràmics en estat erosiu i sense connexió. Cronològicament el conjunt del material es situava entre els segles VI-II a.n.e.

Immediatament per sota d'aquest nivell superficial (UE400) es disposava la roca mare formada bàsicament per sediments detrítics conglomeràtics juntament amb inclusions de sorrenques poc cimentades. Aquest nivell de roca mare (UE401) presentava dues classes d'anomalies antròpiques; unes formades per taques de color marró fosc, de forma circular, de diàmetres entre un metre i un metre i mig o més, i de textura diferent al subsòl i que sospitarem feien referència a les fosses-sitges excavades en el subsòl i en un nombre de set. Aquestes fosses eren reomplertes per un sediment fosc de textura argilosa i heterogènea, amb moltes inclusions antròpiques, culturals i orgàniques. Les segones, no excavades en el subsòl, però ocupant petites cubetes naturals, taques de sediment llim-argilós de color groc clar, sense inclusions antròpiques de cap mena. La campanya de 1992 procedí a la intervenció de les estructures fosques amb la finalitat de comprobar la seva funcionalitat.

b.- Desenvolupament de l'excavació:

La numeració de les fosses-sitges fou alterat segons el sistema de registre dels "fets" en relació a la numeració general, tenint en compte l'especialització d'aquestes i el deslligament que presenten amb les estructures habitables del cantó est del Camp de Dalt, i a la vegada, per deslligar-les de la numeració de les antigues fosses-sitges localitzades en anys anteriors, i que foren numerades de l'1 al 31. Per això es decidí a posar-les la sigla SJ ("sitja") i numerar-les consecutivament a partir del número 100, fins que es retrobin amb la sèrie dels "fets" de l'excavació.

Així foren anomenades sis fosses-sitges, de les quals només s'en excavaren quatre, de la SJ100 a la SJ103, aquesta última sense acabar. Essent que cada fossa-sitja dins d'una zona especialitzada és una unitat individual ferem l'estudi analític, descriptiu, interpretatiu i cronològic de cadascuna d'elles.

1.- La fossa-sitja SJ100 (figs.25 i 35):

Fossa situada a l'est del tall 4, entre les coordenades $x-x'= 124,16-125,10$ i $y-y''= 1716,76-1717,76$. La boca és quasi circular, i té un metre de diàmetre. El fons força irregular, degut al canvi de la textura del subsòl té una diàmetre semblant, dons les parets cauen verticalment, en una alçada de 50 cm. donant un aspecte cilíndric.

La fossa està definida per 6 unitats estratigràfiques:

- 3 UE positives que omplen la fossa (UE402, 407 i 409)
- 1 UE construïda formada per l'arrebossat de les parets i fons de la fossa (UE 424).
- 2 UE negatives. Una d'elles que forma el buidament (UE 420) i l'altre és la línia acurada de l'arrebossat (UE 425).

- Les Unitats Estratigràfiques positives del reompliment de la fossa:

- UE 402: 1er. reompliment de la fossa SJ100.

Sediment d'estructura mòble i heterogènea, de color beig clar i textura argilosa-sorrenca amb inclusions antròpiques de carbons, restes de construcció (tovots) i materials alterats de la roca mare, i ossos. Es trobà material ceràmic fet a mà. S'han recollit mostres sedimentològiques.

- UE 407: 2on. reompliment de la fossa SJ100

Sediment d'estructura flonja i heterogènea i textura argilosa-sorrenca amb inclusions de carbons, ossos i restes de construcció de terra. La textura argilosa-sorrenca es producte en part de la desintegració de la paret de la fossa i així podia considerar-se com un reompliment lent. El material recollit consisteix sobretot en material ceràmic fet a mà.

- UE 409: 3er. reompliment de la fossa SJ 100.

També d'estructura semblant i textura més argilosa amb materials ceràmics fets a mà, amb restes d'escòria, de restes de construcció i sobretot de l'arrebossat de les parets. Reposa sobre el fons de la sitja. S'han recollit mostres de sedimentologia i de restes de construcció.

La unitat construïda està formada per l'arrebossat de la fossa (UE424).

El buidament de la fossa SJ100 va provocar moltes irregularitats degut a un canvi de textura del subsòl que passà dels nivells conglomeràtics a una sorrenca dura. Això va provocar evitar una fondària interessant en el cas que la fossa fos construïda per l'emmagatzematge de la grana (fondària de 50 cms.). De totes maneres la fossa fou arrebosada per cobrir les depresions possibles, per una material argilós de color groguenc clar, que en alguns casos conserva la seva estructura, però amb altres està molt degradat. Sembla que la preparació d'aquesta

pasta es feia des de la superfície on ja varem assenyalar l'existència de cubetes reomplertes d'un material semblant (l'any 1991) i que s'utilitzaria per impermeabilitzar, o donar una forma més regular.

- De les unitats negatives, en diferenciem dues:

La UE420 que tracta del buidament de la fossa, i que li dóna forma i volum (veure supra), i la línia d'anivellament de l'arrebosat, la UE 425. Aquesta línia encara que molt malmesa sembla que donaria a la fossa una forma cilíndrica més regular a la que realitzà el buidament que sembla més ovoide.

Els materials arqueològics es componen exclusivament de ceràmica a mà, per la qual cosa, ben segur que el reompliment del mateix hagi transcorregut durant el s.VI, o voltants del 500, si valorem com estadísticament representatiu la categoria del material: absència de ceràmiques acanalades fetes a mà i de material ceràmic fet a torn. Els principals nivells que han donat la concentració de ceràmica han estat els dos últims, als quals també hi han aparegut material de l'arrebosat de la fossa, i de les parets superiors.

L'aspecte acurat de la fossa, ben conservat i la selecció del material ceràmic a mà, reclamen una certa especialització de la sitja, que ara per ara s'ens escapa de la interpretació.

2.- La Fossa-sitja SJ101(figs. 26, 29-33):

Situada al sud de la cala 4, just al marge, té les coordenades $x-x'=121,20-122,64$; $y-y'=1713-1714,70$. Fossa de boca elipsoide (1,44m. x 1,70m. de diàmetres) té una fondària aproximada de 1,40m. i per tant una capacitat de 2,691 tones.

Fossa composta per 1 unitat negativa o de construcció de la fossa i per 10 UE positives de reompliment i contingut(fig.26).

- La UE negativa (UE421) dóna forma i volum a la fossa.

Buidament i construcció de la fossa SJ101. Boca elíptica, de parets còncaves, formant un diàmetre màxim de 2 metres en la zona on es col·loca el dipòsit, entre les UE 414 i 416. La línia de construcció es presenta, però molt alterada, especialment en els punts on atravesava els conglomerats tous. Talla fins a una fondària de 1metre i mig i en el fons sembla tancar-se brusquement, mantenint un diàmetre de 1,20metres.

- Les UE positives:

Un cop finalitzada l'excavació de la fossa-sitja es pogueren diferenciar dos grups de UE de reompliment o de farciment i que contenien material arqueològic de cronologia diferent, separables uns 50 anys. Les UE de la zona superior, formades per les UE 403, 410, 412, 413, 414, 415 i 416 corresponen a reompliments antròpics amb un dipòsit de materials sencers col·locats "ex profeso" que permet datar-lo en el primer quart del s.II a.n.e. (TPQ-TAQ= -200,-175 a.n.e.) (Veure llistat del dipòsit entre les UE 410-416). La zona inferior formada per les UE 417, 418 i

419 corresponen als primers sediments d'amortització de la sitja i cobreixen un "loculus" (UE419). El material localitzat entre les UE 417 i 418, molt fragmentat dóna una cronologia TPQ-TAQ= -250,-225 a.n.e.

a.- Les Unitats positives de la zona superior:

- La UE 403: primer reompliment de la fossa SJ101:

Capa de farciment d'un gruix de més de 40 cms. Estructura compacta, heterogènea, de color marrón fosc, textura llimosa, amb poques inclusions de carbons. S'ha extret fauna, ceràmica, tovots i metall (un clau de ferro). Els materials localitzats (de construcció o ceràmics) són molt fragmentats. Escassetat de fauna i pocs carbons. No sembla un sediment de deixalles. Els materials dóna una cronologia TPQ-TAQ= -200, -175 a.n.e. esent els criteris de datació l'associació de camp. A i àmfora itàlica antiga.

Inici del dipòsit:

- La UE 410: 2on. nivell de reompliment de la fossa SJ101:

Estructura flonja, heterogènea i color vermellosa. Textura argilosa-llimosa amb més inclusions de carbons, tovots i ceràmica. Sobresurten fragments importants de carbons i la terra es de color més vermella. Comencen a trobar-se materials sencers entre els quals poden identificar-se una àmfora greco-itàlica nº1, un morter a mà, i de ferro: 1 serra, una falç i alguns claus. Cronologia TPQ-TAQ= -200, -175 a.n.e (fig.38).

- La UE 412: Paquet de reompliment que ocupa la zona nord de la sitja SJ101.

Sembla col.locat per aplanar el desnivell de la UE 410. Textura heterogènea i de color gris clar. Textura llimosa amb intrusions de carbons i pedres. Escassetat de material. Unitat equivalent a la UE410.

- La UE 413: farciment de l'àmfora ibèrica nº10.

Situat a NO. de la sitja. Estructura homogènea, de color gris, textura llimosa. S'ha extret una àmfora ibèrica nº.10, una picoleta-destraleta de ferro. La cronologia , per estratigrafia és la mateixa que les UE anteriors.

- La UE 414: 3er. nivell de reompliment de la fossa SJ101.

Estructura heterogènea i de color groguenc, de textura sorrenca amb pedretes. S'han extret materials sencers que formen part del dipòsit iniciat a la UE410. En aquesta unitat s'han extret dues àmfors greco-itàliques nº. 3 i 2, un collaret de bronze i de ferro: 2 ganivets, un arpell i una clau.

- La UE 415: Paquet de reompliment situat a l'est de la fossa SJ101

Unitat equivalent a la 416. Estructura homogènea, gris fosc, i textura llimosa-argilena amb inclusions de carbons. S'han extret objectes sencers d'entre els quals destaquem un plat de peix de camp. A. Lamb-23, i objectes de ferro: 2 serres. La cronologia la dóna especialment el recipient ceràmic Lamb-23 (TPQ-TAQ=-200,-175 a.n.e.) †

*model
i s. probete
de t. l. l. l.*

- La UE 416: 4art. reompliment de la fossa SJ101.

Forma la part més important del dipòsit i possiblement formen tota una unitat arqueològica, els objectes que contenen les UE410-416. També la terra que la cobreix presenta una convexitat amb el centre més elevat. Estructura homogènea,

color marró-vermell fosc. Textura flonja i llimosa, amb inclusions de carbons. S'ha extret fauna, 5 àmfores greco-itàliques, una d'elles amb la marca "MAR·RVLIO", 4 àmfores ibèriques, 3 objectes de bronze: una arracada, una fíbula amb anella i una boleta foradada, altres objectes ceràmics: 2 bols camp.A Lamb.27, 1 kalathos pintat(fig.39), 1 askos, i un unguentari, i varis objectes de ferro de utilitat agrícola i de fuster: 1 destrat-picoleta, 1 arpell(fig.41), 1 falç, 2 podalls (fig.40), 1 enformador, fragments d'una ratlladora, etc. (Veure llistat complet a la interpretació de la fossa SJ101).

També s'hi han trobat gran quantitat de tovots de forma paralellepípeda de posició desconeguda ?. Cronologia TPQ-TAQ equivalent a totes les altres unitats= -200, -175 a.n.e. (fig.33).

Aquesta unitat correspon també a l'últim nivell de reompliment relacionat amb el dipòsit o primer conjunt de farciment de la fossa SJ101., caracteritzat per moltes inclusions antròpiques, d'entre les quals hi ha tot el material trobat sencer, entre les unitats 410-416. Tot fa pensar en que es tractaria d'un mateix conjunt. Només la terra que els ha cobert podria tenir un origen diferent.

b.- Les Unitats positives de la zona inferior:

-. La UE 417: primer nivell de reompliment sota el dipòsit.

De caràcter més aplanat o concau que els nivells del dipòsit i de sediment més compactat segurament pel pes. Sediment d'estructura flonja i heterogènea, de color marrón-gris, i textura llimosa amb gran quantitat de rierencs procedents de les parets de la fossa, fruit d'una activitat antròpica molt alterada. S'ha extret fauna amb quantitat millor que els nivells anteriors, més carbons, ceràmica fragmentada, objectes de ferro: 2 claus, bronzes: 1 ham, 1 botó i 1 anella i una figueta femenina de terracota (fig.37).

Aquesta UE s'ha considerat formar part del nivell inferior, però les alteracions provocades per la col.locació del dipòsit podrien fàcilment provocar una barreja, de la qual alguns dels materials trobats formarien part del dipòsit esmentat, i una altra formaria part de la terra extreta del farciment antic (=UE418). De totes maneres es datada per un TPQ-TAQ= -250, -225 a.n.e.

-. La UE 418: 2on. nivell de reompliment inferior i últim de la fossa.

Sediment d'estructura heterogènea de color vermell-marronós i textura llimosa-sorrenca amb inclusions carbonoses. Reompliment antròpic amb restes de ceràmica, material de construcció i restes abundants de les parets de la fossa (descomposició de conglomerats i restes d'arrebossat?). Té una superfície horitzontal sobre la qual s'hi ha col.locat un "loculus" (UE419). El material força trossejat, al contrari dels nivells superiors pertanyen a una cronologia anterior (TPQ-TAQ= -250, -225 a.n.e.) essent el criteri de datació la presència de ceràmica vernís negre del taller de Roses i l'absència de Camp. A).

-. La UE 419: Capa de cendre de forma lenticular

Sediment d'estructura homogènia, de color gris clar cendrós i textura llimosa amb inclusions de rasquills d'ossos. Ocupa acuradament la part central del nivell superficial de la unitat UE418 i sembla estar coberta per la UE417, formant un cercle central i una petita capa lenticular. Cremació? Incineració?

3.- La fossa-sitja SJ102(fig.27):

Situada al nord de la cala 4, té les coordenades $x-x'=120,90-122,40$; $y-y'=1719,34-1720,72$. La boca es quasi circular (1,50m x 1,38m.), les parets són força rectilínies, les quals donen a la fossa una forma cilíndrica, de fons horitzontal però irregular i una alçada de 40cms. La poca alçada de la fossa ens pot indicar dues coses: o bé que fou arrasat per la part superior per anivellament del terreny? o bé es podria deure a l'igual que la sitja 100, la presència d'una altra classe de roca en la part inferior, molt més dura i que condicionà el final de l'excavació de la fossa. No està arrebossada.

La sitja 101 està formada per dues unitats estratigràfiques:

1 UE positiva: UE 405 que ocupa tot el reompliment de la fossa, i

1 UE negativa UE 422 que dóna forma i volum (veure supra).

La UE405: reompliment de la fossa:

Terra compacta, heterogènea, de color marrón fosc, textura argilosa amb inclusions de ceràmica, tovots i extracció de fauna, ceràmica, metall i tovots.

Aquest reompliment sembla haver-se efectuat d'un sol cop, la qual cosa no modifica la textura del sediment. Una bona part del material apareix en posició vertical o clavat a la terra, indicatiu clar d'haver estat llençat. La presència de dos fragments de copa Càstulo, un trobat a la superfície i l'altra al fons i que enganxan reforça aquesta interpretació. El material ceràmic en general ha resultat força abundant i complet, encara que fragmentat. La cronologia que dóna la ceràmica és del últim quart del s.V a.n.e.(TPQ-TAQ= -425, -400 a.n.e.), essent el criteri de datació la Copa Càstulo Lamb.42A.

4.- La fossa-sitja SJ103:

Fossa situada entre les coordenades $x-x'= 120,08-130,66$; $y-y'= 1716,66-1718,20$. Boca circular de 1,5m. de diàmetre, i de forma i fondària desconeguda (Falta acabar d'excavar). S'han extret de moment tres classes diferents de reompliment (UE 406, 408 i 411) i el buidament de la sitja la forma la UE423.

En els tres casos, malgrat les diferències, la terra dels sediments tendeix a ser sorrenca. Aquest sediment cobriria la fossa SJ103 al menys per la seva superfície, doncs pel diàmetre de boca (1,58m.) promet tenir una fondària respectiva. De moment hi han excavats uns 50 cms.

La ceràmica en tots els casos ha estat escassa, però augmenta a mida que es va aprofundint, i ens dóna una cronologia de domini homogeni entre TPQ-TAQ= -200, -150 a.n.e. per les UE 406 i 408 i una TPQ-TAQ= -200,-175 a.n.e. per la UE 411.

Per les seves característiques de sedimentació, de moment no sembla ser un abocador. Veurem la seva total excavació l'any vinent.

c.- La interpretació de la cala 4 i la cronologia:

L'acumulació de fosses-sitges en la cala 4 i la possible existència d'altres, segons fotografia aèrea, ens indica que estem davant un denominat "Camp de Sitges" a l'exterior i fora de la zona d'hàbitat, i que per tant es tracta d'un jaciment que organitza i manté el seu estatus per l'especialització de l'emmagatzematge, que segons els primers estudis, sospitem que es tracti de "Hordeum vulgare (=ordi), si més no en el període greco-ibèric, als voltants del 400 a.n.e.

Les 4 fosses-sitges han donat cronologies diferents que van de finals del s.VI (FS100), finals del s.V. (FS102) i de finals del s.III i principis del II (FS101 i FS103). A l'igual que l'hàbitat, les campanyes de 1991 i 1992 ens dóna un marge cronològic desconegut, al menys en el Camp de Dalt (entre el -350, i el -250 a.n.e.) però si que coneixem de l'existència d'aquest marge cronològic, per la presència de material d'aquest moment en les antigues sitges excavades abans de l'any 1990.

La construcció d'un camp de sitges, hauria de fer sospitar que totes les fosses foren excavades per l'emmagatzematge, però una observació empírica en el treball de camp ens pot indicar que pot no ser cert del tot. Factors independents a l'activitat humana ho impedeixen.

En excavar les fosses 100 i 102 ens adonarem que les seves parets canviaven d'estructura rocosa, fent-se cada vegada més dura. L'alçada d'aquestes fosses, curiosament es curta en relació al seu diàmetre ($R = 1/2$, i $1/3$), i per tant sospitem que la funcionalitat prevista hauria d'ésser canviada, però si més no utilitzada, com a refrigeri en el cas de la SJ100 (la qualitat de l'arrebossat i una categoria de ceràmica ho indicarien), o bé dipòsit d'escombreries en el cas de la SJ102. (material complet però trencat). Aquest últim cas s'explica, ara per ara, com l'exclusiva reutilització de les sitges, un cop amortitzades, però veurem que això tampoc és del tot cert. També veiem que moltes fosses es construïren per aquesta única finalitat.

Si analitzem el cas de la sitja 101, (relació: $\emptyset/H = 1$) podem observar que la mateixa ha estat objecte, en un primer cas d'un reompliment de característiques semblants a les de la majoria (reompliment antròpic amb elements de deixalles). Aquest fet està documentat cap el tercer quart del s.III a.n.e.; no obstant, en un moment a precisar dins del primer quart del s.II a.n.e. (-200/-175 a.n.e.) el reompliment anterior es extret amb la clara intenció d'introduir alguns materials que sospitem es tracti d'un dipòsit o aixovar (cultural?, funerari?). Alguns ho interpreten com un dipòsit amagat, posteriorment oblidat, però hauriem de tenir en compte la categoria del material que compona el dipòsit i

l'existència d'un possible "loculus" (UE419) col·locat amb molta cura sobre la UE 418 (cremació? o incineració?)

Si analitzem bé el material del dipòsit veiem que aquest es compon de 8 àmfores greco-itàliques i 4 d'ibèriques que cobreixen tota la superfície de la fossa en dues filades. Una d'elles greco-itàlica porta el nom i cognom d'un personatge, i curiosament la inscripció, incisa està invertida i tocant al terra, en direcció al "loculus". Sabem, per les àmfores enteres, que aquestes estaven buides. El material de ferro, abundant, tracta especialment d'eines agrícoles, de fuster, i alguna de caire domèstic? d'un propietari especialitzat, doncs en alguns casos repeteix l'eina, com pot ser l'arpell, el podall o la serra. El material bronze més delicat i dedicat a les joies pertanyen per la seva raresa a un individu: 1 collaret (torque), 1 fíbula, 1 arracada, 1 botó, ... i el mateix passa amb el material ceràmic de luxe: 1 plat de peix, dos bols camp. A, 1 kalathos pintat, un askos, un morter, 1 polidor, etc. Un ungüentari i una figureta femenina, de caràcter funerari, acaben de donar el toc que aquest dipòsit faci referència a un aixovar funerari, sobretot la relació del "loculus" de característica cendrosa amb restes d'ossos (veure llistat del material).

d.- La documentació gràfica:

-Existeixen dos plànols generals de situació de les cales: Escala 1/40 i 1/20. Aquest últim amb els diàmetres marcats.

_ Seccions en direcció N-S, i E-O de les sitges 100, 101 i 102.

Fotografies en B/N i diapositives de cada sitja. El dipòsit de la sitja 101 està documentat amb fotografia i diapositiva.

e.- Treballs interdisciplinaris:

S'han extret mostres de totes les unitats positives de totes les sitges per l'estudi sedimentològic (pendent per Esther Taberner).

De les unitats més representatives s'han recollit mostres antracològiques (Maite Ros)

De les unitats més representatives s'han recollit mostres carpològiques (Ramón Buxó i David Canal).

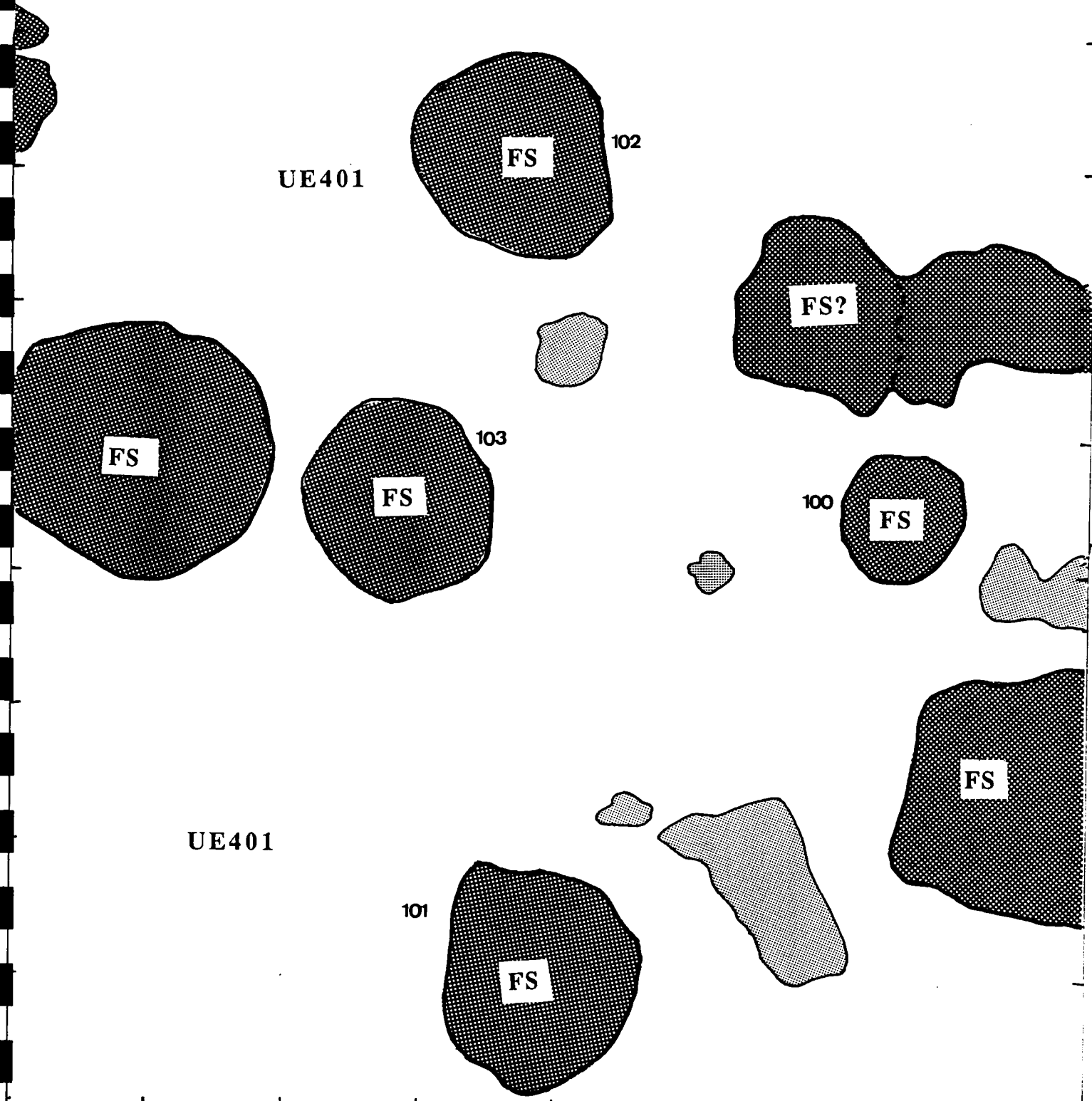
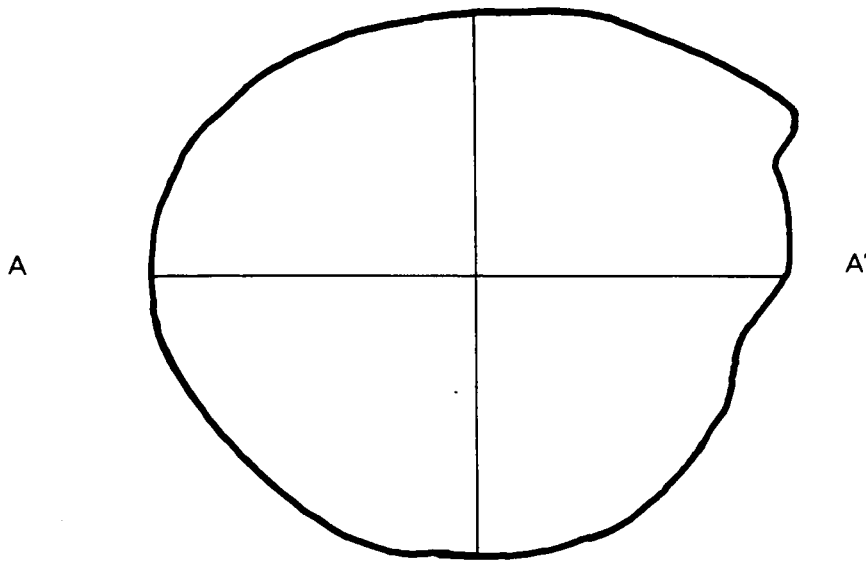

FIG. 24

1M

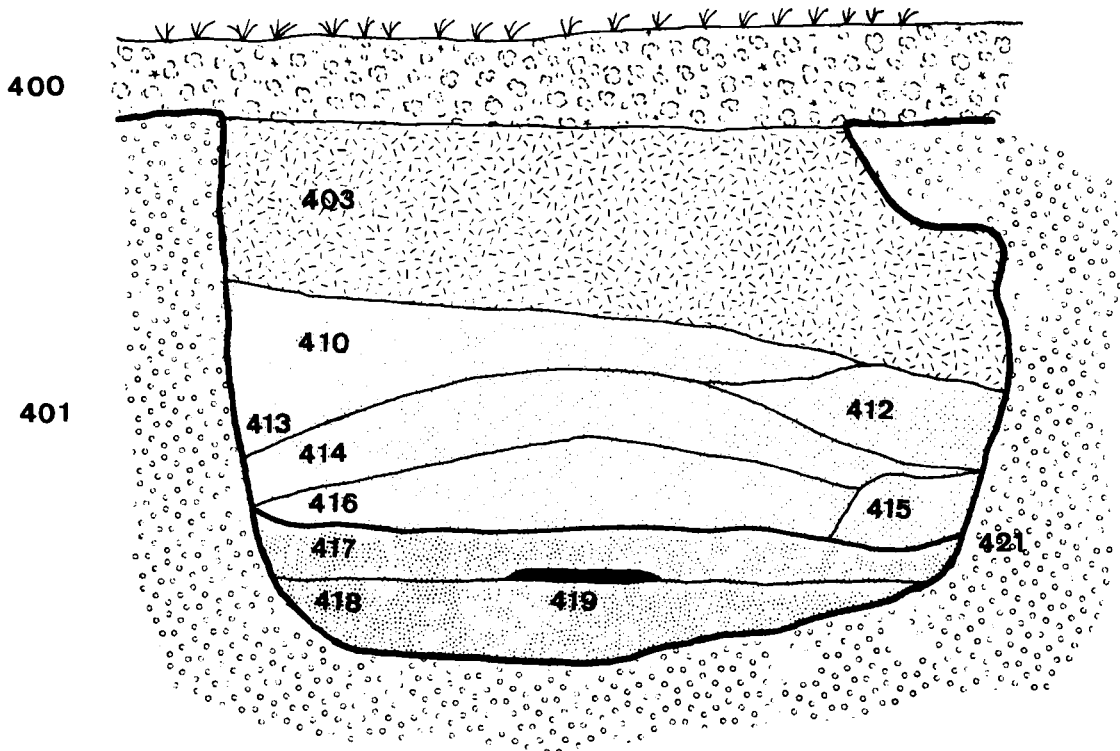
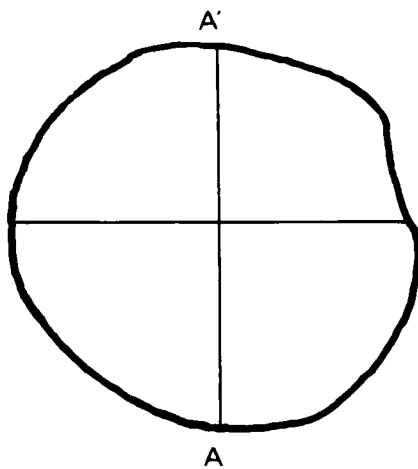

Fig. 26 Mas Castellar-Pontós. 1992. Cala 4.
Planta i secció de la fossa-sitja 101.

1M

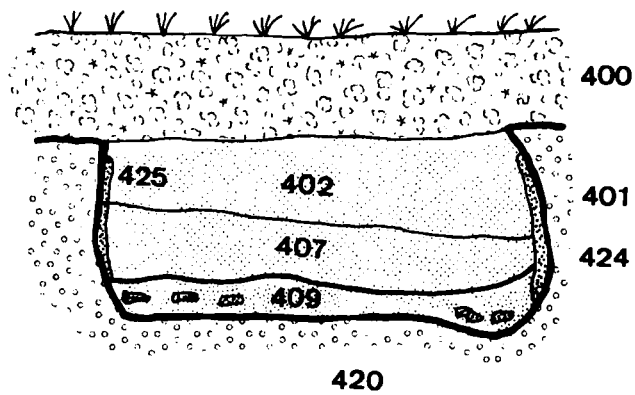

Fig. 25

Mas Castellar-Pontós 1992. Cala 4.
Planta i secció de la fossa-sitja 100.

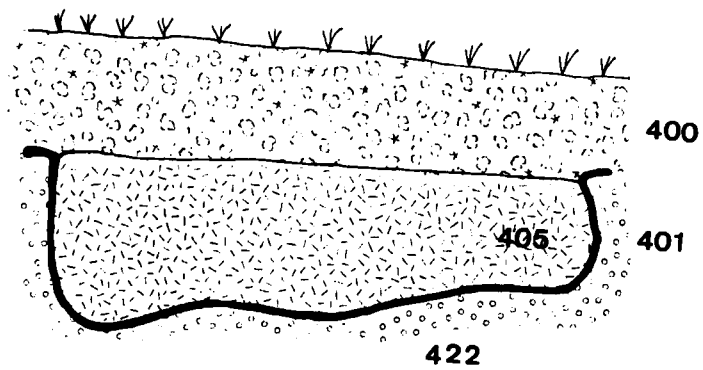
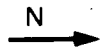
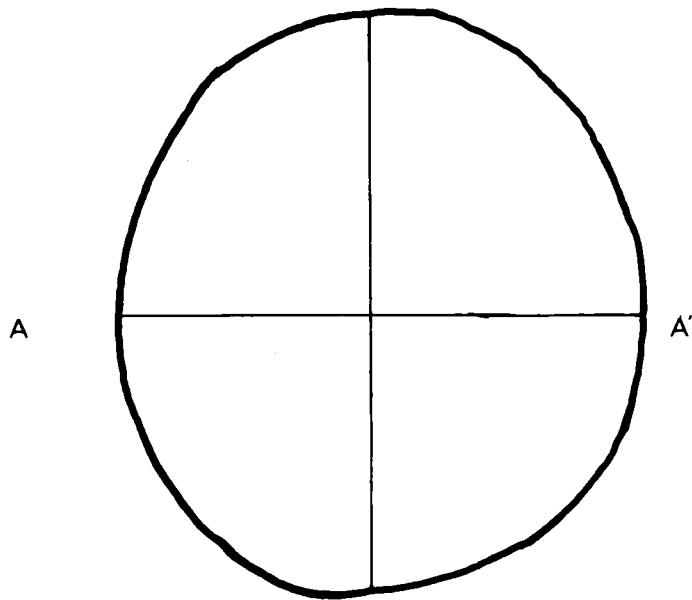

Fig. 27 Mas Castellar-Pontós 1992. Cala 4.
Planta i secció de la fossa-sitja 102.

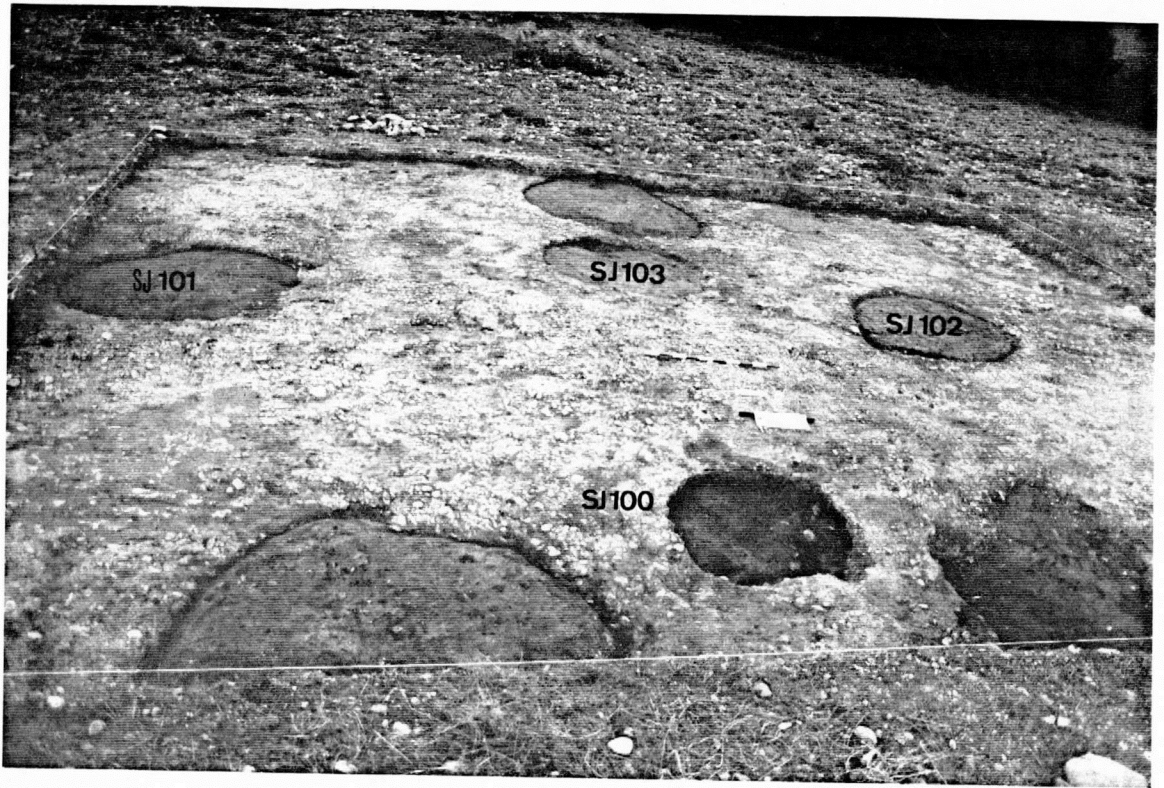

Fig. 28 Fotografia general de les fosses-sitges. Cala 4

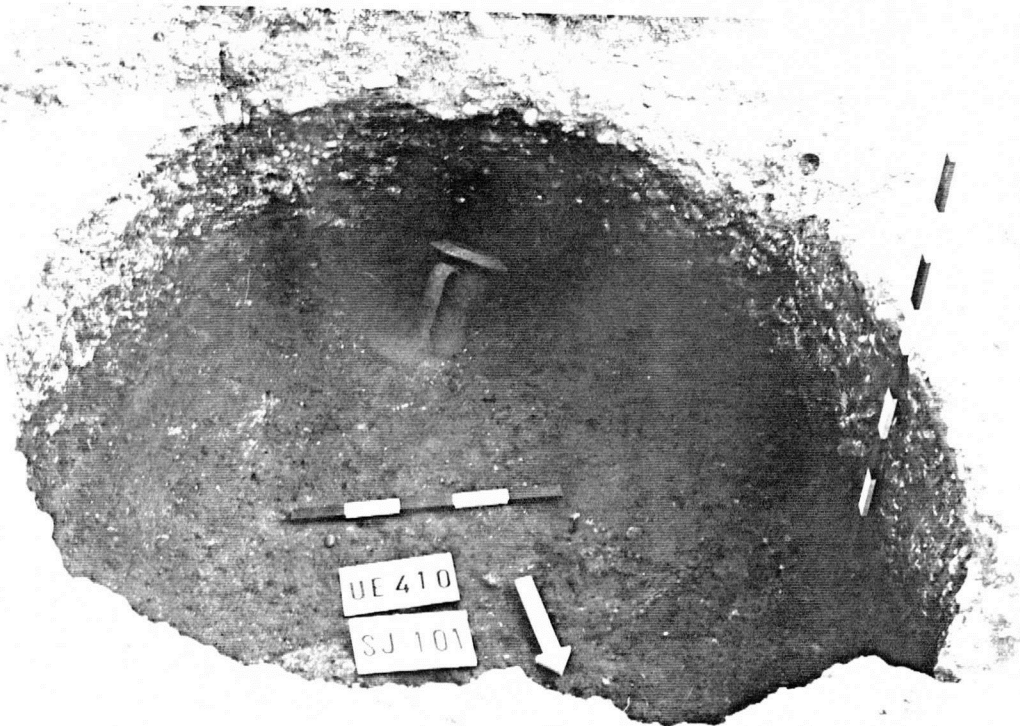
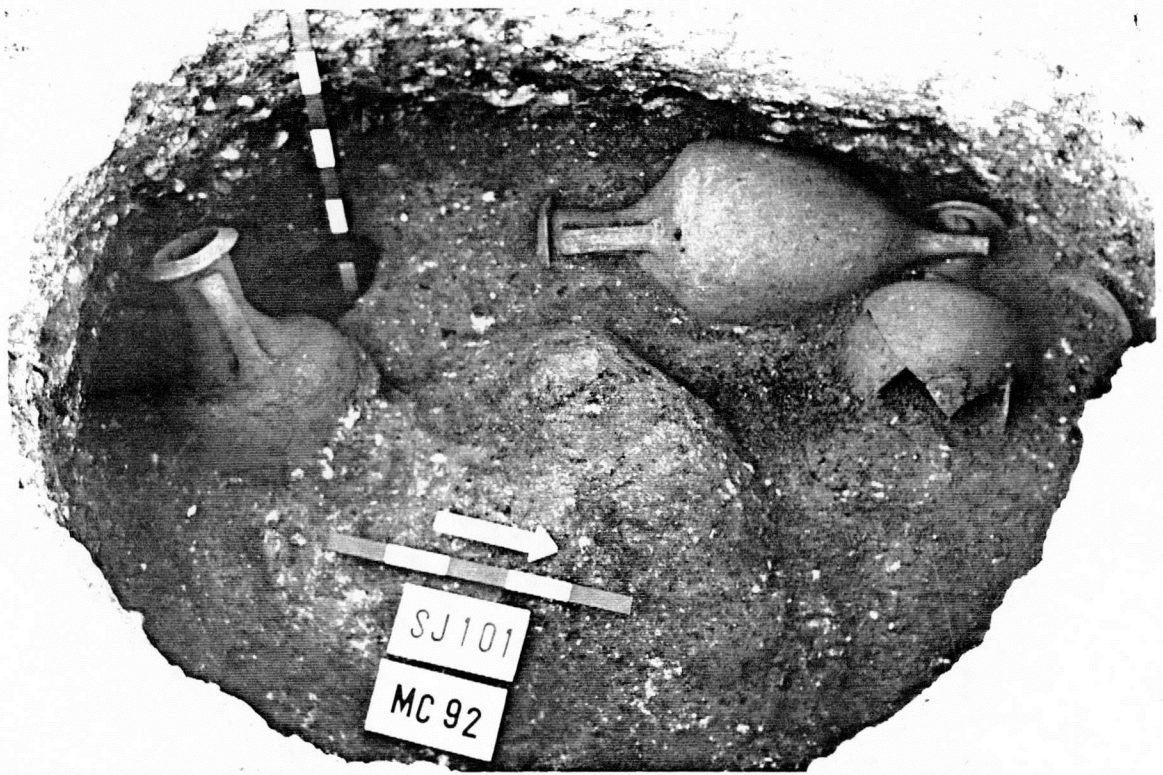

Fig. 29 Primera troballa del dipòsit de la fossa-sitja 101.

Figs. 30 i 31 Primers detalls del dipòsit de la fossa-sitja 101.

Fig. 32 Primer nivell d'àmfores i material del dipòsit. Sitja 101

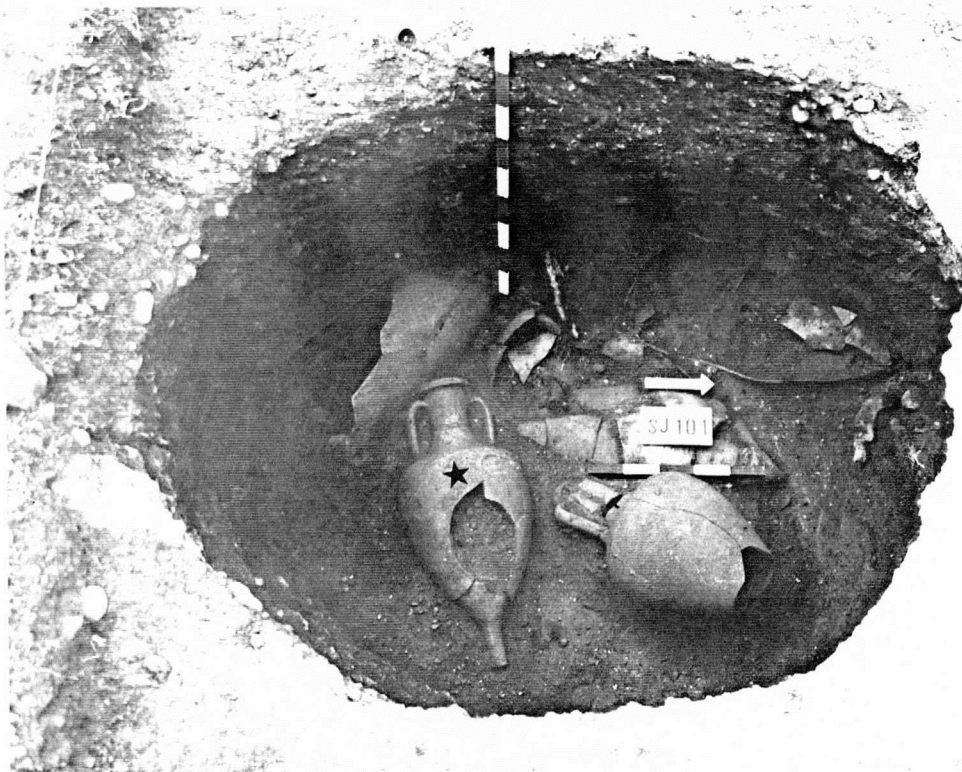

Fig. 33 Segon nivell d'àmfores i material del dipòsit. Sitja .101. L'àmfora marcada porta la marca MAR•RULIO.

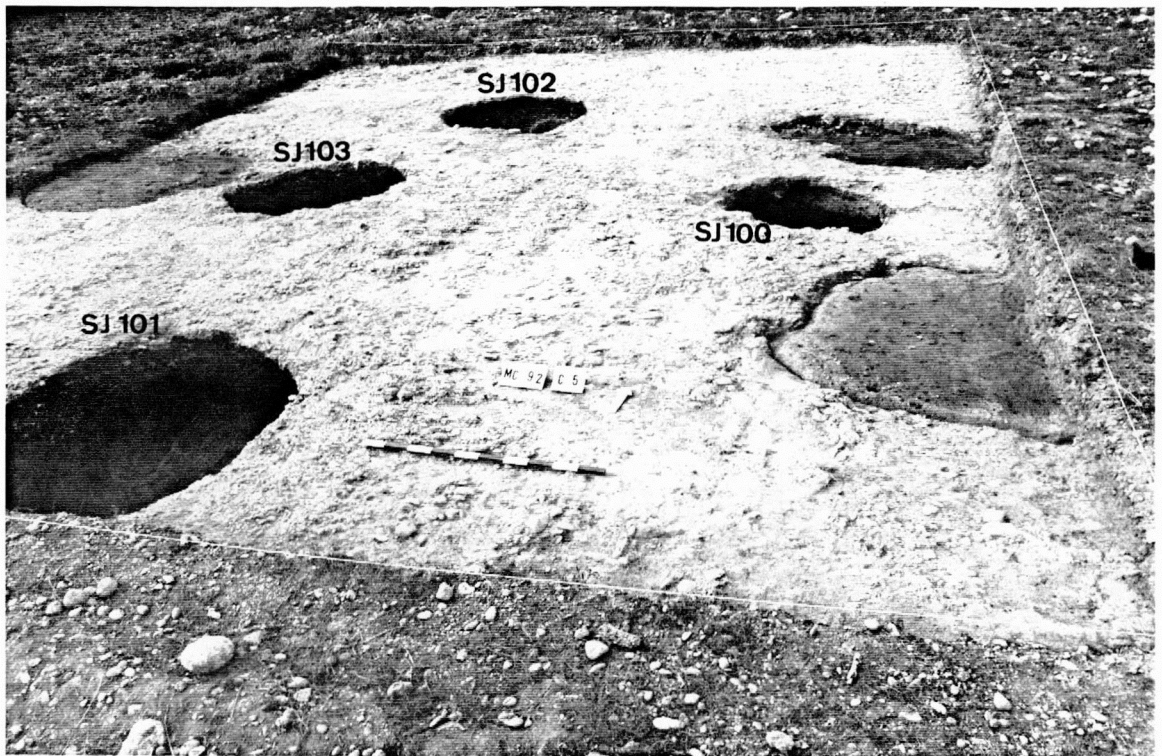

Fig. 34 Aspecte final de les 4 fosses-sitges excavades. Cala 4

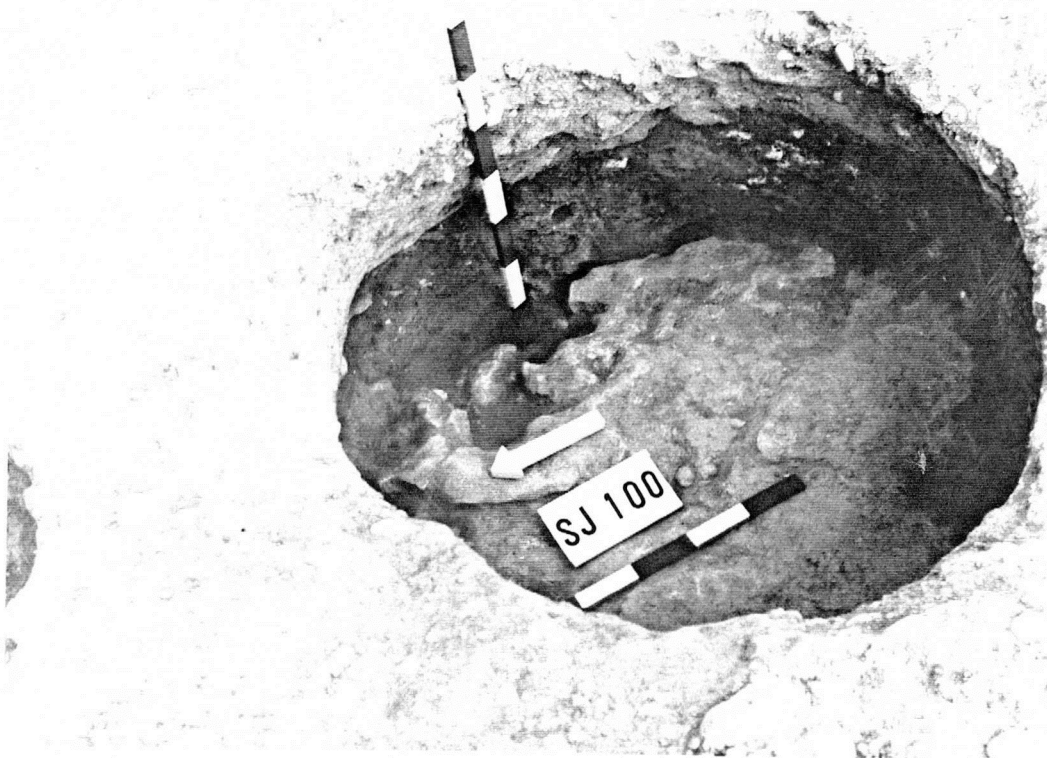

Fig. 35 Fase final de la fossa-sitja 100. Cala 4.

MATERIAL ARQUEOLÒGIC TROBAT A LA SITJA 101 -Cala 4. Mas Castellar- Pontós 1992

<u>UE</u>	<u>niv.</u>	<u>material</u>	<u>objecte</u>
403	403 -4-3	ferro	clau

410	410 -22	ceràmic	àmfora greco-itàlica nº1
410	410 -23	ceràmic a mà	morter
410	410 -4-2	ferro	clau
410	410 -4-3	ferro	clau
410	410 -4-1	ferro	falç
410	410 -3	ferro	fragment tija
410	410 -4-4	ferro	serra

413	413 -3-1	ferro	Indeterminat (acintats)
413	413 -3-2	ferro	picoleta-destraleta

414	414 -4-1	bronze	collaret
414	414 -1-6	ceràmic	àmfora greco-itàlica nº 2
414	414 -1-7	ceràmic	àmfora greco-itàlica nº.3
414	414 -3-1	ceràmic	peça discoidal
414	414 -4-3	ferro	2 ganivets
414	414 -4-4	ferro	arpell
414	414 -4-2	ferro	una clau
414	414-5-1	lític	esmolador

415	415 -1-6	ceràmic	plat de pelx Lamb23
415	415 -4-2	ferro	Indeterminat (acintat curvilini amb reblons)
415	415 -4-3	ferro	serra
415	415 -4-4	ferro	serra
415	415 -3-1	lític	fragment de molí

416	416 -4-11	bronze	arracades
416	416 -4-14	bronze	boleta foradada
416	416 -4-12	bronze	fíbula amb anella
416	416 -1 -2	ceràmic	àmfora greco-itàlica nº 5
416	416 -1 -5	ceràmic	àmfora greco-itàlica nº.9 (MAR.RULIO)
416	416 -1-1	ceràmic	àmfora greco-itàlica nº4
416	416 -1 -3	ceràmic	àmfora greco-itàlica nº6
416	416 -1 -4	ceràmic	àmfora greco-itàlica nº.8
416	416 -1 -9	ceràmic	àmfora Ibèrica nº.12
416	416 -1 -7	ceràmic	àmfora Ibèrica nº10
416	416 -1 -8	ceràmic	àmfora Ibèrica Nº11

MATERIAL ARQUEOLÒGIC TROBAT A LA SITJA 101 -Cala 4. Mas Castellar- Pontós 1992

<u>UE</u>	<u>niv.</u>	<u>material</u>	<u>objecte</u>
416	416 -1 -6	ceràmic	àmfora Ibèrica n°7
416	416 -1 -13	ceràmic	askos Ibèric
416	416 -1 -11	ceràmic	bol campanlà A Lamb. 27
416	416 -1 -10	ceràmic	bol campanlà A Lamb. 27
416	416 -1-12	ceràmic	kalathos pintat
416	416 -1 -22	ceràmic	ungüentari
416	416 -4-13	ferro	anella
416	416 -4-10	ferro	arpell
416	416 -	ferro	destral-picoleta
416	416 -4-6	ferro	enformador?
416	416 -4-10	ferro	falç
416	416	ferro	fragments amb fusta?
416	416 -4-4	ferro	podall
416	416 -4-8	ferro	podall
416	416 -4-5	ferro	podall
416	416 -4-9	ferro	ratlladora
416	416 -4-7	ferro	serra

417	417 -4-2	bronze	anella
417	417 -4-3	bronze	botó amb anella
417	417 -4-1	bronze	ham
417	417 -4-5	ferro	2 claus i 1 frag. cullera
417	417 -3-3	terracota	figureta "Tanagra"

Fig. 36 Segon nivell d'àmfores i material del dipòsit. Sitja .101.
L'àmfora marcada porta la marca MAR·RULIO.

Fig. 37 Figureta femenina de terracuita, del dipòsit de la sitja
SJ101. Inv. MC417

Fig. 38 Tres fragments de serra de ferro, del dipòsit de la sitja 101.

Fig. 39 Fragments ceràmics corresponents al "Kalathos" ibèric trobat al dipòsit de la sitja 101. (Peça restaurada)

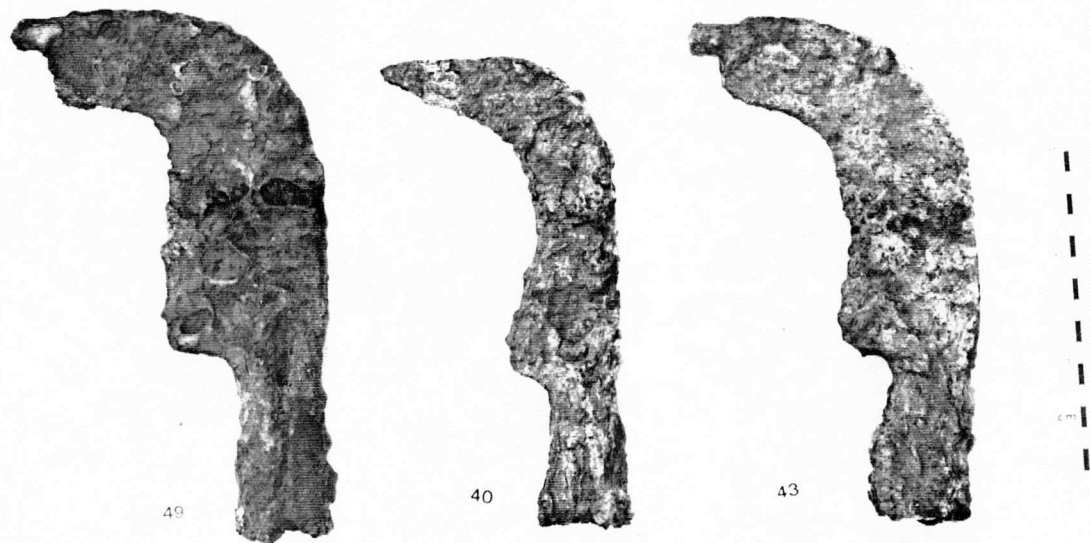
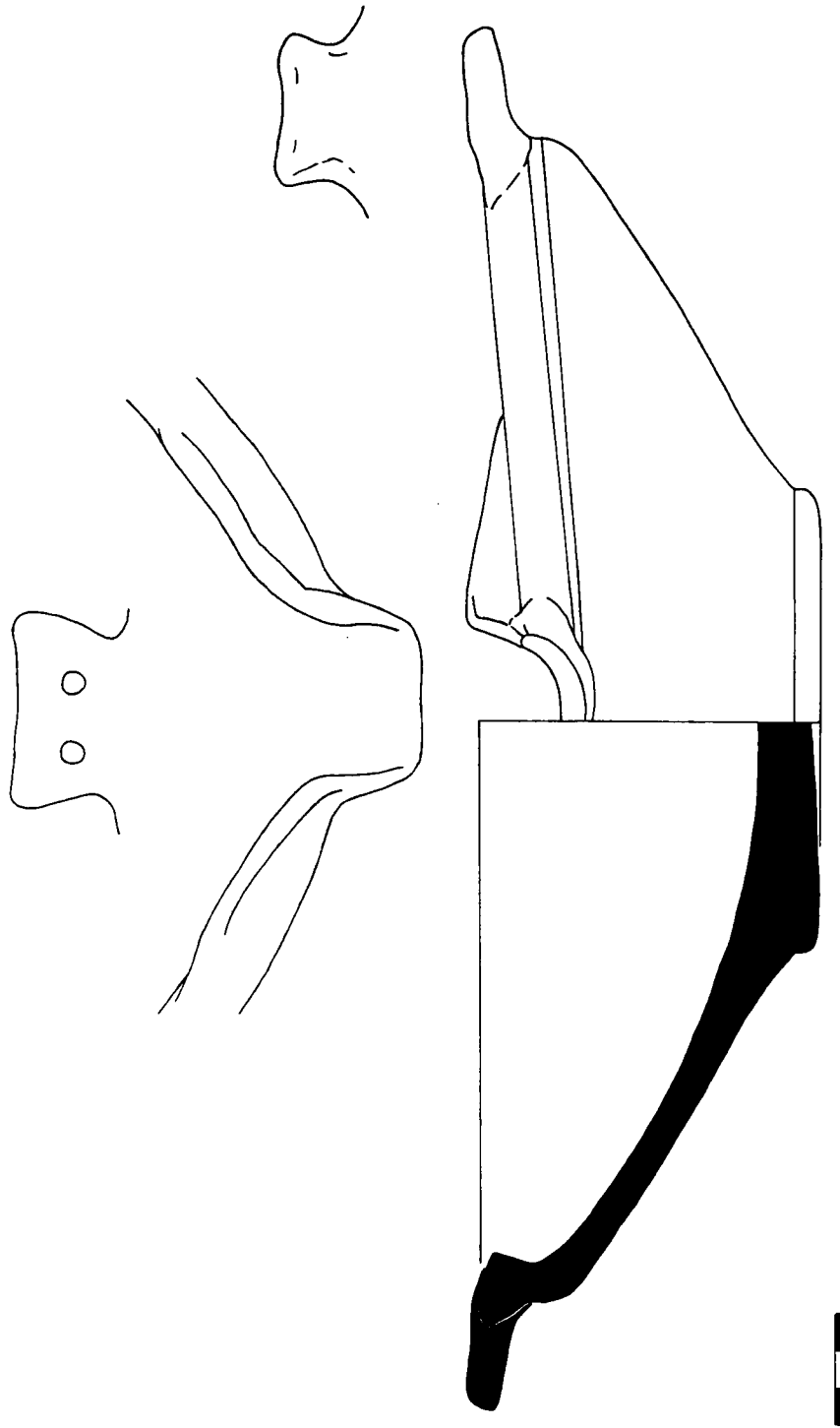

Fig. 40 Tres eines agrícoles de ferro corresponent a podalls. Dos d'ells (núms. 49 i 43 amb un pivot a l'extrem?). Del dipòsit de la sitja 101.

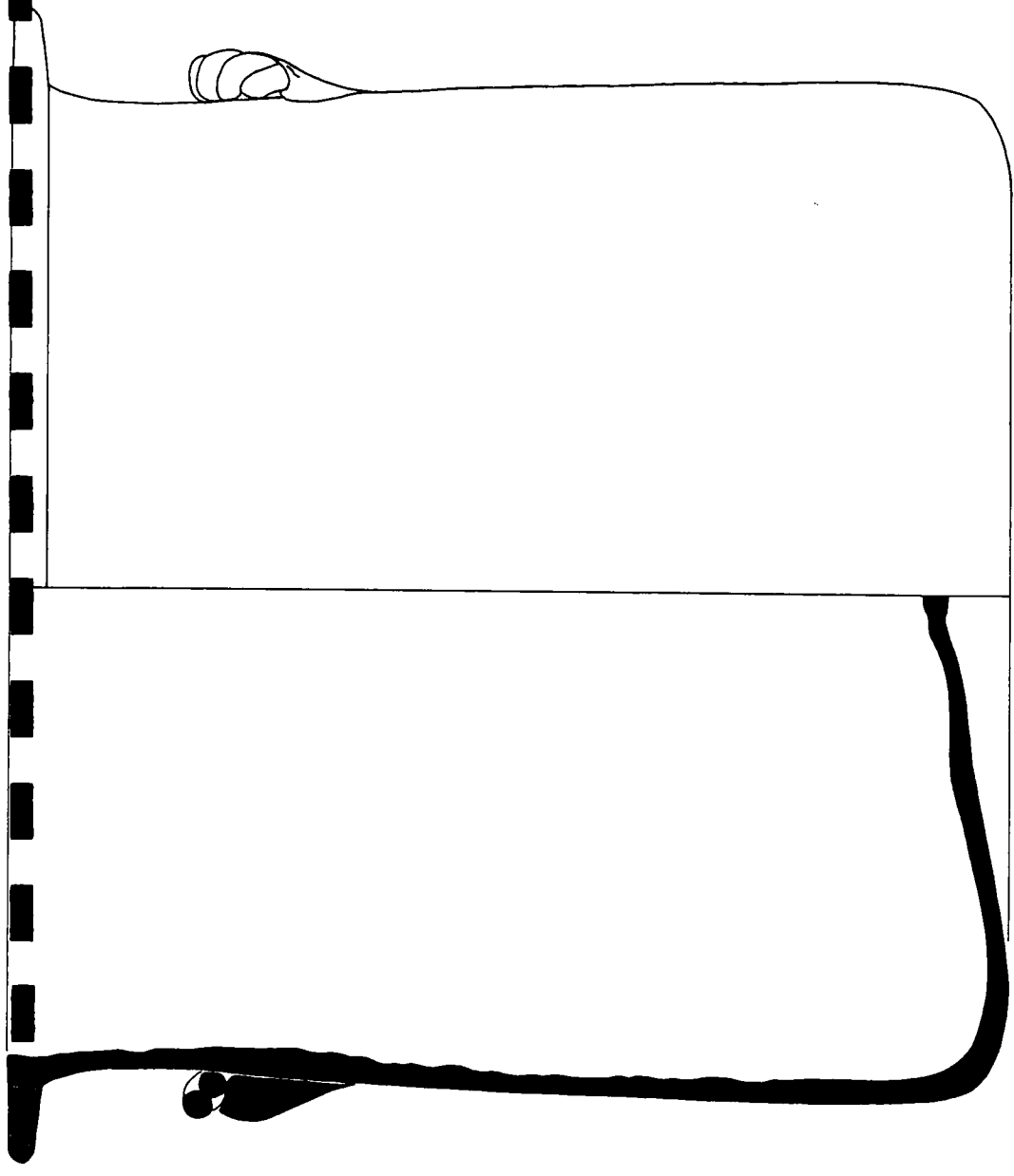
Fig. 41 Dos arpells de ferro de tres pues, del dipòsit de la sitja 101

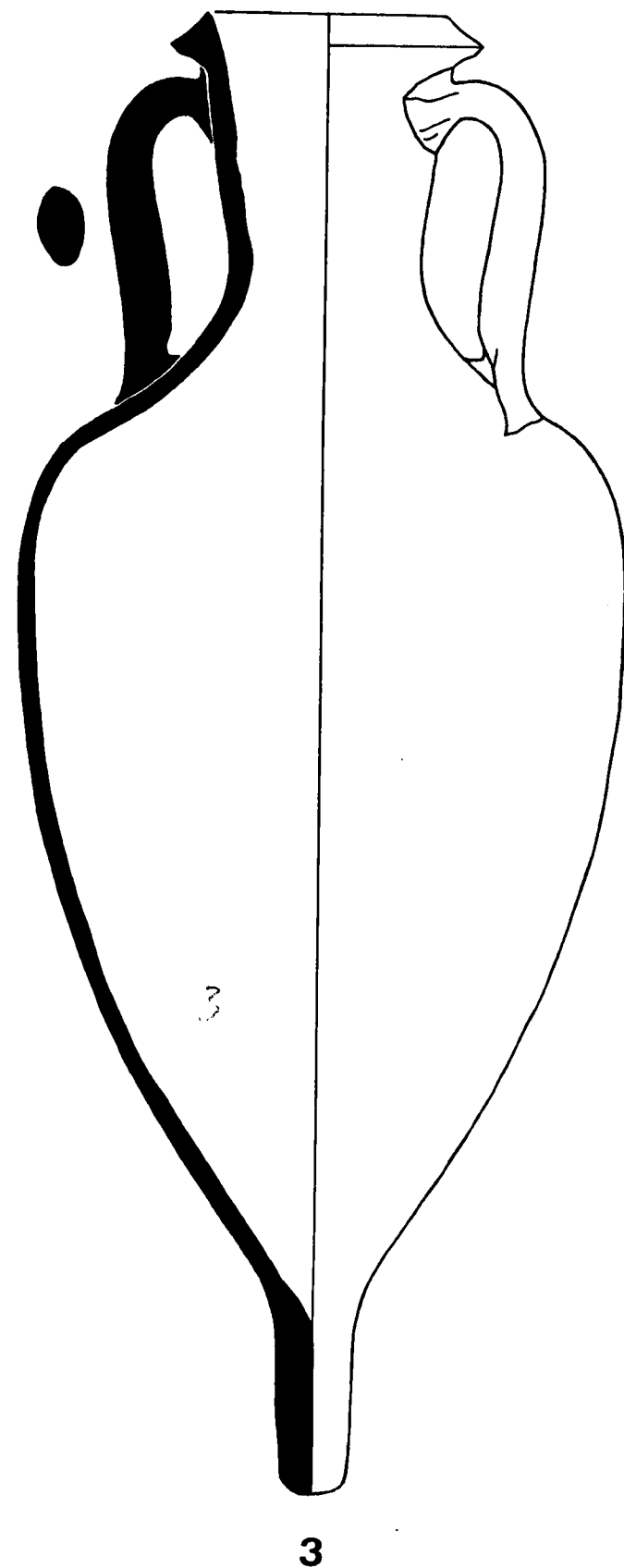
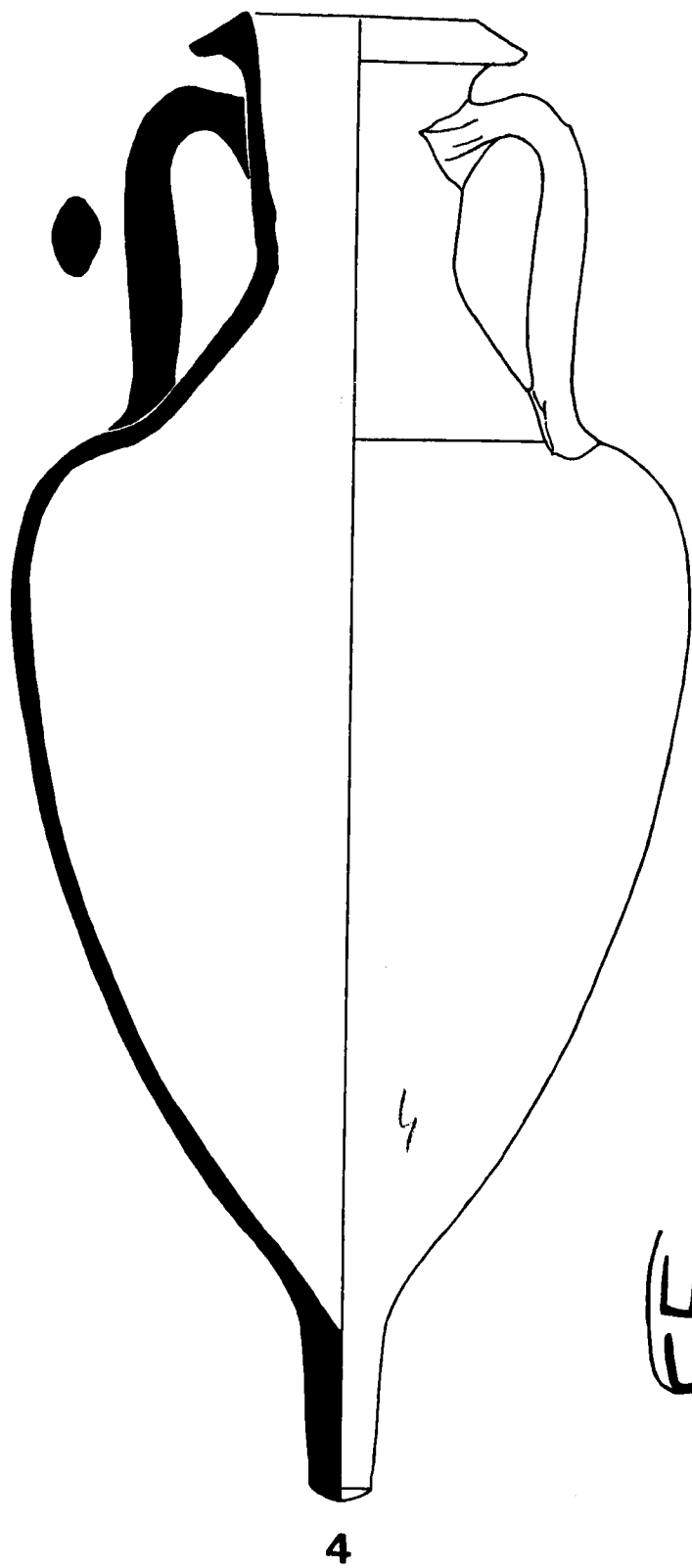
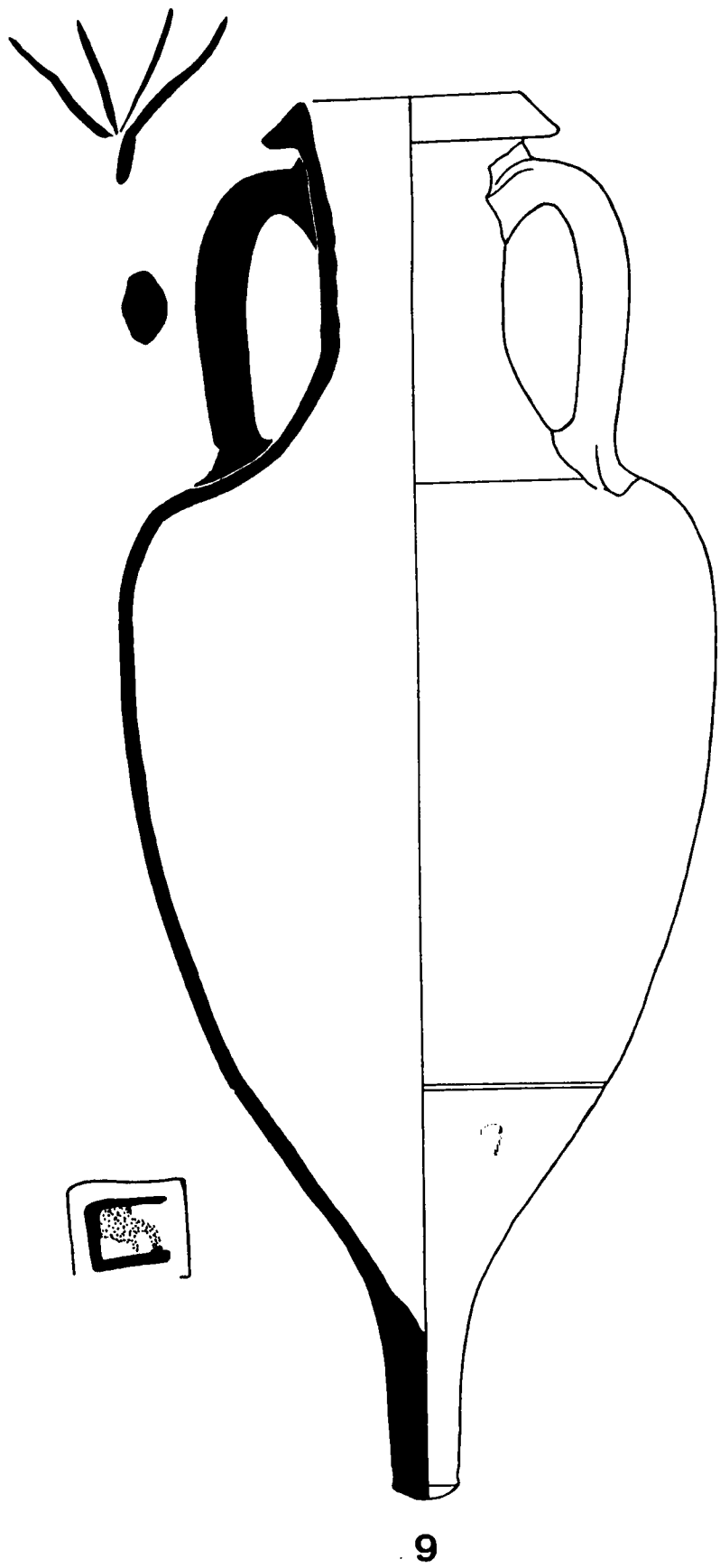
Mortar auiā (MC 410-23)

Kalathos pintat (iuv. MC 416-1-12

RED 1/4

AMFORES GRECOITALIQUES (9 ont le marca MAR. RVLIO)

MAR. RVLIO

5.- La Cala 5 (figs. 42-50):

a.- Situació, coordenades i extensió (figs. 1 i 44):

Situada en el quadrant II (a SE), en el talús sud del Camp de Dalt. Tenia en l'inici del sondeig, l'any 1991, una superfície de 42 m²., un desnivell de 4,91 metres i un busament de 30°. (coordenades: x=162-169; y=1618-1624; z=93,96-98,87).

La intervenció arqueològica realitzada a la cala 5 durant la campanya d'abril i setembre del 92 ha estat determinada pels resultats obtinguts en la campanya anterior. Concretament es tractava d'ampliar la superfície d'excavació allà on aparegueren unes estructures de combustió (LL2-LL4), que en la campanya anterior solament s'havien observat parcialment, sota els nivells d'enderrocs (UE503), de intentar establir la relació espacial i cronològica entre els diferents fets arqueològics que la cala havia proporcionat fins al moment (SL5, MR3), i assegurar-nos de les aportacions de còdols de caire antròpic que s'obren en aquest angle del Camp de Dalt.

També s'havia previst continuar el sondeig estratigràfic en el sector 1 per tal d'obtenir informació sobre el tipus d'ocupació anterior a la fase 5C, de cronologia anterior al 400 però amb un material de datació ampla TPQ-TAQ= -600,-400 a.C. La presència d'una estructura ES19 i la complexitat del sòl SL5 provocà una major intensitat en la fase 5C.

L'ampliació del sondeig 5 l'any 1992 tingué dues intervencions, que ampliaren la cala pel cantó occidental, sector 2 (coordenades x=159,35-162; y=1620,20-1622; i z=94,40-96,60), i pel sector oriental sector 3 (coordenades x=169-170,75; y=1619,75-1621; z=97,40-94,90). També s'aprofundí vers l'interior del sector 1 per tal d'ampliar el nivell d'habitació determinat per la fase 5C. La totalitat del sondeig 5 ocupa actualment una superfície de 68,40 metres quadrats i un desnivell de 4,91 metres) (coord. x=159,35-170,75; y=1618-1624).

Abans de descriure el desenvolupament de l'excavació anem a resumir la interpretació prèvia de l'any 1991. Es varen definir tres fases principals, en relació a les estructures i nivells d'ocupació. La cronologia no va quedar massa concretitzada degut a la superficialitat de les troballes, totes elles en talús.

- Fase 5A: superficial (UE500)

- Fase 5B, amb dues subfases: 5B1: nivells d'aportacions de còdols, interpretats com una remodelació de la fase anterior per anivellar o aterassar la zona (UE501) i la fase 5B2 nivell d'aplanament dels

enderrocs de la fase anterior pel sosteniment dels aports de còdols (UE502), i

- Fase 5C amb dues subfases de moment: 5C1 nivell d'enderrocament i abandonament de un hàbitat (UE503 504) i 5C2 nivell d'ocupació d'aquest hàbitat (sòl, SL 5, llars LL2 i LL4 i murs MR1 i MR3).

b.- Desenvolupament de l'excavació:

1.- Sector 2-1: part occidental-central del sondeig.(figs. 42 i 43)

En aquesta zona els nivells d'aport (UE 527, 529, 530) segueixen tenint el component majoritari de còdols, (idèntics al que en el sector 1 definim com UE501) i a més de tenir el bussament màxim (fins a 45º) arriben a erosionar els nivells inferiors (UE503, 528, 520 i 539). Aquest fet pot ser degut a que ens acostem al talús natural del turó i aquí els derrubis de pendent actuen amb més intensitat. Així la morfologia actual no hauria estat gaire modificada pels treballs de roturació agrícola recent.

Els nivells de destrucció-abandó en aquesta zona (UE 526, 528 i 520=503 del sector 1) són força potents i conserven en molt bon estat les restes de construcció, majoritàriament tovots, crus i cuits que en ocasions apareixen com a restes de mur caigut (UE520). Un fet important i del que s'ens escapa la interpretació és la concentració de fragments de ceràmica àtica (aprox. 60 % dins el percentatge ceràmic de la UE, en els quadres 160-163/1620-1621 (UE524-520) associades a una concentració de blocs mitjans de sorrenca. Malgrat tractar-se de fragments amb les fractures sense rodar no pertanyen a la mateixa peça i per tant no sembla tractar-se de material esclafat "in situ" pel derrumb.

Els nivells d'ocupació están formats per un sòl (SL-5) que en alguns llocs és una crosta dura (UE535) formada per la rubefacció produïda per un gran foc (LL-2) i en altres és una superfície plana ben diferenciada (UE539) però sense acció del foc. Sobre el sòl a més de la LL-2, carbons que semblen restes de grans troncs (210 x 30 x 15 cm.un d'ells), i que també podrien ser interpretats com a restes de construcció en fusta (vigues?). També sobre el SL-5 i a prop del MR1 es localitzà una concentració de tovots (UE534) cremats de forma quadrangular (ap. 20 x 20 x 4 cm.) i que també considerem com part del derrumb general de tovots (figs. 46, 47 i 48).

2.- Sector 3-1: part oriental-central del sondeig 5

S'ha mantingut la dinàmica dels nivells d'aport (UE 501-522-523-702-703-704-708), encara que aquests perden bussament en evolucionar cap a l'est. Al mateix temps el material que contenen perd la major part dels seus components naturals (còdols, sorres gruixudes i carbonats), i

passa a estar format per sediments majoritàriament antròpics (cendres, carbons, granes, ceràmiques, tovot, ...).

S'ha observat una diferència important en la continuïtat dels nivells d'abandonament o derrumb, i que ja semblava produir-se entre el 503 i 504 per la presència d'una superfície d'erosió entre les UE 533 i 536 que en ocasions ha estat fortament treballada (UE543). Aquest element significa que es produeix un lapsus entre 503 i 533 i les UE504 i 536. Aquestes darreres significarien una destrucció i sedimentació en un període d'abandó dels nivells ocupacionals anteriors (505, 506). Els nivells d'ocupació formen aquí un fet complex que hem definit com estructura ES19, de nou format.(figs. 49 i 50).

L'estructura ES19 (figs.44, 49 i 50):

Els nivells d'ocupació formen en la part oriental un fet complex que hem definit com estructura ES19 i a la qual no atribuïm funcionalitat clara per manca de dades (no es coneix la totalitat de la seva planta, i no s'ha pogut excavar la totalitat de la seva estratigrafia). Es troba situada entre les $x= 168,60-170,50$ i la $y=1620$.

El fet arqueològic està compost per una construcció de terra crua de 20 cm. d'amplada x 30 de gruix, que forma un angle recte a al cara interior , a la cara l'exterior està arrodonida i en alçar-se sembla iniciar una volta. Aquest parament està fortament rubefactat a la cara externa (UE540) essent en la cara interna terra totalment crua. Per l'exterior s'adosa a l'estructura un tou de carbons i pedres (LL-4) cremades que la cobreixen parcialment.

Els nivells de reompliment (UE 536 i 544) de l'estructura ES-19 són de difícil interpretació. Un d'ells sols s'ha localitzat en superfície (UE544) i per tant el que s'en pugui dir no és concluent, però sembla estar format per material heterogeni molt dúctil de tovots crus i cuits. L'altre nivell, més interessant, és heterogeni i compacte i conté en el seu interior gran quantitat de granes de petit tamany (panís). Cal veure si aquest element ens pot ajudar en la interpretació funcional de l'estructura. Aquesta estructura es relaciona a nivell de funcionament amb el sòl SL5.

El mur de tovots que està al NO del fet ES-19 (MR3) reposa sobre aquest nivell de cendres i còdols i en no haver continuat, considerem que forma part del derrumb o abocament general, a l'igual que el bloc sorrenc de grans dimensions, i que no es relaciona estructural o funcionalment amb l'estructura ES-19 ni en el sòl SL5. La possible procedència del mur de tovots MR3, ens resulta ara per ara desconeguda, encara que no seria rar que pogués formar part elevada de l'estructura ES19 i que de moment s'ens presenta sense cap relació.

3.- El sòl SL 5 de la cala 5 (figs. 44, 46, 47 i 48)

El SL 5 va ser localitzat en planta l'any 1991 prop del talús, on estava lleugerament alterat per la dinàmica d'aquest. Durant la campanya 1992 se l'ha localitzat en una superfície de 19 m² que ocupa la cala 5 d'est a oest. Les seves coordenades són: x-x'= 160-171; y-y'= 1619-1622.

Aquest sòl fou erosionat a l'oest pels derrubis de pendent (UE 530) i sellat en la resta de la seva superfície pel derrumb de tovot (UE 503, 530, 528 i 533).

Es tracta d'una superfície funcional d'ocupació fortament marcada per la presència de foc (LL 2 i LL4) que condiciona la formació d'importantes crostes de rubefacció (UE 505 i 539) juntament amb zones no alterades (UE 506). La major part del sòl està ocupat per cendres (UE 514), carbons (alguns d'ells de grans dimensions, UE 538) i còdols cremats (UE 513, 535 i 545). En les zones no rubefactades s'hi localitzen escadussers restes òssis i ceràmics disposats horitzontalment.

Per la relació estratigràfica i espacial d'aquest sòl en relació al MR1 no podem establir si es tracta d'un espai interior o exterior, encara que les dimensions i tipus de foc (focs plans ilimitats) sembla tractar-se d'un espai a l'aire lliure.

c.- La interpretació de la cala 5 i la cronologia:

Els nivells de la cala 5 poden agrupar-se en 4 grups segons la seva gènesi i funcionalitat:

1.- Nivell superficial (Fase 5A)

2.- Reorganització de l'espai i reacondicionament (fase 5B).

Hi distingim dues subfases:

a.- Fase 5B1 formada pel conjunt dels abocaments.

b.- Fase 5B2: reacondicionament.

a.- Nivells d'abocaments (Fase 5B1). Nivells de gènesi ràpida format per derrubis de còdols i material arqueològic que van perdre el seu bussament i els aports conglomeràtics conforme s'acosten a l'Est. Aquest fet té dues interpretacions. La primera ens pot indicar que, conforme els nivells perden bussament, ens acostem a algún element elevat des del qual s'han produït els abocaments. La segona que els materials utilitzats en aquests abocaments, tenen un origen diferent, un causat per la destrucció de nivells arqueològics (a l'est) i l'altre format per la destrucció de nivells conglomeràtics del subsòl.

El perquè existeix aquesta diferenciació tant clara és un problema important a plantejar. Els nivells que poden derivar per la destrucció de nivells conglomeràtics arranquen des de la superfície de la cala 3 (a partir del punt $x=169$) i cauen inclinats (bussament entre 45° i 30°), un sobre l'altre cap a l'oest (punt $x=159-160$) fins que el camí els talla i reposen sobre un nivell replanat (UE502). Els nivells que poden derivar de sòls antròpics es situen per sota dels altres, es troben més a la part de l'est, són més horitzontals i reposen per tant en una superfície plana. Aquests últims nivells poden estar relacionats amb els de la cala 3 (UE 337 que cobreixen una estructura defensiva. Tot plegat sembla haver-se creat per regular, anivellar i ampliar una zona afectada per la destrucció d'un hàbitat antic, i del qual ja hem localitzat la seva destrucció en la cala 3.

El material arqueològic d'aquesta fase pertany a un conjunt heterogeni de domini homogeni (-525 a.C., -375 a.C.). La cronologia més restringida ens la dona la U.E 532 (sediment d'origen antròpic) que es mou entre -425 a.C i -400 a.C, (moment de la destrucció d'aquest hàbitat) i en cap cas apareix material més modern del 350 a.C.

b.- Reacondicionament (Fase 5B2):

Aquest fet força imperceptible i difícil d'interpretar està reflexat en la UE502 que significa l'aplanament de la superfície d'un derrumb per tal de poder reutilitzar-lo. Aquesta unitat, tan ben observada en el sector 1, no es pot seguir clarament ni en el sector 2 ni en el sector 3, per l'erosió produïda pels abocaments tant aprop del talús. Aquest fet és important perquè, malgrat ser difícil de percebre en l'excavació i significar un volum molt més de sediment, podria estar relacionat amb la estructura de grans dimensions que apareix en la Cala 3 i amb la que coincideix cronològicament (-450 a.C., -350 a.C.) malgrat la diferència altimètrica.

3.- Ocupació, abandonament i destrucció d'un hàbitat (Fase 5C)

Hi hem diferenciat dues subfases:

a.- Abandó-derrumb de l'hàbitat (Fase 5C1):

b.- Ocupació de l'hàbitat (Fase 5C2)

a.- Abandó derrumb (Fase 5C1)

Format pels nivells amb material de construcció menys fet malbé (derrumb) i pels nivells en que apareixen molt de tovot s'observa que aquest està retraballat per estructures d'erosió i superfícies de funcionament. El lapsus de temps que transcorre entre aquests dos processos es difícil de determinar però sembla que no deu ser gaire llarg ja que contemporàneament es mantenen al descobert parts del SL5 que

malgrat estar més alterades (menys material arqueològic i desestructuració de la sola del sòl) no están destruïdes.

El material arqueològic d'aquests nivells d'abandonament (UE. 520, 526, 528 i 534) i els equivalents de les campanyes anteriors pertany a un conjunt de datació ampla (-450 a.C., -350 a.C.), alguns dels nivells de derrumb tenen una cronologia més tancada (UE., 526 i 528 = -400 a.C., -375 a.C.), encara que el lapsus predominant és -425 a.C., -375 a.C., destacant les ceràmiques àtiques de figures vermelles.

d.- Ocupació (Fase 5C2):

Els fets ES-19, LL-2 i LL-4 estàn relacionats amb el sòl d'ocupació SL-5 i formen una estructura funcional. Seria bo establir clarament de quina es tracta, ja que s'ens dubte es tracta d'alguna poc ben delimitada en els jaciments arqueològics. No queda clar si ens trobem a l'interior d'una estructura construïda o en un espai exterior. Com a hipòtesi de treball es planteja la possibilitat de que la ES-19 sigui una estructura combustió tancada (forn) amb la LL-2, brases i còdols (material refractari) a l'exterior que li proporcionen escalfor i la LL-4 com a gran foc destinat a proporcionar el caliu de la LL-2. La presència de granes a l'interior de l'ES 19 concorda amb aquesta possible interpretació.

Els materials arqueològics d'aquests conjunts (UE, 535,357, 538 i 339) es mouen en un període que abarca del -425 a.C. al -375a.C.

d.- Documentació gràfica:

A part de les realitzades l'any 1991

4.- Seccions generals: y=1618, x= 170, y=1620 i y=1622

1.- Secció parcial y=1621; x=167-170,5 de l'ES 19

1.- Plànol general del sòl SL5 amb tots els seus components: llars LL2, LL4 i ES19.

1.- Plànol parcial de l'estructura ES19

1.- Plànol parcial de l'UE 528 i del MR1 (plànol 3)

1.- Plànol parcial de l'UE 520 i dels murs MR1 i MR?(Plànol 4)

Fotografies B/N i diapositives diverses

e.- Treballs interdisciplinaris:

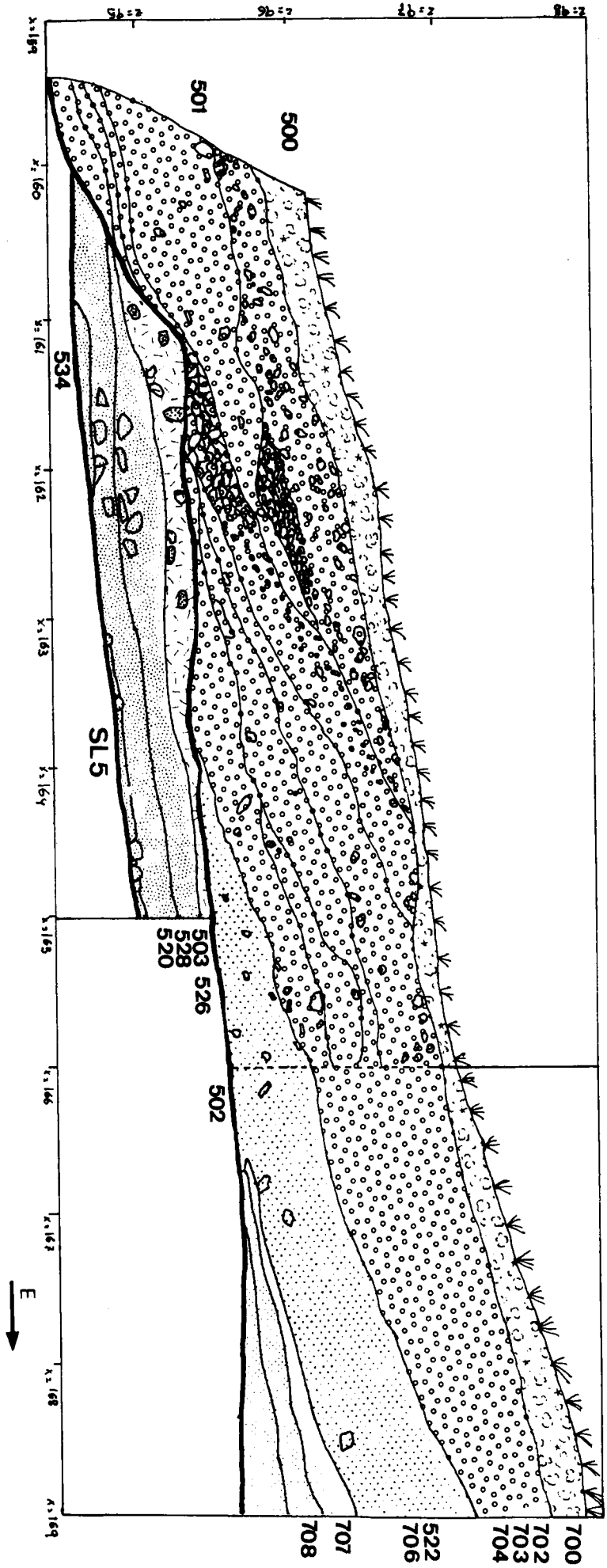
- Estan pendents tots els estudis de fauna (a càrrec de Maria Saña i Susanna Caselles).

- S'han recollit mostres antracològiques (Maite ROS) i carpològiques (Ramón BUXO i David CANAL) especialment de les UE que formen els fets ES19, LL2 i LL4) pendents d'estudi.

GALA 5

GALA 7

1M

Fig. 42 Mas Castellar-Pontós 1992. Cales 5 i 7. Secció estratigràfica y=1622(159-169).

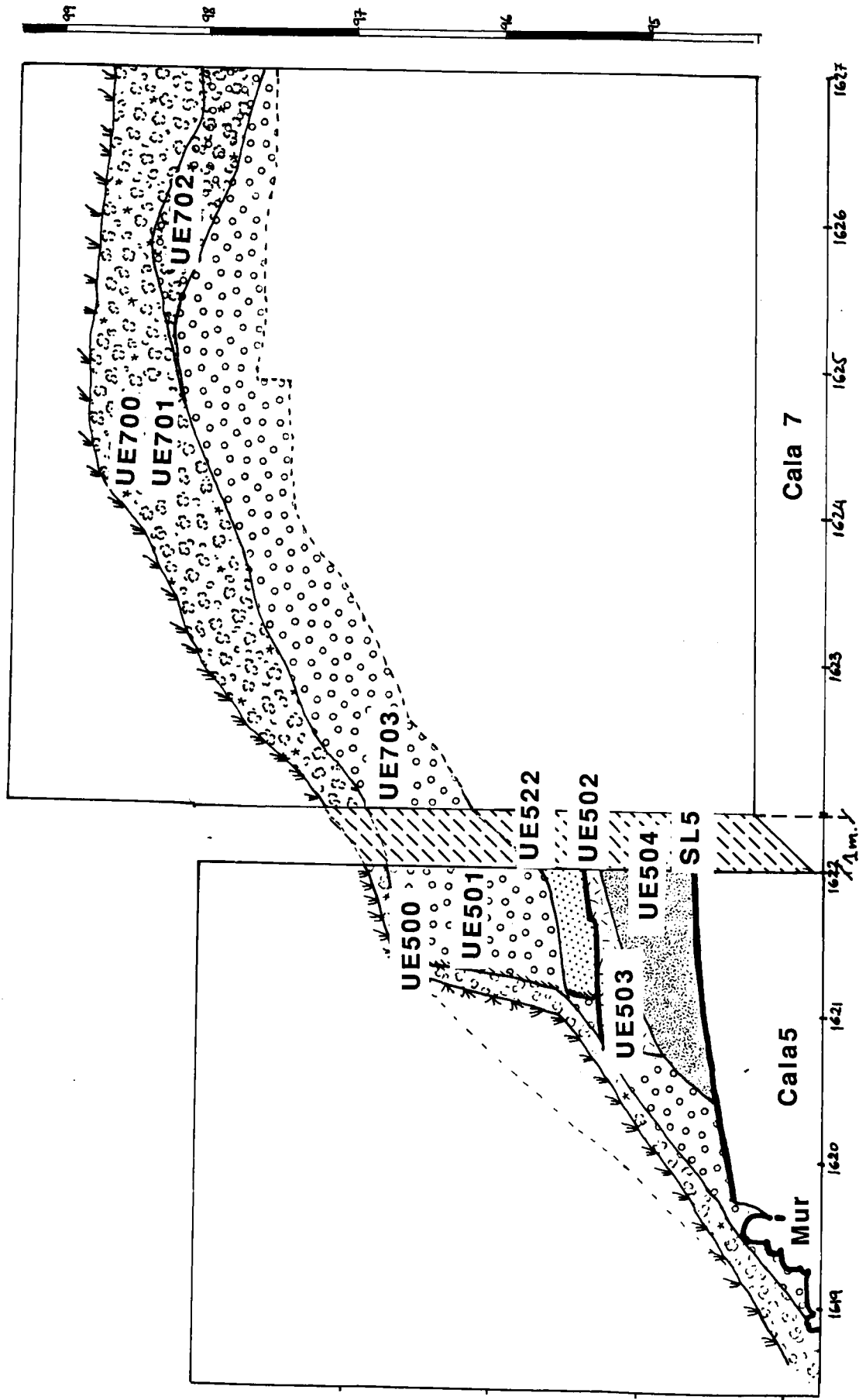

Fig. 43 Mas Castellar-Pontós 1992. Secció 165-166 Cala 7-5.

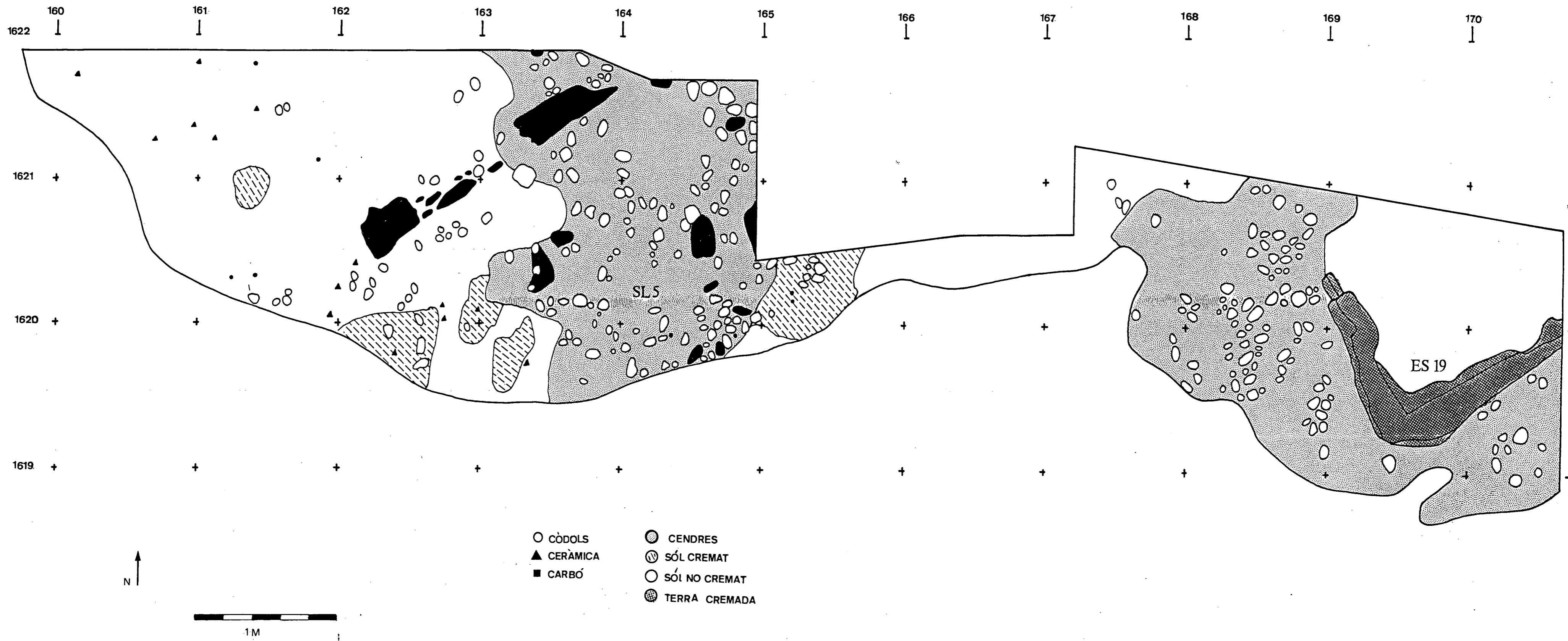

FIG. 44

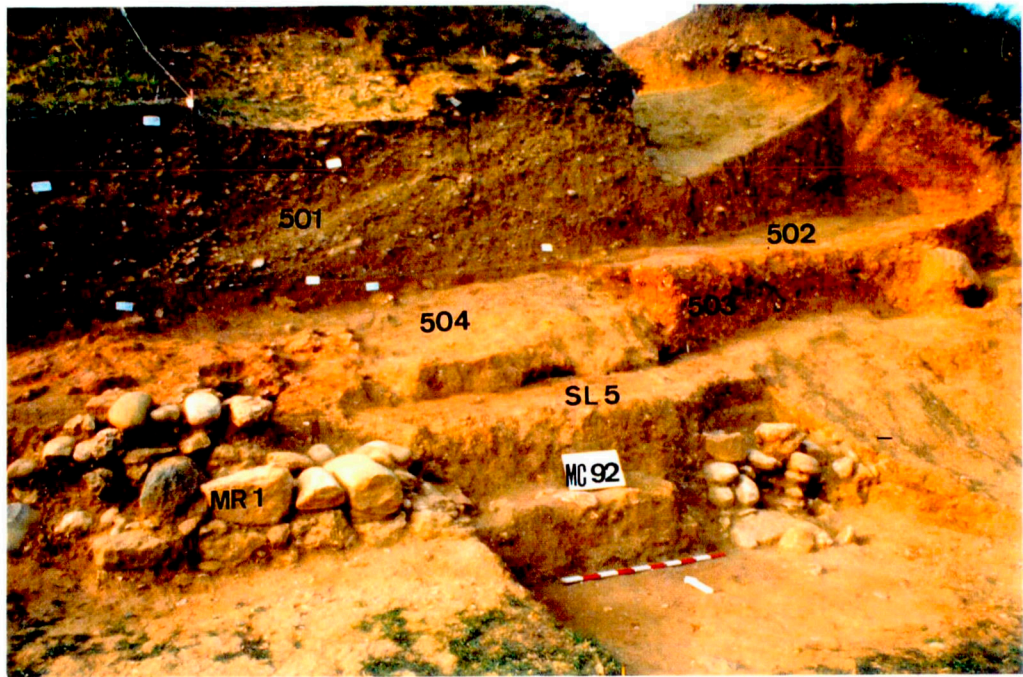

Fig. 95 Mas Castellar-Pontós 1992. Cala 5 i Cala 7.
 detall de la secció frontal del talús

Fig. 96 Mas Castellar-Pontós 1992. Cala 5.
 Detall del sòl SL 5 i part del derrumb UE520

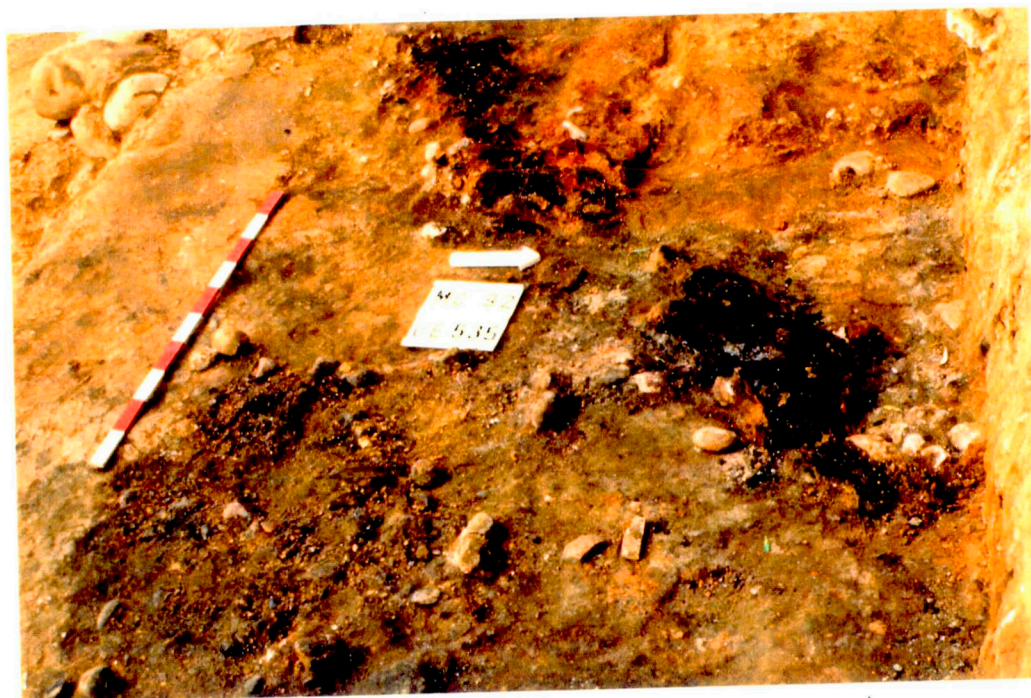

Fig. 47 Mas Castellar-Pontós 1992. Cala5
 Detall del sòl i de la llar. Restes de fusta carbonitzada

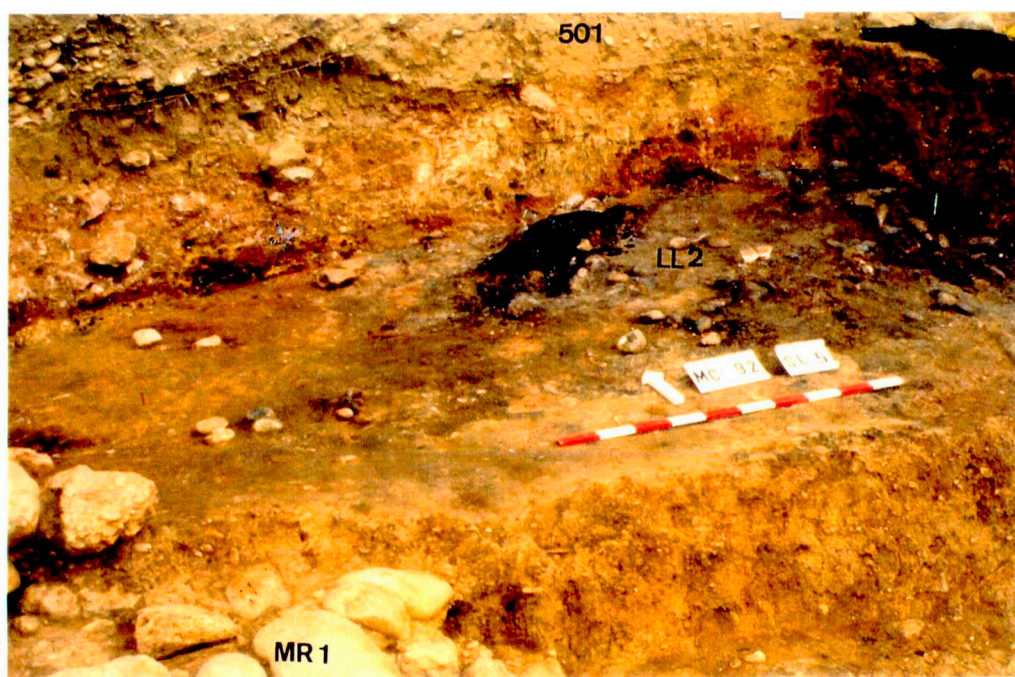

Fig. 48 Mas Castellar-Pontós 1992. Cala 5
 Detall del sòl cremat SL5 i LL2.

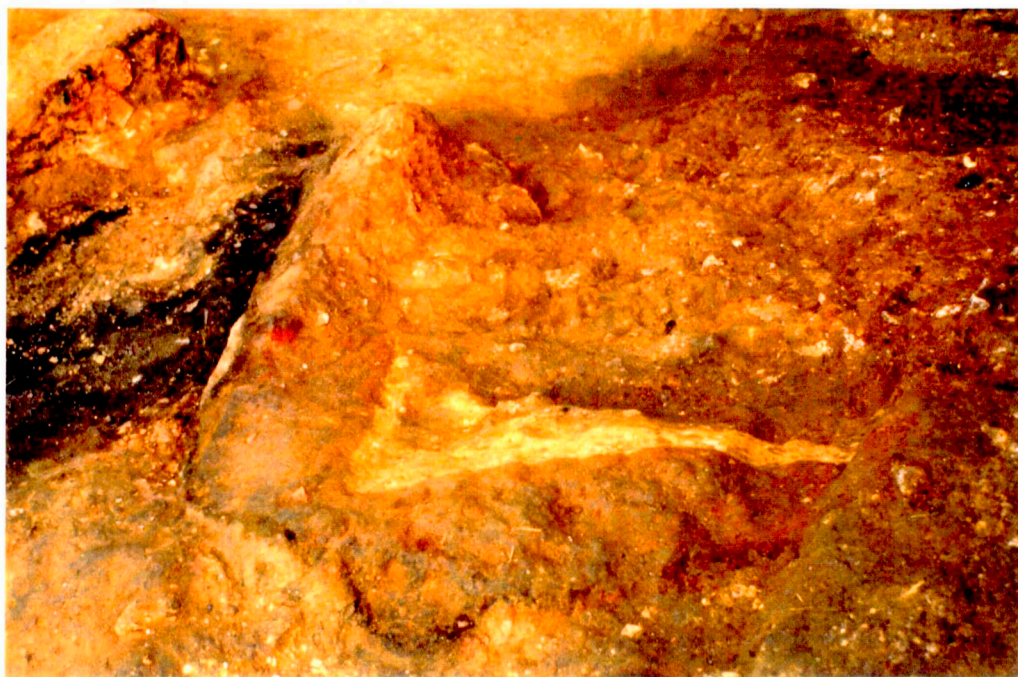

Fig. 49 Mas Castellar-Pontós. 1992. Cala 5.
Detall de l'estructura de combustió ES19

Fig. 50 Mas Castellar-Pontós 1992. Cala 5
Detall de l'estructura de combustió ES19 excavada

6. La Cala 7 (figs. 42, 43 i 45):

a.- Situació, coordenades i extensió (figs.1 i 45):

Sondeig situat entre les cales 3 i 5, ocupant exactament el marge entre l'horitzontalitat de la cala 3 i el talús de la cala 5, ocupa les coordenades $x-x'=166-169$ i $y-y'=1622-1627$, essent les cotes força anivellades entre 1624-1627 ($z-z'=98,55-98,78$) i en busament de més de 45° , entre 1622 i 1624, arribant a $z=97,88$, en pendent cap a SE. Ocupa una superfície de 3×5 m² que s'anirà reduint a 3×3 m² a mida que es va guanyant pendent.

La finalitat del sondeig fou la de trobar una possible relació entre l'estructura ES-17 de la cala 3 (estructura defensiva?) i les aportacions antròpiques visibles en el talús, així com els nivells d'habitació de la cala 5.

b.- Desenvolupament de l'excavació:

El sondeig posà a descobert una sèrie de capes estratigràfiques positives (excavades 5UE: 700, 701, 702, 703 i 704)) i descobertes les UE 705, 706, 707 i 708).

Les UE positives (figs.42 i 43):

La UE700-701: Capes superficials

Terres superficials equivalents a tot el jaciment i diferenciada per una capa terrosa, color marrón amb vegetació. (UE700) S'hi troba material ceràmic rodat, entre les quals sobresurt una moneda de bronze "quadrant ibèric". La cronologia del material dóna un marge ample entre un TPQ-TAQ =-500,-200 a.C. La moneda trobada dóna una cronologia d'emissió més moderna, de finals del s.II a.C. Aquesta UE posa al descobert una altra, també terrosa i moble amb la mateixa classe de material i rodat.

UE702-703: Capes amb pedres i còdols

UE 702: Capa marronosa amb pedres anguloses i còdols barrejats fruits d'una barreja entre materials de derrumb (ES17) i de les aportacions antròpiques observades en el talús i que semblen despendre's a partir d'aquesta zona. La UE 703, sota la 704 ja és més groguenca, sorrenca, flonja i còdols abundants, (aportacions antròpiques clares, diferenciades cap a l'Oest i en força inclinació cap a aquesta direcció, seguint els aports de la 501, de la qual formant part de la mateixa UE). A la zona NE es concentren una sèrie de blocs de caire angulosos, que es diferencien clarament de la resta (UE 705). La cronologia d'aquestes unitats presenten encara una marge força ample, encara que homogeni entre -425, -375 a.n.e.

UE 704: Capa més marronosa, i compacta, amb intrusions antròpiques.

Cobreix tota la cala reduïda, a excepció de l'angle NE on encara s'acumulen les pedres. Aquesta UE segueix encara una forta pendent cap a SO seguint la mateixa inclinació que els aports de la UE501. La única diferència és que els materials són més fins. La cronologia dóna un marge situat entre -425, -375 a.n.e. molt aproximada als nivells de derrumb de la estructura defensiva de la cala 3 i del nivell de destrucció de la cala 5.

La UE 705: Acumulació de blocs en l'angle NE

Unitat formada per blocs angulars de tamany mitjà (10 a 20cms.) en l'angle NE del sondeig, ben acumulades i formant part d'un suport a una estructura defensiva situada a la cala 3 (ES17). Unitat no excavada).

Un cop aixecat la UE704 una bona part dels sediments de la cala 7 han prés una anivellació més normal ($x-x'=166-169/y-y''=1624-1627$) i pertanyen a la cala 3. La zona restant, continua formant part del talús, i les UE identificades però no excvades, UE 706, 707 i 708 seràn equivalents més tard a les UE 522 i 523 de la cala 5.

c.- La interpretació de la cala 7 i la cronologia:

La cala 7 ha estat assenyalada com un dels punts neuràlgics situats en el marge Sud del Camp de Dalt i en l'aresta del talús, en el qual a partir d'ella i en la part alta, s'hi troba l'extrem d'una gran estructura defensiva, de la qual parteixen una sèrie de sediments amb còdols aportats i que s'inclinen cap a l'oest, tot simulant un aixecament ordenat i que sosté aquella estructura, o bé cobrint l'enderrocament de la mateixa. L'inici d'aquesta acumulació d'aports antròpics s'inicia en la línia $x-x'=171-172$ de la cala 7 en direcció a l'oest. Cap a l'est d'aquesta línia, apart dels nivells de derrubi de l'estructura ES17, els nivells comencen a ser horitzontals.

La cronologia dels aports antròpics sembla situar-se entre -400,-350 a.n.e., i els nivells de destrucció observats en les cales 3 i 5 es troben entre -425, -375 a.n.e.

Orp18

INVENTARI, CRONOLOGIA i REGISTRE

MAS CASTELLAR-Pontós 1992 (Alt Empordà)

Responsables:

Enriqueta PONS i BRUN (Centre d'Investigacions Arqueològiques de Girona)
Andrés ADROHER AUROUX(Universitat de Granada)

Colaboradors:

Javier BARTUZEN (Euskadi), Ferran CONTRERAS (UAB), Esther TABERNERO (CIA) i
Albert MARTIN (CAS)

	Generalitat de Catalunya Departament de CULTURA
19.01.93	000376 -E
Data	Num. d'entrada
Registre general	

**CRONOLOGIA I CRITERIS DE DATACIO
DE LES
UNITATS ESTRATIGRAFIQUES**

Mas Castellar-Pontós (1992)

CRONOLOGIA PROVISIONAL DE LES UE IDENTIFICADES L'ANY 1992- Pontós

<u>UE</u>	<u>TPQ</u>	<u>TAQ</u>	<u>Critdat</u>
121	-225	-175	presència camp a i apun tipologia cerem aital (vora antigua)
122	-200	-150	Prèsencia vaital amb una cronologia de 1/2 del s. II a.c
123	-200	-150	tipologia ceràmica , vaital (evolució)
124	-225	-175	Tipologia ceràmica , aital presència de taros i campa
125	-200	-150	
126	-200	-150	
127	-200	-150	
128	-200	-175	Tipologia ceràmica . Presència d'amas, aital i campa associació campa i taros
129	-200	-175	
130	-175	-125	
131	-200	-175	
132	-175	-150	Estratigrafia
133	-200	-175	
134	-200	-150	
206	-425	-375	Presència atfr, atvn , amas
208	-425	-375	Presència d' apun ebus . Tipologia ceràmica Presència de atvn

CRONOLOGIA PROVISIONAL DE LES UE IDENTIFICADES L'ANY 1992- Pontós

<u>UE</u>	<u>TPQ</u>	<u>TAQ</u>	<u>Critdat</u>
209	-425	-375	tipologia ceramica : existència de atvn amas i apun. ebus
210	-425	-400	Tipologia cerèm. Existència de copa cástula d'atvn
310	-450	-300	presència Skyphos ATVN comú cartaginesa
313	-400	-375	
317	-425	-350	
318	-425	-350	presència ATFR
319	-425	-350	
320	-450	-350	
322	-450	-350	
324	-300	-150	
326	-425	--375	
328	-450	-400	. presència d' atfr i atvn de tipus antic (sv)
329	-425	-375	Existència atvn
331	-450	-425	
336	-425	-375	
337	-425	-400	

CRONOLOGIA PROVISIONAL DE LES UE IDENTIFICADES L'ANY 1992- Pontós

<u>UE</u>	<u>TPQ</u>	<u>TAQ</u>	<u>Critdat</u>
338	-425	-400	precisar d' atfr (estil saint valentin)

339	-425	-375	
-----	------	------	--

349	-425	-325	
-----	------	------	--

350	-400	-350	
-----	------	------	--

351	-425	-375	
-----	------	------	--

352	-425	-375	
-----	------	------	--

402	-600	-400	conjunt homogeni o quasi indatable pel material cnt.
-----	------	------	--

403	-200	-175	
-----	------	------	--

404	-500	-100	
-----	------	------	--

405	-425	-400	Presència d'atvn. (copa càstulo) p. blanca i apun. (ebus.)
-----	------	------	---

406	-200	-150	tipologia ceràmica basat en la presència d'aital.
-----	------	------	---

407	-600	-400	Tipologia ceràmica. Unica existència de material a mà (cnt).
-----	------	------	---

408	-200	-150	
-----	------	------	--

409	-600	-400	presencia exclusiva de cnt.
-----	------	------	-----------------------------

410	-200	-175	
-----	------	------	--

411	-200	-175	
-----	------	------	--

CRONOLOGIA PROVISIONAL DE LES UE IDENTIFICADES L'ANY 1992- Pontós

<u>UE</u>	<u>TPQ</u>	<u>TAQ</u>	<u>Critdat</u>
412	-200	-175	
413	-200	-175	Estratigrafia.
414	-200	-175	
415	-200	-175	
416	-200	-175	
417	-250	225	
418	-250	-225	
419	-250	-225	Estratigrafia
501	-425	-375	presència acart., amas, atvn (kylyx de parets fines)
503	-400	-375	Presència ATFR, encara que hi hagi elements com el shyphos del mussol que siguin antics. Aquest fet es podria considerar com a intrusió.
520	-425	-375	Existència d'àtfr, atvn.
522	-425	-400	
523	-425	-350	
524	-400	-365	
525	-400	-375	
526	-400	-375	

CRONOLOGIA PROVISIONAL DE LES UE IDENTIFICADES L'ANY 1992- Pontós

<u>UE</u>	<u>TPQ</u>	<u>TAQ</u>	<u>Critdat</u>
528	-400	-375	
529	-450	-350	
530	-450	-300	Per estratigrafia. impossible datar-ho pel material ceràmic.
531	-425	-375	
532	-425	-400	presència de gr. mono i apun. Existència d'atfr. i atvn. Tipus de skyphos d'atvn de fons o base de melic i kvlix d'atvn. de parets fines i resalt inf.
533	-400	-375	
535	-425	-375	
536	-425	-375	
537	-425	-375	presència d'atvn, atfr i agre (abros)
539	-425	-375	
542	-500	-300	
700	-500	-200	presencia amf ital i atvn
701	-500	-250	presencia atvn amf mas i amf ital
702	-450	-300	atvn presència
703	-400	-350	presencia atvn i abundancia relativa de gris monocromo
704	-400	-375	

INVENTARI DE FETS
I
INVENTARI DE UE. localitzades a cada cala

<u>FET</u>	<u>núm.</u>	<u>LOCALITZACIO</u>	<u>OBSERVACIONS</u>	<u>any</u>
MR	1	Sector 1- Cala 5	Mur canatonada SO del replà alt	1991
LL	2	Sector 1- Cala 5	Llar al centre de la cala	1991
MR	3	Sector 1- Cala 5	Mur de terra crua a l'Est de la cala	1991
LL	4	Sector 1- Cala 5	Llar o estruct. de combustió a l'Est	1991
SL	5	Sector 1- Cala 5	Sòl construït entre M1 i M3	1991
FS	6	Cala 2	Fossa a l'Oest de la cala 2	1991
FS	7	Cala 2	Fossa al Sud de la cala 2	1991
MR	8	Cala 2	Mur E-W al Nord de la cala 2	1991
MR	9	Sector 1 Cala 1	Mur E-W al Sud del Sector 1	1991
MR	10	Sector 1 Cala 1	Mur N-S a l'Est del Sector 1	1991
MR	11	Sector 2 Cala 1	Mur E-W al Sud del Sector 2	1991
PR	12	Sector 1 Cala 1	Obertura del M10	1991
BS	13	Sector 1 Cala 1	Basament al centre del Sector 1	1991
SL	14	Sector 1 Cala 1	Sòl del Sector 1	1991
SL	15	Sector 1 cala 5	Sòl del Sector 1	1991
MR	16	Sector A cala 3	Mur Nord-Sud del sector A	1991
ES	17	Sector A cala 3	Estructura circular	1992
SL	18	Sector A cala3	sòl estructura circular	1992
ES	19	cala 5	estructura de combustió?	1992
FS	20	cala 3	Fossa a l'est de la cala	1992
ES	21	cala 3	Estructura de tovot	1992
MR	22	cala 3	Elevació d'un mur de tovot	1992
MR	23	cala 1	Mur entre sectors 1 i 4-5	1992
MR	24	cala 1	Mur entre sectors 4 i 5	1992
MR	25	cala 1	mur entre sectors 5 i 2 (MR10+PR12)	1992
MR	26	cala 1	mur cantonada NE - Sector 2	1992
SL	27	cala 1	paviment sector 5	1992

FET	núm.	LOCALITZACIO	OBSERVACIONS	any
LL	28	cala 1	Llar a l'angle NE del sector 3	1992
FS	29	cala3	Fossa sota 315 / talla ES35	1992
MR	30	cala 3	Mur tres blocs (centre cala)	1992
MR	31	cala 3	mur fase moderna	1992
MR	32	cala 3	mur fase moderna	1992
MR	33	cala 1	Mur cantonada NO- Sector 4	1992
MR	34	cala 1	Mur a l'est. Sector 3	1992
ES	35	cala 3	Muralla + torre	1992
SL	36	cala 1	sòl sector 3 (UE131-136)	1992
PR	37	cala 1	Obertura mur MR23 (sectors 1-4).	1992

<u>Any</u>	<u>Cala</u>	<u>Sector</u>	<u>UE</u>	<u>Identificació</u>
1991	Cala 1	0	100	capa superficial-nivell 1
1991	Cala 1	0	101	capa superficial-nivell 2
1991	Cala 1	0	102	capa superficial -nivell 1
1991	Cala 1	2	103	capa sota superficial -abandonament
1991	Cala 1	3	104	capa sota superficial -nivell 2
1991	Cala 1	1	105	capa sota superficial-nivell 2
1991	Cala 1	3-2	106	enderrocament M9 i M11
1991	Cala 1	0	107	capa superficial - nivells 1 i 2
1991	Cala 1	1	108	capa amb materials del SL14
1991	Cala 1	1-2	109	enderrocament M10
1991	Cala 1	1-2	110	Llindar / Llosa de la porta PR12
1991	Cala 1	1-2	111	capa de ceràmica de la porta PR12
1991	Cala 1	3	112	enderrocament del M9
1991	Cala 1	1	113	basament de columna? BS13
1991	Cala 1	3	114	arrassament del M9
1991	Cala 1	1-2	115	arrassament del M10
1991	Cala 1	2-3	116	arrassament del M11
1991	Cala 1	3	117	elevació del M9
1991	Cala 1	1-2	118	elevació del M10
1991	Cala 1	2-3	119	elevació del M11
1991	Cala 1	1-2	120	obertura de PR12
1992	Cala 1	2	121	2on. superficial. Nivell abandonament =103
1992	Cala 1		122	Nivell superficial. Ampliació 1992
1992	Cala 1	1	123	2on. superficial. Nivell abandonament
1992	Cala 1	2	124	Abocador situat a Nord Sector 2 = 130
1992	Cala 1	1-2	125	Abocador sota PR12 (=124 i 130)
1992	Cala 1	1	126	NO. SL 14 (equivalent 108)
1992	Cala 1	1	127	nivell d'enderrocament MR10+PR12 (e109)

<u>Any</u>	<u>Cala</u>	<u>Sector</u>	<u>UE</u>	<u>Identificació</u>
1992	Cala 1	4	128	2on. superficial . Nivell abandonament (e121)
1992	Cala 1	5	129	nivell de reompliment sector 5
1992	Cala 1	2	130	Abocador al cantó e igual UE124
1992	Cala 1	3	131	2on. nivell superficial. Nivell abandonament
1992	Cala 1	1	132	Abocador NE del SL14 (e108 i 126)
1992	Cala 1	1-3	133	enderrocament MR9 (=UE112)
1992	Cala 1	3-2	134	enderrocament MR9+MR11 (=106)
1992	Cala 1	3	135	superficial de la llar LL28
1992	Cala 1	3	136	nivell d'ocupació SL36 del sector 3
1992	Cala 1	1-4	137	llindar de fusta PR37 del MR23
1992	Cala 1	5	138	Arrebosat de les parets sector 5
1992	Cala 1	1 - 4 i 5	139	arrassament del MR23
1992	Cala 1	5	140	paviment del SL27 (e138)

<u>Any</u>	<u>Cala</u>	<u>Sector</u>	<u>UE</u>	<u>Identificació</u>
1991	Cala 2	0	200 P	Capa superficial
1991	Cala 2	0	201 P	sediment amb material antròpic
1991	Cala 2	0	202 P	1er. reompliment fossa FS6
1991	Cala 2	0	203 P	reompliment fossa FS7
1991	Cala 2	0	204 N	buidament fossa FS6
1991	Cala 2	0	205 N	buidament fossa FS7
1992	Cala 2	0	206 P	igual UE200. Ampliació
1992	Cala 2	0	207 P	igual UE201. Ampliació
1992	Cala 2	0	208 P	2on. reompliment fossa FS6
1992	Cala 2	0	209 P	3er. reompliment fossa FS6
1992	Cala 2	0	210 P	piló de cendres i granes carbonitzades FS6

<u>Any</u>	<u>Cala</u>	<u>Sector</u>	<u>UE</u>	<u>Identificació</u>
1991	Cala 3	0	300	capa de neteja
1991	Cala 3	B	301	capa superficial
1991	Cala 3	D	302	capa superficial
1991	Cala 3	A	303	capa superficial
1991	Cala 3	A	304	1a. capa d'abocaments (reompliment)
1991	Cala 3	A	305	2a. capa d'abocaments (reompliment)
1991	Cala 3	D	306	capa de sediment (abandonament)
1991	Cala 3	A	307	capa d'enderrocament (MR16?)
1991	Cala 3	B	308	ni vell d'enderrocament
1991	Cala 3	D	309	capa de sediment (abandonament)
1991	Cala 3	A	310	capa d'enderrocament del MR16
1991	Cala 3	A	311	nivell arrassament MR16
1991	Cala 3	B	312	capa sota superficial
1991	Cala 3	A	313	capa d'argiles vermelles (per excavar)
1991	Cala 3	B	314	capa sota superficial
1991	Cala 3	B	315	1er. reompliment talús TL38
1991	Cala 3	B	316	capa groga-vermella dura (per excavar)
1992	Cala 3	G	317	capa de blocs i terra (e UE308)
1992	Cala 3	A	318	sota enderroc MR16>
1992	Cala 3	A	319	reduïda
1992	Cala 3	A	320	capa de cendres (per excavar) SL?
1992	Cala 3	A	321	taca de cendres SL18
1992	Cala 3	A	322	=UE317
1992	Cala 3	A	323	=UE317
1992	Cala 3	A	324	nivell d'arrassament ES17
1992	Cala 3		325	elevació ES17
1992	Cala 3		326	reompliment FS29 (sota 315)
1992	Cala 3		327	elevació del MR16

<u>Any</u>	<u>Cala</u>	<u>Sector</u>	<u>UE</u>	<u>Identificació</u>
1992	Cala 3		328	nivell superficial (=300)
1992	Cala 3		329	reompliment FS20
1992	Cala 3		330	elevació ES21 (elevació de tovots)
1992	Cala 3		331	reompliment talús TL38 (bossada)
1992	Cala 3		332	elevació mur MR22
1992	Cala 3		333	UEnegativa del talús TL38
1992	Cala 3		334	elevació del mur MR30
1992	Cala 3		335	parament exterior de la muralla ES35
1992	Cala 3		336	buidament de la fossa FS20
1992	Cala 3		337	2on. reompliment del talús TL38 (sota 315)
1992	Cala 3		338	3er. reompliment talús TL38 (sota 337)
1992	Cala 3		339	capa d'ocupació ? (per excavar)
1992	Cala 3		340	nivell que es troba sota 315 (no excavat)
1992	Cala 3		341	enderroc del MR22 (per excavar)
1992	Cala 3		342	farciment de blocs ES35
1992	Cala 3		343	enderroc de l'ES 21 (per excavar)
1992	Cala 3		344	negatiu de l'estructura ES35 (extracció de
1992	Cala 3		345	Elevació mur grans blocs MR31
1992	Cala 3		346	Elevació mur grans blocs MR32
1992	Cala 3		347	negatiu de la fossa FS29
1992	Cala 3		348	nivell d'ocupació ? adossat al MR22
1992	Cala 3		349	reduïda (=UE305)
1992	Cala 3		350	reduïda (=308)
1992	Cala 3		351	reduïda (=313)
1992	Cala 3		352	reduïda (=318)

Any	Cala	Sector	UE	Identificació
1991	Cala 4	G	400 P	sòl edàfic actual
1992	Cala 4	G	401 P	roca mare de conglomerats
1992	Cala 4	SJ-100	402 P	primer nivell de reompliment SJ100
1992	Cala 4	SJ-101	403 P	primer nivell de reompliment SJ101
1992	Cala 4	SJ-105	404 P	primer nivell de reompliment SJ105
1992	Cala 4	SJ-102	405 P	primer nivell de reompliment SJ102
1992	Cala 4	SJ-103	406 P	primer nivell de reompliment SJ103
1992	Cala 4	SJ-100	407 P	segon nivell de reompliment SJ100
1992	Cala 4	SJ-103	408 P	segon nivell de reompliment SJ103
1992	Cala 4	SJ-100	409 P	tercer nivell de reompliment SJ100
1992	Cala 4	SJ-101	410 P	segon nivell de reompliment SJ101
1992	Cala 4	SJ-103	411 P	tercer nivell de reompliment SJ103
1992	Cala 4	SJ-101	412 P	paquet de reompliment SJ101
1992	Cala 4	SJ-101	413 P	reompliment d'amfora ibèrica nº.
1992	Cala 4	SJ-101	414 P	tercer nivell de reompliment SJ101
1992	Cala 4	SJ-101	415 P	paquet equivalent UE416
1992	Cala 4	SJ-101	416 P	quart nivell de reompliment SJ101
1992	Cala 4	SJ-101	417 P	nivell de reompliment sota dipòsit àmfores
1992	Cala 4	SJ-101	418 P	ultim nivell de reompliment SJ101
1992	Cala 4	SJ-101	419 P	capa de cendres al mig i sobre de la UE418
1992	Cala 4	SJ-100	420 N	buidament de la sitja SJ100
1992	Cala 4	SJ-101	421 N	buidament de la sitja SJ101
1992	Cala 4	SJ-102	422 N	buidament de la sitja SJ102
1992	Cala 4	SJ-103	423 N	buidament de la sitja SJ103
1992	Cala 4	SJ-100	424 C	arrebossat de la SJ100
1992	Cala 4	SJ-100	425 N	perfil de la paret de la SJ100

<u>Any</u>	<u>Cala</u>	<u>Sector</u>	<u>UE</u>	<u>Identificació</u>
1991	Cala 5	1	500	sól edàfic actual
1991	Cala 5	1	501	aport antròpic rierencs i natural de sediment
1991	Cala 5	1	502	superfície aplanada de la UE 503
1991	Cala 5	1	503	capa d'enderrocament de tovots
1991	Cala 5	1	504	capa de sediment. nivell d'abandò
1991	Cala 5	1	505	capa del SL5
1991	Cala 5	1	506	superfície del SL5
1991	Cala 5	1	508	cendres i carbons del LL2
1991	Cala 5	1	509	arrassament del MR3
1991	Cala 5	1	510	elevació de tovots del MR3
1991	Cala 5	1	511	enlluit del MR3
1991	Cala 5	1	512	derrumb enlluit del MR3
1991	Cala 5	1	514	cendres i carbons de LL4
1991	Cala 5	1	515	capa de sediment del sòl SL15
1991	Cala 5	1	516	superfície sòl amb fauna de SL15
1991	Cala 5	1	517	arrassament del MR1
1991	Cala 5	1	518	elevació de còdols del MR1
1991	Cala 5	1	519	ciment del MR3
1991	Cala 5	1	520	1a. elevació de tovots del MR1
1991	Cala 5	1	521	3a. elevació de blocs del MR1
1991	Cala 5	1	507	còdols del fet LL2 (foc2)
1991	Cala 5	1	513	còdols del fet LL4
1992	Cala 5	1	522	Capa terrosa sota la UE 501
1992	Cala 5	1	523	capa terrosa sota la UE 522
1992	Cala 5	2	524	reompliment de fossa sota UE502
1992	Cala 5	2	525	capa gris sota UE502
1992	Cala 5	2	526	derumb de tovots equivalent a UE503
1992	Cala 5	2	527	sediment de petits rierencs

<u>Any</u>	<u>Cala</u>	<u>Sector</u>	<u>UE</u>	<u>Identificació</u>
1992	Cala 5	2	528	derrumb de tovots amb blocs grans
1992	Cala 5	2	529	nivell d'aports detrítics equivalent a UE501
1992	Cala 5	2	530	nivell d'aports de còdols
1992	Cala 5	1	531	sondeig (nivell sota SL15)
1992	Cala 5	3	532	igual a UE501
1992	Cala 5	3	533	igual a UE503
1992	Cala 5	2	534	tovots i terra molt cremada prop de MR1
1992	Cala 5	1	535	nivell de cendres i còdols cremats LL2=FC2
1992	Cala 5	3	536	nivell dins ES19 amb tovots cuits i crus
1992	Cala 5	3	537	nivell llim groc a l'O. ES19
1992	Cala 5	1	538	carbó sobre el SL 5
1992	Cala 5	1-2	539	sola del sòl SL 5, igual a UE505
1992	Cala 5	3	540	paret tovot cru ES19
1992	Cala 5	3	541	paret tovot cuit ES19
1992	Cala 5	3	542	nivell groguenc extern ES19 (al sud)
1992	Cala 5	3	543	sediment intern ES19
1992	Cala 5	3	544	sediment ric en tovots interior ES19
1992	Cala 5	1-3	545	carbons i cendres i còdols del ES19
1992	Cala 5	3	546	arrassament UE540 i UE541
1992	Cala 5	3	547	igual a UE506

<u>Any</u>	<u>Cala</u>	<u>Sector</u>	<u>UE</u>	<u>Identificació</u>
1992	Cala 7	G	700	nivell superficial
1992	Cala 7	G	701	2on.nivell sota superficial
1992	Cala 7	G	702	capa de còdols (=501)
1992	Cala 7	G	703	capa de còdols (=501)
1992	Cala 7	G	704	capa de terra compacta
1992	Cala 7	NE	705	acumulació de pedres ES cala3
1992	Cala 7	G	706	no excavat (equivalent UE522)
1992	Cala 7	G	707	no excavat (fossa ?)
1992	Cala 7	G	708	no excavat (equivalent 523)

REGISTRE DEL MATERIAL ARQUEOLÒGIC
d e
MAS CASTELLAR-Pontós(Alt Empordà

REGISTRE DEL MATERIAL ARQUEOLÒGIC TROBAT A MAS CASTELLAR-Pontós
1992

Cala	UE	inv.	q.	clase	definició
1	121	1	1	cer	inf. taller Roses
1	121	2	3	cer	inf. Camp.A
1	121	3-7	5	cer	voraatf altra (cer gris)
1	121	8-9	2	cer	frag. cer. torn fina altra
1	121	10	6	cer	inf. cer. torn fina altra
1	121	11-15	5	cer	vora comuna ibèrica
1	121	16-17	2	cer	frag. comuna ibèrica
1	121	18-20	3	cer	nansa comuna ibèrica
1	121	21	169	cer	inf. ibèric
1	121	22	2	cer	inf. amf. púnica (ebus)
1	121	23	1	cer	vora amf. púnica
1	121	24-26	3	cer	vores amf. iber
1	121	27	1	cer	vores amf. itàlica
1	121	28-29	2	cer	nansa amf. itàlica
1	121	30	1	cer	frag.amf. itàlica
1	121	32-33	2	cer	vora cer. no a torn
1	121	34-36	3	cer	nansa cer. no a torn
1	121	37-38	2	cer	frag. cer. no a torn
1	121	39-40	2	cer	decor cer. no a torn
1	121	41	18	cer	inf. cer. no a torn
1	121	42	2	cer	inf. atica vernís negre
1	121	43	1	cer	frag. costa catalana
1	121	1	82	fau	frag os
1	121	1-5	5	cer.	no a torn peça discoidal amf. itàlica
1	121	6	1	cer.	no a torn peça discoidal punebus
1	121	7-13	7	cer.	no a torn peça discoidal iber
1	121	1	1	met	escòria
1	121	2	1	met	anella de bronze
1	121	3	2	met	restes clau de ferro
1	121	1	1	vid	dena de pasta de vidre
1	121	14	1	cer.	no a torn.peça discoidal amf. cartaginesa
1	122	1	2	cer	inf. atica vernís negre (intrussió U E)
1	122	2-4	3	cer	vora comuna ibèrica
1	122	5-6	2	cer	nansa comuna ibèrica
1	122	7	1	cer	frag. comuna ibèrica
1	122	8	1	cer	inf. cuint
1	122	9	112	cer	inf. ibèric
1	122	10	1	cer	vora amf. púnica
1	122	11	2	cer	inf. amf. púnica
1	122	12-13	2	cer	vores amf. iber
1	122	14-15	2	cer	vores amf. itàlica
1	122	16	13	cer	inf. amf. itàlica

1	122	17	1	cer	inf. amf. cartaginesa
1	122	1	1	fau	frag os
1	122	1	1	cnr	peça discoidal amf. itàlica

1	123	1	2	cer	inf. Camp.A
1	123	2	4	cer	inf. costa catalana
1	123	3	1	cer	vora comuna ibèrica
1	123	4	1	cer	vora pasta clar
1	123	5	2	cer	inf. pasta clar
1	123	6	128	cer	inf. ibèric
1	123	7	1	cer	vores amf. itàlica
1	123	8	12	cer	inf. amf. itàlica
1	123	9	1	cer	inf. cer. no a torn
1	123	1	5	fau	frag os
1	123	2	1	fau	petxina (malaco)
1	123	1	1	cnr	peça disco iber

1	124	1	1	cer	vora taller de Rosas
12	124	2-3	2	cer	frag. taller de Rosas
1	124	4	1	cer	inf. taller de Rosas
1	124	5	1	cer	vora Camp.A
1	124	6-11	6	cer	vora costa catalana
1	124	12	6	cer	inf. costa catalana
1	124	13-14	2	cer	vora comuna ibèrica
1	124	15	4	cer	inf. cuin t
1	124	16	67	cer	inf. ibèric
1	124	17-18	3	cer	vores amf. itàlica
1	124	19-23	5	cer	nansa amf. itàlica
1	124	24	45	cer	inf. amf. itàlica
1	124	25	10	cer	inf. cer. no a torn
1	124	1	29	fau	frag os
1	124	2	1	fau	petxines
1	124	1	1	cnr	peça disco amf. itàlica
1	124	1	3	met	escòria

1	125	1-2	2	cer	vora costa catalana
1	125	3	1	cer	frag. costa catalana
1	125	4	1	cer	frag. costa catalana
1	125	5	1	cer	inf. amf. púnica
1	125	6	1	cer	inf. amf. itàlica
1	125	7	1	cer	inf. amf. cartaginesa
1	125	1	11	fau	frag os
1	125	1	varis	met	frags cadeneta bronze

1	126	1	1	cer	vora costa catalana
1	126	2	2	cer	inf. costa catalana
1	126	3	4	cer	inf. ibèric
1	126	4	2	cer	inf. amf. itàlica
1	126	5	1	cer	vora cer. no a torn

1	126	1	123	fau	frag os (coordenats)
1	126	2	1	fau	os (coordenats)
1	126	1	1	cnr	peça disco amf. itàlica
1	126	6	3	cer	inf. cer. no a torn
1	127	1	2	cer	nansa comuna ibèrica
1	127	2	9	cer	inf. ibèric
1	127	3	12	cer	inf. amf. itàlica
1	127	4	1	cer	inf. amf. púnica (ebus)
1	127	5	1	cer	inf. cer. no a torn
1	127	1	3	fau	frag os
1	127	1	1	lit	frag pedra molí
1	128	1	1	cer	vora taller de Rosas
1	128	2	2	cer	inf. Camp.A
1	128	3-5	3	cer	voracomuna ibèrica
1	128	6	1	cer	inf. cuin t
1	128	7	1	cer	inf iber losat
1	128	8	36	cer	inf. ibèric
1	128	9	1	cer	inf. amf. massaliota
1	128	10	3	cer	inf. amf. púnica
1	128	11	1	cer	vora amf. iber
1	128	12-13	2	cer	vora amf. itàlica
1	128	14	1	cer	nansa amf. itàlica
1	128	15	4	cer	inf. amf. itàlica
1	128	16	2	cer	inf. cer. no a torn
1	128	1	1	cnr	(3)peça disco inf. ibèric
1	129	2	1	cer	inf. taller de Rosas
1	129	3	1	cer	vora Camp.A
1	129	4	1	cer	vora costa catalana
1	129	5-6	2	cer	nansa costa catalana
1	129	7	2	cer	inf. cocat
1	129	8-16	9	cer	vora comuna ibèrica
1	129	17-19	3	cer	frag. comuna ibèrica
1	129	20-22	3	cer	nansa comuna ibèrica
1	129	23	248	cer	inf. ibèric
1	129	24	1	cer	inf. amf. púnica
1	129	25	1	cer	vores amf. iber
1	129	26	26	cer	inf. amf. itàlica
1	129	27-30	4	cer	vora cer. no a torn
1	129	31	1	cer	frag. cer. no a torn
1	129	32-40	9	cer	decor cer. no a torn
1	129	41	139	cer	inf. cer. no a torn
1	129	1	5	fau	ossos
1	129	2	1	fau	petxines
1	129	42-45	3	cer	vora iber
1	129	46	1	cer	nansa iber
1	129	47	4	cer	inf. ibèric

1	129	48	1	cer	vora cer. no a torn
1	129	49-50	2	cer	nansa cer. no a torn
1	129	51	10	cer	inf. cer. no a torn
1	129	52	16	cer	inf. ibèric
1	129	53-54	26	cer	frag. comuna ibèrica
1	129	55	30	cer	inf. ibèric
1	129	56	1	cer	vora costa catalana
1	129	57	2	cer	inf. ibèric
1	129	58	1	cer	inf. amf. itàlica
1	129	59-64	6	cer	decor cer. no a torn
1	129	65	8	cer	inf. cer. no a torn
1	129	66	15	cer	inf. cer. no a torn
1	129	67	4	cer	inf. ibèric
1	129	68	1	cer	frag. cer. no a torn
1	129	69	18	cer	inf. cer. no a torn
1	129	70	7	cer	inf. ibèric
1	129	71	8	cer	inf. ibèric
1	129	72	6	cer	inf. ibèric
1	129	73	4	cer	inf. ibèric
1	129	74	22	cer	inf. ibèric
1	129	75	1	cer	inf. amf. itàlica
1	129	76	1	cer	inf. cer. no a torn
1	129	1	1	metall	1 clau de ferro
1	129	77	1	cer	voracosta catalana
1	129	78	2	cer	n comuna ibèrica
1	129	79	36	cer	inf. ibèric
1	129	80	1	cer	voracer. no a torn
1	129	81-83	3	cer	frag. cer. no a torn
1	129	84-85	2	cer	d cer. no a torn
1	129	86	25	cer	inf. cer. no a torn
1	129	1	1	fau	1 os
1	129	87	1	cer	voracosta catalana
1	129	88	2	cer	voraCamp.A
1	129	89	92	cer	inf. ibèric
1	129	90	1	cer	inf. amf. itàlica
1	129	91-95	5	cer	voracer. no a torn
1	129	96	12	cer	inf. cer. no a torn
1	129	97	1	cer	n comuna ibèrica
1	129	98	7	cer	inf. ibèric
1	129	99	1	cer	voracomuna ibèrica
1	129	100	3	cer	inf. ibèric
1	129	101	4	cer	inf. cer. no a torn
1	129	102	14	cer	inf. ibèric
1	129	103-105	3	cer	frag. comuna ibèrica
1	129	106	53	cer	inf. ibèric
1	129	107	1	cer	n cer. no a torn
1	129	2	10	fau	ossos
1	129	108	5	cer	inf. ibèric
1	129	109	11	cer	inf. ibèric

1	129	110	26	cer	inf. ibèric
1	129	111	40	cer	inf. ibèric
1	129	112	1	cer	inf. ibèric
1	129	113	4	cer	inf. amf. itàlica
1	129	114	1	cer	voracer. no a torn
1	129	115	1	cer	d cer. no a torn
1	129	116	2	cer	inf. ibèric
1	129	117	10	cer	inf. ibèric
1	129	118	1	cer	inf. amf. itàlica
1	129	119	1	cer	frag. cer. no a torn
1	129	120	21	cer	inf. cer. no a torn
1	129	1	1	met	clau ferro
1	129	2	1	met	clau ferro
1	129	11	1	cer	frag. taller de Rosas

1	130	1-2	2	cer	voraCamp.A
1	130	3	1	cer	inf. Camp.A
1	130	4	2	cer	ivernís negre div
1	130	5-21	17	cer	voracomuna ibèrica
1	130	22	1	cer	n comuna ibèrica
1	130	23-25	3	cer	frag. comuna ibèrica
1	130	26-29	4	cer	voracosta catalana
1	130	30-31	2	cer	n costa catalana
1	130	32	1	cer	frag. costa catalana
1	130	33	29	cer	inf. costa catalana
1	130	34	198	cer	inf. ibèric
1	130	35	1	cer	nansas
1	130	36	1	cer	voraamf. itàlica
1	130	37-40	4	cer	frag. amf. itàlica
1	130	41	75	cer	inf. amf. itàlica
1	130	42	1	cer	namf. cartaginesa
1	130	43	4	cer	iamf. cartaginesa
1	130	44-47	4	cer	voracer. no a torn
1	130	48-52	5	cer	frag. cer. no a torn
1	130	53-56	4	cer	d cer. no a torn
1	130	57	44	cer	inf. cer. no a torn
1	130	58	1	cer	vora àtica vernís negre (intrusió UE)
1	130	59	1	cer	fatun (intrusió UE)
1	130	1	225	fau	frag os
1	130	1	1	cer.	no a torn peça disco amf. púnica
1	130	2-5	4	cer.	no a torn p. d inf. ibèric
1	130	6-13	8	cer.	no a torn p. d. amf. itàlica
1	130	1	2	met	frags bronze
1	130	2	1	met	obj ferro

1	131	1	1	cer	n taller de Rosas
1	131	2	1	cer	voraCamp.A
1	131	3	1	cer	frag. Camp.A
1	131	4	3	cer	inf. Camp.A

1	131	5-6	2	cer	voracosta catalana
1	131	7	1	cer	frag. costa catalana
1	131	8	4	cer	inf. costa catalana
1	131	9-13	5	cer	voracomuna ibèrica
1	131	14	127	cer	inf. ibèric
1	131	15-16	2	cer	frag. morti
1	131	17	8	cer	inf. morti
1	131	18	4	cer	inf. agren
1	131	19	1	cer	famf. ibèrica
1	131	20-22	3	cer	vores amf. itàlica
1	131	23-27	5	cer	namf. itàlica
1	131	28	83	cer	inf. amf. itàlica
1	131	29	2	cer	inf. amf. cartaginesa
1	131	30-31	2	cer	voracer. no a torn
1	131	32	1	cer	frag. cer. no a torn
1	131	33-35	3	cer	d cer. no a torn
1	131	36	19	cer	inf. cer. no a torn
1	131	37	1	cer	vora àtica vernís negra (intrusió)
1	131	1	52	fau	frag os
1	131	2	1	fau	frag mandibula humana
1	131	1-2	2	cnr	peça discoïdal iber
1	131	3	1	cnr	fusaiola
1	131	1-2	2	met	clau ferro
1	131	3	1	met	moneda bronze "Ebusus"
1	131	4	1	met	bronze
1	131	5	1	met	bronze
1	131	1	varis	lit	restes de capitell i basament (marbre)

1	132	1-2	2	cer	voracosta catalana
1	132	3	2	cer	inf. costa catalana
1	132	4	1	cer	voracomuna ibèrica
1	132	5	1	cer	voracomital (unguentari)
1	132	6	30	cer	inf. ibèric
1	132	7	1	cer	namf. púnica ebus
1	132	8	1	cer	vores amf. itàlica
1	132	9	1	cer	namf. itàlica
1	132	10	21	cer	inf. amf. itàlica
1	132	11	5	cer	inf. cer. no a torn
1	132	1	3	fau	fragsos
1	132	1	1	met	plaquete plom

1	133	1	1	cer	inf. taller Roses
1	133	2	1	cer	voracosta catalana
1	133	3	1	cer	n costa catalana
1	133	4	4	cer	inf. costa catalana
1	133	5	1	cer	voracomuna ibèrica
1	133	6	1	cer	n comuna ibèrica
1	133	7	1	cer	icomaltrare (dolium)
1	133	8	24	cer	inf. ibèric

1	133	9	1	cer	vores amf. iber
1	133	10	7	cer	inf. amf. itàlica
1	133	11	11	cer	inf. cer. no a torn
1	133	1	1	fau	frag os
1	133	2	1	fau	frag malaco
1	133	1	1	cnr	peça discoïdal comuna ibèrica

1	134	1	3	cer	inf. Camp.A
1	134	2	1	cer	voracosta catalana
1	134	3	3	cer	inf. costa catalana
1	134	4	20	cer	inf. ibèric
1	134	5	1	cer	inf. amf. itàlica
1	134	1	3	fau	frag os

2	202	1	2	cer	inf. gr mono
2	202	2	1	cer	voraàtica fig.roges
2	202	3-13	11	cer	voracomuna ibèrica
2	202	14-15	4	cer	frag. comuna ibèrica
2	202	16	153	cer	inf. ibèric
2	202	17	4	cer	inf. amf. púnica
2	202	18	1	cer	vores amf. iber
2	202	19	2	cer	famf. ibèrica
2	202	20-22	3	cer	namf. ibèrica
2	202	23	1	cer	vessador comuna ibèrica (vas cervesa)
2	202	24-32	9	cer	vora cer. no a torn
2	202	33	1	cer	frag. cer. no a torn
2	202	34-37	4	cer	dcer. no a torn
2	202	38	37	cer	inf. cer. no a torn
2	202	1	6	fau	frag os
2	202	1	1	met	frag bronze
2	202	2	1	met	escòria

2	206	1	4	cer	inf. gris monocrome
2	206	2	1	cer	frag. àtica fig.roges
2	206	3	1	cer	inf. àtica fig.roges
2	206	4	1	cer	frag. àtica vernís negre
2	206	5	3	cer	inf. atica vernís negre
2	206	6-13	8	cer	voracomuna ibèrica
2	206	14-20	7	cer	n comuna ibèrica
2	206	21-23	3	cer	frag. comuna ibèrica
2	206	24	244	cer	inf. ibèric
	206	25	5	cer	iamf. massaliota
2	206	26	29	cer	inf. amf. púnica (ebus)
2	206	27-29	3	cer	vores amf. iber
2	206	30-32	3	cer	namf. ibèrica
2	206	33	2	cer	iamf. cartaginesa
2	206	34	1	cer	vora cer. no a torn
2	206	35	1	cer	dcer. no a torn
2	206	37	14	cer	inf. cer. no a torn

2	206	38	1	cer	vores amf. itàlica (intrusió)
2	206	39	6	cer	inf. amf. itàlica (intrusió)
2	206	40	1	cer	inf. comaltrare
2	206	1	17	fau	frag os
2	206	1-2	2	cnr	p d inf. ibèric
2	206	3-4	2	cer	p d inf. ibèric
<hr/>					
2	208	1	1	cer	inf. atica vernís negre
2	208	2-3	2	cer	voracomuna ibèrica
2	208	4	153	cer	inf. ibèric
2	208	5	3	cer	iamf. massaliota
2	208	6	1	cer	vamf. púnica (ebus)
2	208	7	1	cer	namf. púnica (ebus)
2	208	8-10	4	cer	vores amf. iber
2	208	11	1	cer	voracer. no a torn
2	208	12-13	2	cer	frag. cer. no a torn
2	208	14	10	cer	inf. cer. no a torn
2	208	1	8	fau	frag os
2	208	1	1	met	frag bronze
2	208	2	1	met	esco ria
<hr/>					
2	209	1	1	cer	nansa àtica vernís negre
2	209	2	1	cer	inf. comaltrare
2	209	3	236	cer	inf. ibèric
2	209	4	7	cer	iamf. massaliota
2	209	5	2	cer	inf. amf. púnica (ebus)
2	209	6-8	3	cer	vores amf. iber
2	209	9-10	2	cer	namf. ibèrica
2	209	11-13	4	cer	famf. ibèrica
2	209	14	1	cer	inf. cer. no a torn
2	209	1	6	fau	frag os
<hr/>					
2	210	1	2	cer	vora àtica vernís negre (copa castulo)
2	210	2	1	cer	vorap blanca
2	210	3	1	cer	vores amf. iber
2	210	4	1	cer	famf. ibèrica
2	210	5	205	cer	inf. ibèric
2	210	6	15	cer	inf. amf. púnica
2	210	7	6	cer	frag. cer. no a torn
2	210	8	1	cer	inf. cer. no a torn
2	210	1	1	fau	frag os
<hr/> <hr/>					
3	301	9	1	cer	inf. atica vernís negre
3	301	36	38	cer	inf. ibèric
3	301	72	3	cer	inf. cer. no a torn
3	301	78	1	cer	frag. àtica vernís negre
3	301	79-81	3	cer	n comuna ibèrica
3	301	82	1	cer	iamf. cartaginesa
3	301	83	1	cer	rebuig de coccio com altrare

3	301	1	6	fau	frag os
3	301	1	1	cnr	peça disco inf. ibèric
3	306	839	1	cer	nàtica fig.roges
3	306	840	4	cer	iàtica fig.roges
3	306	841-843	3	cer	vora àtica vernís negre
3	306	844-845	2	cer	nansa àtica vernís negre
3	306	846	8	cer	inf. atica vernís negre
3	306	848	2	cer	vcer. torn finaaltrara
3	306	849	3	cer	icer. torn finaaltrara
3	306	850	1	cer	vora ibèrica pintada
3	306	851	1	cer	npseudo-jònia pintada
3	306	852	1	cer	voracomuna ibèrica
3	306	853-856	4	cer	frag. comuna ibèrica
3	306	857-862	6	cer	nansa comuna ibèrica
3	306	847	1	cer	vora gris monocrome
3	306	863	1	cer	inf. comuna altra
3	306	864	265	cer	inf. ibèric
3	306	865	1	cer	frag. mortn
3	306	866	1	cer	inf. amf. massaliota
3	306	867	4	cer	inf. amf. pvernís negre
3	306	868-869	2	cer	vores amf. iber
3	306	870-872	3	cer	vores amf. iber
3	306	873-874	2	cer	nansa amf. ibèrica
3	306	875	2	cer	inf. amf. cartaginesa
3	306	876-877	2	cer	vora cer. no a torn
3	306	878	1	cer	nansa cer. no a torn
3	306	879-880	2	cer	decor cer. no a torn
3	306	881	14	cer	inf. cer. no a torn
3	306	1	12	fau	frag os
3	306	2	1	fau	petxina (malaco)
3	306	4	3	met	frag bronze
3	310	1	1	cer	inf. àtica vernís negre
3	310	2	1	cer	inf. comuna púnica
3	310	3	16	cer	inf. ibern
3	310	4	1	cer	inf. amf. púnica
3	310	5	1	cer	vores amf. iber
3	310	6	6	cer	inf. cer. no a torn
3	310	7-10	4	cer	vores amf. iber
3	310	11	1	cer	inf.iber pintat
3	310	12-13	2	cer	vores comuna ibèrica
3	310	1	7	fau	frag osv
3	313	1	1	cer	frag. gris monocrome olpe
3	313	2	13	cer	inf. gris monocrome
3	313	3	1	cer	vora pseudo-jònia pintada
3	313	4	1	cer	inf. pseudo-jònia pintada
3	313	5	1	cer	vora àtica fig.roges tapadora lekanis

3	313	6-10	5	cer	vora àtica vernís negre
3	313	11-12	2	cer	frag. àtica vernís negre
3	313	13	1	cer	inf. atica vernís negre
3	313	14	1	cer	vora costa catalana
3	313	15	6	cer	inf. costa catalana
3	313	16-18	3	cer	vores comuna ibèrica
3	313	19-20	2	cer	ncomiber
3	313	21	12	cer	icomiber pasta 1
3	313	22	324	cer	iinfiber
3	313	23	5	cer	iamf. massaliota
3	313	24	18	cer	inf. amf. púnica
3	313	25	1	cer	namf. ibèrica
3	313	26	11	cer	iamf. cartaginesa
3	313	27	1	cer	iaaltrara
3	313	28-36	9	cer	vora cer. no a torn
3	313	37-38	2	cer	frag. cer. no a torn
3	313	39	49	cer	inf. cer. no a torn
3	313	40-41	2	cer	dcer. no a torn cordo impres
3	313	1	78	fau	frag os
3	313	2	1	fau	petxina
3	313	1	9	mco	tovot
3	313	2	1	mco	artefacte amb 4 osques
3	313	1	1	met	frag. bronze
<hr/>					
3	315	234	1	cer	voragr mono
3	315	235	1	cer	frag. gr mono
3	315	236	15	cer	inf. gr mono
3	315	237-238	2	cer	vorapseudo-jònia pintada
3	315	239	1	cer	ffpseudo-jònia pintada
3	315	240	1	cer	n pseudo-jònia pintada
3	315	1	7	cer	inf. àtica fig.roges
3	315	241	1	cer	vora àtica fig.roges (saint valentin)
3	315	242	1	cer	nansa àtica fig.roges
3	315	243-246	4	cer	frag. àtica fig.rogesn
3	315	247	47	cer	inf. àtica vernís negre
3	315	248-258	11	cer	voraàtica vernís negre
3	315	259-266	8	cer	frag. àtica vernís negre
3	315	267-275	10	cer	nansa àtica vernís negre
3	315	276-277	2	cer	voravernís negre div
3	315	278-279	1	cer	voracer. torn fina altrara (cer gris)
3	315	280	1	cer	frag. cer. torn fina altrara (cer gris)
3	315	281	5	cer	inf. cer. torn fina altrara (cer gris)
3	315	282-283	2	cer	vorap blanca
3	315	284	4	cer	inf. p blanca
3	315	285	6	cer	inf. iber p
3	315	286-309	24	cer	voracomuna ibèrica
3	315	310-322	13	cer	n comuna ibèrica
3	315	323-327	5	cer	frag. comuna ibèrica
3	315	328	2	cer	inf. cuin t

3	315	16	1	cer	inf. amf. massaliota
3	315	329	1	cer	vamf. massaliota
3	315	330-332	3	cer	vamf. púnica
3	315	333-335	3	cer	namf. púnica
3	315	336	28	cer	inf. amf. púnica
3	315	337-364	28	cer	vores amf. iber
3	315	365-391	27	cer	namf. ibèrica
3	315	392	1	cer	inf. amf. itàlica
3	315	393	3	cer	inf. amf. cartaginesa
3	315	394	1	cer	iabros
3	315	395	1	cer	iaaltra
3	315	396	1	cer	inf. agre (corintia)
3	315	397-409	14	cer	voracer. no a torn
3	315	410-411	2	cer	n cer. no a torn
3	315	412-420	9	cer	frag. cer. no a torn
3	315	421-437	17	cer	d cer. no a torn
3	315	438	107	cer	inf. cer. no a torn
3	315	439	1950	cer	inf. ibèric
3	315	1	208	fau	frag os
3	315	1	208	met	frag bronze
3	315	2	47	met	escòries met
3	315	440-442	4	cer	voraàtica fig.roges
<hr/>					
3	317	1	2	cer	inf. atica vernís negre
3	317	2	1	cer	vora ibèrica pintada
3	317	3	1	cer	iiberp
3	317	4-5	2	cer	vcosta catalana
3	317	6	1	cer	ncosta catalana
3	317	7	3	cer	inf. costa catalana
3	317	8	56	cer	iifiber
3	317	9	3	cer	iamf. massaliota
3	317	10	7	cer	inf. amf. púnica
3	317	11	1	cer	vores amf. iber
3	317	12	2	cer	iamf. ibèrica
3	317	13	2	cer	iamf. cartaginesa
3	317	14	1	cer	vora cer. no a torn
3	317	15	3	cer	inf. cer. no a torn
3	317	16	1	cer	ncomiber
3	317	1	4	fau	frag os
3	317	1	1	mco	tovot
3	317	2	1	mco	estuc
<hr/>					
3	318	1	1	cer	iàtica fig.roges
3	318	2	1	cer	nansa àtica vernís negre
3	318	3	3	cer	inf. atica vernís negre
3	318	4	1	cer	igris monocrome
3	318	5	2	cer	ipseudo-jònia pintada
3	318	6	3	cer	inf. costa catalana
3	318	7	67	cer	inf. ibèric

3	318	8	2	cer	inf. amf. púnica
3	318	9-10	2	cer	vores amf. iber
3	318	11	1	cer	namf. ibèrica
3	318	12	3	cer	iamf. ibèrica
3	318	13	1	cer	vores comuna ibèrica
3	318	14	7	cer	inf. cer. no a torn
3	318	1	6	fau	frag os
3	318	1	1	mco	tovot
3	318	1	1	met	frag. bronze
<hr/>					
3	319	1	1	cer	nansa àtica vernís negre
3	319	2	1	cer	vores comuna ibèrica
3	319	3	3	cer	inf. ibèric
3	319	4	3	cer	inf. amf. púnica
3	319	5	2	cer	inf. cer. no a torn
3	319	1	4	fau	frag os
<hr/>					
3	320	1	4	cer	inf. ibèric
3	320	1	2	fau	frag os
<hr/>					
3	322	1	2	cer	inf. atica vernís negre
3	322	2	2	cer	igris monocrome
3	322	3	1	cer	vores comuna ibèrica
3	322	4	126	cer	inf. ibèric
3	322	5	1	cer	vamf. massaliota
3	322	6	5	cer	inf. amf. púnica
3	322	7-8	2	cer	namf. ibèrica
3	322	9	8	cer	iamf. cartaginesa
3	322	10	23	cer	iaaltra
3	322	11	1	cer	frag. cer. no a torn
3	322	12	3	cer	inf. cer. no a torn
3	322	13	1	cer	inf. amf. itàlica
3	322	1	1	fau	frag os
<hr/>					
3	324	1	1	cer	vcosta catalana
3	324	2	2	cer	inf. costa catalana
3	324	3	41	cer	inf. ibèric
3	324	4	3	cer	inf. amf. púnica
3	324	5	2	cer	inf. amf. itàlica
3	324	6	2	cer	inf. cer. no a torn
<hr/>					
3	326	1	1	cer	frag. gr mono (graffiti)
3	326	2	1	cer	vora àtica vernís negre
3	326	3	1	cer	inf. àtica vernís negre
3	326	4-5	2	cer	voracomuna ibèrica
3	326	6	99	cer	inf. ibèric
3	326	7	1	cer	iamf. massaliota
3	326	8	2	cer	inf. amf. púnica (ebus)
3	326	9	1	cer	vores amf. iber

3	326	10	1	cer	inf. amf. cartaginesa
3	326	11-13	3	cer	frag. cer. no a torn
3	326	14	8	cer	inf. cer. no a torn
3	326	1	31	fau	frag os
3	326	1	1	met	frag indet bronze
<hr/>					
3	328	1	1	cer	frag. gr mono
3	328	2	4	cer	inf. gr mono
3	328	3	1	cer	inf. àtica fig.roges
3	328	4-5	2	cer	vora àtica vernís negre
3	328	6-8	3	cer	nansa àtica vernís negre
3	328	9	2	cer	inf. p blanca
3	328	10-11	2	cer	voracomuna ibèrica
3	328	12-13	2	cer	frag. comuna ibèrica
3	328	14	1	cer	frag. p clar
3	328	15	415	cer	inf. ibèric
3	328	16	2	cer	iamf. massaliota
3	328	17-18	2	cer	vamf. púnica (ebus)
3	328	19	1	cer	namf. púnica (ebus)
3	328	20	20	cer	inf. amf. púnica (ebus)
3	328	21-36	16	cer	vores amf. iber
3	328	37-42	6	cer	namf. ibèrica
3	328	43-44	2	cer	frag. amf. ibèrica
3	328	45	1	cer	voracer. no a torn
3	328	46	1	cer	frag. cer. no a torn
3	328	47	6	cer	inf. cer. no a torn
3	328	1	6	fau	frag os
3	328	1	1	cnr	p d amf. ibèrica
3	328	2	1	cnr	p d amf. itàlica
3	328	1	1	met	clau ferro
<hr/>					
3	329	1	1	cer	frag. àtica vernís negre
3	329	2	1	cer	voracomuna ibèrica
3	329	3	24	cer	inf. ibèric
3	329	4	2	cer	namf. itàlica
3	329	5	1	cer	inf. amf. itàlica
3	329	6	3	cer	inf. cer. no a torn
3	329	1	5	fau	frag ossis
3	329	1	2	met	frag bronze
3	329	1	3	mco	arrebossat
<hr/>					
3	331	1-3	3	cer	vgr mono
3	331	4	3	cer	igr mono
3	331	5	1	cer	inf. atfn
3	331	6	1	cer	inf. àtica fig.roges (sain valentin)
3	331	7	1	cer	nansa àtica vernís negre
3	331	8	3	cer	inf. àtica vernís negre
3	331	9	1	cer	viber p
3	331	10-11	2	cer	voracomober

3	331	12	1	cer	frag. comuna ibèrica
3	331	13	190	cer	inf. ibèric
3	331	14	2	cer	iagre (abros)
3	331	15	1	cer	namf. púnica (ebus)
3	331	16	10	cer	inf. amf. púnica (ebus)
3	331	17-20	5	cer	vores amf. iber
3	331	21-23	3	cer	namf. ibèrica
3	331	24	4	cer	iaaltra
3	331	25	1	cer	voracer. no a torn
3	331	26	1	cer	frag. cer. no a torn
3	331	27	8	cer	inf. cer. no a torn
3	331	1	24	fau	frag os
3	331	1	1	mco	tovot
<hr/>					
3	336	1	4	cer	inf. gr mono
3	336	2	1	cer	inf. iber p
3	336	3-4	2	cer	voracomuna ibèrica
3	336	5	57	cer	inf. ibèric
3	336	6	1	cer	inf. amf. massaliota
3	336	7	1	cer	inf. amf. púnica
3	336	8	1	cer	famf. ibèrica
3	336	9	1	cer	iamf. cartaginesa
3	336	10	4	cer	inf. cer. no a torn
3	336	1	3	fau	frag os
<hr/>					
3	337	1-7	7	cer	vgr mono
3	337	8-10	3	cer	fgr mono
3	337	11	23	cer	igr mono
3	337	12-13	2	cer	vorapseudo-jònia pintada
3	337	14	1	cer	npseudo-jònia pintada
3	337	15	1	cer	fpseudo-jònia pintada
3	337	16	1	cer	vatfn
3	337	17	2	cer	inf. atfn
3	337	18-28	11	cer	vàtica fig.roges
3	337	29	1	cer	nàtica fig.roges
3	337	30-31	2	cer	frag. àtica fig.roges
3	337	32	19	cer	iàtica fig.roges
3	337	33-83	51	cer	vora àtica vernís negre
3	337	84-109	26	cer	nansa àtica vernís negre
3	337	110-129	20	cer	frag. àtica vernís negre
3	337	130	63	cer	inf. atica vernís negre
3	337	131	3	cer	1 vora àtica vernís negre - 2 inf. atica vernís negre
3	337	132-134	3	cer	voravernís negre div.ora(psat marsella)
3	337	135 2		cer	inf. vernís negre div (psat marsella)
3	337	136-138	3	cer	vorap blanca
3	337	139-140	2	cer	n p blanca
3	337	141	3	cer	inf. p blanca
3	337	142-144	3	cer	voraiber p

3	337	145-150	6	cer	n iber p
3	337	151-154	4	cer	frag. iber p
3	337	155	10	cer	inf. iber p
3	337	156-218	63	cer	voracomuna ibèrica
3	337	219-261	43	cer	n comuna ibèrica
3	337	262-294	33	cer	frag. comuna ibèrica
3	337	295	2438	cer	inf. ibèric
3	337	296	5	cer	inf. ibèric lanyats
3	337	297	1	cer	voramortaltra
3	337	298-299	2	cer	frag. mortaltra
3	337	300-302	3	cer	voraagre (chios)
3	337	303	1	cer	fagre (chios)
3	337	304	1	cer	inf. agre (abros)
3	337	305	12	cer	inf. agre
3	337	306	1	cer	vamf. massaliota
3	337	307	1	cer	namf. massaliota
3	337	308	4	cer	iamf. massaliota
3	337	309-318	10	cer	vamf. púnica (ebus)
3	337	319-327	9	cer	namf. púnica (ebus)
3	337	328	1	cer	famf. púnica (ebus)
3	337	329	61	cer	inf. amf. púnica
3	337	330-434	105	cer	vores amf. iber
3	337	435-507	76	cer	namf. ibèrica
3	337	508-509	2	cer	famf. ibèrica
3	337	510-511	2	cer	vamf. cartaginesa
3	337	512-513	2	cer	namf. cartaginesa
3	337	514	14	cer	iamf. cartaginesa
3	337	515-579	65	cer	voracer. no a torn
3	337	580-586	7	cer	ncer. no a torn
3	337	587-606	20	cer	frag. cer. no a torn
3	337	607-631	25	cer	d cer. no a torn
3	337	632	191	cer	inf. cer. no a torn
3	337	633	3	cer	rebutjos de forn 2 frag., 1 inf.
3	337	1	444	fau	fragsos
3	337	1	1	cnr	fusaiola
3	337	1		met	frags bronze
3	337	1	30	esc	escories (frag sel.lec)
3	337	634	1	cer	vorapseudo-jònia pintada (lekythos)
3	337	1	1	lit	làmina treballada silex
3	337	2	1	lit	lasce
<hr/>					
3	338	1	1	cer	nansa àtica vernís negre
3	338	2	1	cer	inf. atica vernís negre
3	338	3	1	cer	vàtica fig.roges (saint valentin)
3	338	4	1	cer	famf. ibèrica
3	338	1	1	fau	dent
3	338	1	2	met	frags bronze
<hr/>					
3	339	1	1	cer	frag. àtica vernís negre(skyphos)

3	339	2	2	cer	voravernís negra dir
3	339	3	2	cer	fundir
3	339	4	1	cer	inf. undir
3	339	5-6	2	cer	n iber p
3	339	7	159	cer	inf. ibèric
3	339	8	2	cer	inf. ibèric (rebutj de forn)
3	339	9	1	cer	vores amf. iber
3	339	10	1	cer	famf. ibèrica
3	339	11	3	cer	inf. amf. ibèrica
3	339	12	6	cer	iamf. cartaginesa
3	339	13	5	cer	inf. cer. no a torn
3	339	1	11	fau	frag os
<hr/>					
3	349	1	4	cer	inf. gr mono
3	349	2	1	cer	frag. pseudo-jònia pintada
3	349	3-4	2	cer	n comuna ibèrica
3	349	5	99	cer	inf. ibèric
3	349	6	1	cer	namf. púnica (ebus)
3	349	7	9	cer	inf. amf. púnica (ebus)
3	349	8-9	2	cer	vores amf. iber
3	349	10	1	cer	namf. ibèrica
3	349	11	1	cer	namf. cartaginesa
3	349	12	2	cer	inf. amf. cartaginesa
3	349	13	1	cer	cuina torn
3	349	14	1	cer	decor cer. no a torn
3	349	15	3	cer	inf. cer. no a torn
3	349	16	1	cer	inf. amf. gre (abros) intrusió ue)
3	349	17	1	cer	voraCamp.A (intrusióue)
3	349	1	18	fau	frag os
3	349	1	4	met	frags bronze
3	349	1	1	esc	escòria metall
<hr/>					
3	350	1-3	3	cer	vora gris monocrome
3	350	4	8	cer	inf. gris monocrome
3	350	5	1	cer	frag.àtica fig.roges
3	350	6-7	2	cer	vora àtica vernís negra
3	350	8	4	cer	inf. àtica vernís negra
3	350	9	30	cer	inf. p blanca
3	350	10-14	5	cer	voracomuna ibèrica
3	350	15-20	6	cer	nansa comuna ibèrica
3	350	21	209	cer	inf. ibèric
3	350	22	1	cer	voraamf. massaliota
3	350	23	1	cer	namf. massaliota
3	350	24	4	cer	inf. amf. massaliota
3	350	25-26	2	cer	voraamf. púnica (ebus)
3	350	27-28	2	cer	nansa amf. púnica(ebus)
3	350	29	1	cer	frag. amf. púnica (ebus)
3	350	30	40	cer	inf. amf. púnica (ebus)
3	350	31-34	5	cer	vores amf. iber

3	350	35-38	4	cer	nansa amf. ibèrica
3	350	39-40	2	cer	frag. amf. ibèrica
3	350	41	7	cer	inf. amf. cartaginesa
3	350	42-45	4	cer	vora cer. no a torn
3	350	46	16	cer	inf. cer. no a torn
3	350	47	3	cer	frag. dolium
3	350	48	1	cer	inf. dolium
3	350	49	2	cer	inf. amf. itàlica (intrusió UE)
3	350	50	1	cer	frag. taller de Rosas(intrusió UE)
3	350	1	23	fau	frag os
3	350	1	1	met	frag ferro
3	350	1	4	mco	frag enlluit

3	351	1	2	cer	inf. gris monocrome
3	351	2	1	cer	frag, pseudo-jònia pintada
3	351	3-4	2	cer	vora àtica vernís negre
3	351	5-6	2	cer	nansa àtica vernís negre
3	351	7	5	cer	inf. atica vernís negre
3	351	8	1	cer	vora pintada blanca
3	351	9	8	cer	inf. pintada blanca
3	351	10	1	cer	voraiber pintat
3	351	11	1	cer	frag. iber pintat
3	351	12	6	cer	inf. iber pintat
3	351	13-17	5	cer	vora comuna ibèrica
3	351	18-19	2	cer	nansa comuna ibèrica
3	351	20-23	4	cer	frag. comuna ibèrica
3	351	24	310	cer	inf. ibèric
3	351	25	1	cer	nansa amf. massaliota
3	351	26	8	cer	inf. amf. massaliota
3	351	27-28	2	cer	vores amf. iber
3	351	29-30	2	cer	nansa amf. ibèrica
3	351	31	6	cer	inf. amf. cartaginesa
3	351	32	15	cer	inf. amf. púnica (ebus)
3	351	33	2	cer	inf. amf. altra
3	351	34-38	5	cer	voracer. no a torn
3	351	39-40	2	cer	frag. cer. no a torn
3	351	41-44	4	cer	decor cer. no a torn
3	351	45	20	cer	inf. cer. no a torn
3	351	1	26	fau	frag os
3	351	2	1	fau	coquillage
3	351	1	1	met	frag clau
3	351	1	3	mco	frag tova
3	351	2	1	met	frag clau

3	352	1-3	3	cer	vora àtica vernís negre
3	352	4-5	2	cer	nansa àtica vernís negre
3	352	6	1	cer	inf. atica vernís negre
3	352	7	1	cer	frag. iber p
3	352	8	1	cer	voracomuna ibèrica

3	352	9	55	cer	inf. ibèric
3	352	10	1	cer	iamf. massaliota
3	352	11	1	cer	inf. amf. púnica (ebus)
3	352	12	1	cer	vores amf. iber
3	352	13	3	cer	iamf. cartaginesa
3	352	14	1	cer	frag. mortaltra
3	352	15	3	cer	inf. cer. no a torn
3	352	1	11	fau	frag os
<hr/>					
4	402	1	6	cer	inf. cer. no a torn
4	402	1	3	fau	frag os
4	402	1	2	met	frag bronze
<hr/>					
4	403	1	1	cer	inf. atica vernís negre
4	403	2	1	cer	frag. Camp.A
4	403	3	1	cer	inf. cer. torn fina altra
4	403	4	2	cer	inf. iber p
4	403	5-10	6	cer	voracomuna ibèrica
4	403	11	1	cer	frag. comuna ibèrica
4	403	12-14	3	cer	n comuna ibèrica
4	403	15	129	cer	inf. ibèric
4	403	16	2	cer	inf. amf. púnica (ebus)
4	403	17-19	3	cer	vores amf. iber
4	403	20	1	cer	vores amf. itàlica
4	403	21-23	3	cer	namf. itàlica
4	403	24	31	cer	inf. amf. itàlica
4	403	25	6	cer	iaamf. cartaginesa
4	403	26	2	cer	iaaltra
4	403	27	1	cer	voracer. no a torn
4	403	28	1	cer	ncer. no a torn
4	403	29	21	cer	inf. cer. no a torn
4	403	1	3	fau	fragsos
4	403	1	1	cnr	peça disco amf. massaliota
4	403	2	1	cnr	p d amf. cartaginesa
4	403	3-4	2	cnr	p d amf. púnica (ebus)
4	403	5-8	4	cnr	p d inf. ibèric
4	403	1	1	met	clau de ferro
4	403	1	2	mco	toves
<hr/>					
4	404	1	1	cer	inf. gr mono
4	404	2	33	cer	inf. ibèric
4	404	3	1	cer	ncer. no a torn
4	404	4-5	2	cer	dcer. no a torn
4	404	6	7	cer	inf. cer. no a torn
4	404	1	3	fau	frag os
<hr/>					
4	405	1-3	3	cer	vora àtica vernís negre copa càstulo
4	405	4	1	cer	nansa àtica vernís negre
4	405	5	1	cer	inf. gr mono

4	405	6	1	cer	vessador p blanca
4	405	7	1	cer	nansa pintada blanca
4	405	8	4	cer	inf. pintada blanca
4	405	9	1	cer	inf. iber p
4	405	10-19	10	cer	voracomuna ibèrica
4	405	20-22	3	cer	n comuna ibèrica
4	405	23-25	3	cer	frag. comuna ibèrica
4	405	26	138	cer	inf. ibèric
4	405	27	2	cer	inf. dolium (o com altra)
4	405	28	3	cer	inf. amf. púnica (ebus)
4	405	29-34	6	cer	vores amf. iber
4	405	35-37	3	cer	namf. ibèrica
4	405	38-39	2	cer	famf. ibèrica
4	405	40-43	4	cer	voracer. no a torn
4	405	44	1	cer	frag. cer. no a torn
4	405	45-47	3	cer	dcer. no a torn
4	405	48	27	cer	inf. cer. no a torn
4	405	1	59	fau	frag os
4	405	1	2	met	frag bronze (fibula)
<hr/>					
4	406	1	9	cer	inf. ibèric
4	406	2	5	cer	inf. amf. itàlica
<hr/>					
4	407	1-4	4	cer	voracer. no a torn
4	407	5	1	cer	frag. cer. no a torn
4	407	6	14	cer	inf. cer. no a torn
4	407	1	57	fau	frag os
4	407	2	2	fau	mandibules
4	407	3	1	fau	dent
4	407	1	1	met	escòria
<hr/>					
4	408	1-2	2	cer	voracomuna ibèrica
4	408	3	29	cer	inf. ibèric
4	408	4	1	cer	namf. itàlica
4	408	5	3	cer	inf. amf. itàlica
4	408	6	1	cer	frag. cer. no a torn
4	408	7	1	cer	inf. cer. no a torn
<hr/>					
4	409	1-2	2	cer	vora cer. no a torn
4	409	3	1	cer	frag. cer. no a torn
4	409	4	7	cer	inf. cer. no a torn
4	409	1	68	fau	frag os
4	409	2	3	fau	mandibules
4	409	1	1	met	bronze
<hr/>					
4	410	1	1	cer	igris monocrome
4	410	2	1	cer	inf. atica vernís negre
4	410	3	2	cer	vcosta catalana
4	410	4	1	cer	vores comuna ibèrica

4	410	5-7	3	cer	fcomiber
4	410	8	99	cer	inf. ibèric
4	410	9	1	cer	iamf. massaliota
4	410	10	1	cer	namf. púnica
4	410	11	1	cer	inf. amf. púnica
4	410	12	1	cer	vores amf. itàlica
4	410	13	1	cer	famf. itàlica
4	410	14	4	cer	namf. itàlica
4	410	15	50	cer	inf. amf. itàlica
4	410	16	1	cer	iamf. cartaginesa
4	410	17	4	cer	vora cer. no a torn
4	410	18	1	cer	frag. cer. no a torn
4	410	19	1	cer	decor cer. no a torn
4	410	20	18	cer	inf. cer. no a torn
4	410	21	1	cer	inf. dolium
4	410	1	14	fau	frag os
4	410	1-6	6	cnr	peça discoïdaliber
4	410	7-9	3	cnr	peça discoïdalpun
4	410	10	1	cnr	peça discoïdalcart
4	410	1	1	met	falç de ferro
4	410	2	1	met	clau de ferro
4	410	3	1	met	clau
4	410	4	1	met	serra de ferro
4	410	22	1	cer	amf. itàlica núm.1
4	410	23	12	cer	morter cer. no a torn
<hr/>					
4	411	1	3	cer	inf. costa catalana
4	411	2	1	cer	vores comuna ibèrica
4	411	3	20	cer	inf. ibèric
4	411	4	7	cer	inf. amf. itàlica
4	411	5	2	cer	inf. cer. no a torn
4	411	1	1	fau	frag os
<hr/>					
4	412	1	1	cer	inf. vernís negre div
4	412	2	1	cer	vores comuna ibèrica
4	412	3	11	cer	inf. ibèric
4	412	4	1	cer	inf. amf. itàlica
4	412	5	1	cer	inf. atica vernís negre intrusió
4	412	1	1	cnr	peça discoïdal amf. púnica
<hr/>					
4	413	1	2	met	frag ferro
4	413	2	1	met	piqueta-destreleta ferro
<hr/>					
4	414	1	1	cer	inf. taller Roses
4	414	2	1	cer	inf. costa catalana
4	414	3	1	cer	vores comuna ibèrica
4	414	4	7	cer	inf. ibèric
4	414	5	1	cer	inf. amf. púnica
4	414	6-7	2	cer	amf. itàlica completes

4	414	8	1	cer	vora cer. no a torn
4	414	9	1	cer	decor cer. no a torn
4	414	10	4	cer	inf. cer. no a torn
4	414	1	1	cnr	peça discoïdal amf. itàlica
4	414	1	1	lit	esmolador calcària gris
4	414	1	1	met	collaret bronze
4	414	2	2	met	clau ferro ?
4	414	3	3	met	frags ganivet ferro
4	414	4	1	met	arpell de ferro
<hr/>					
4	415	1	1	cer	frag. costa catalana
4	415	2	11	cer	inf. ibèric
4	415	3	1	cer	vora cer. no a torn
4	415	4	1	cer	nansa cer. no a torn
4	415	5	9	cer	inf. cer. no a torn
4	415	1	1	lit	frag moli
4	415	6	1	cer	Camp.A Lamb23 sencer
4	415	1	2	met	frag ferro
4	415	2	1	met	frag ferro
4	415	3-4	2	met	serres ferro
4	415	5	1	met	podall de ferro
<hr/>					
4	416	1	1	cer	amf. itàlica sencera a.num.4
4	416	2	1	cer	amf. itàlica sencera a.num.5
4	416	3	1	cer	amf. itàlica a.num.6
4	416	4	1	cer	amf. itàlica a.num.8
4	416	5	1	cer	amf. itàlica a.num.9
4	416	6	1	cer	amf. ibèrica a.num.7
4	416	7	1	cer	amf. ibèrica a.num.10
4	416	8	1	cer	amf. ibèrica a.num.11
4	416	9	1	cer	amf. ibèrica a.num.12
4	416	10	1	cer	taller de Rosas Lamb27 sencer
4	416	11	1	cer	Camp.A Lamb27 sencer
4	416	12	1	cer	iberp kalathos sencer
4	416	13	1	cer	comuna ibèrica askos sencer
4	416	14	1	cer	inf. taller Roses
4	416	15	1	cer	vora costa catalana
4	416	16	35	cer	inf. ibèric
4	416	17	1	cer	inf. amf. itàlica
4	416	18-19	2	cer	vora cer. no a torn
4	416	20	1	cer	nansa cer. no a torn
4	416	21	9	cer	inf. cer. no a torn
4	416	1	5	fau	frag os
4	416	1	3	met	escòria
4	416	22	1	cer	comuna ibèrica ungüentari sencer
4	416	2	2	met	frag ferro
4	416	3	1	met	arpell de ferro
4	416	4	1	met	podall de ferro
4	416	5	1	met	destral de ferro

4	416	6	1	met	punta llança de ferro
4	416	7	2	met	frags serra de ferro
4	416	8	1	met	podall de ferro
4	416	9	8	met	ratllador de ferro
4	416	10	1	met	falç de ferro
4	416	11	1	met	aret arrecada bronze
4	416	12	1	met	fibula bronze
4	416	13	1	met	frags ferro
4	416	14	1	met	bola perforada bronze
<hr/>					
4	417	1	1	cer	inf. taller Roses
4	417	2-5	4	cer	vora costa catalana
4	417	6	7	cer	inf. costa catalana
4	417	7-16	10	cer	vores comuna ibèrica
4	417	17-18	2	cer	nansa comiber
4	417	19-20	2	cer	frag. comiber
4	417	21	83	cer	inf. ibèric
4	417	22	1	cer	inf. amf. púnica
4	417	23	5	cer	iamf. cartaginesa
4	417	24-37	14	cer	vora cer. no a torn
4	417	38-41	4	cer	fc. no a torn
4	417	42	39	cer	inf. cer. no a torn
4	417	1	25	fau	frag os
4	417	1	1	cnr	peça discoidal infiber
4	417	2	1	cnr	peça discoïdal amf. itàlica
4	417	3	1	cnr	figureta femenina terracuita
4	417	4	1	cnr	fusaiola
4	417	1	1	met	ham de bronze
4	417	2	1	met	aro de bronze
4	417	3	1	met	botó de bronze
4	417	4	1	met	frag plom
4	417	5	5	met	frag ferro
4	417	1	1	mco	tovot
<hr/>					
4	418	1-8	8	cer	vtatos
4	418	9	4	cer	inf. taller Roses
4	418	10	1	cer	inf. iberp
4	418	11-23	13	cer	vora costa catalana
4	418	24	1	cer	frag. costa catalana
4	418	25	9	cer	inf. costa catalana
4	418	26-33	8	cer	vores comuna ibèrica
4	418	34-36	3	cer	nansa comiber
4	418	37-42	6	cer	frag. comiber
4	418	43	197	cer	inf. ibèric
4	418	44	1	cer	iamf. massaliota
4	418	45	8	cer	inf. amf. púnica
4	418	46	2	cer	inf. amf. itàlica
4	418	47	1	cer	inf. amf. cartaginesa
4	418	48-53	6	cer	vora cer. no a torn

4	418	54	1	cer	nansacer.no a torn
4	418	55-57	3	cer	frag. cer. no a torn
4	418	58-59	2	cer	decor cer. no a torn
4	418	60	61	cer	inf. cer. no a torn
4	418	1	19	fau	frag. os
4	418	2	1	fau	petxina
4	418	1	1	cnr	fusaïola
4	418	2-3	2	cnr	peça discoïdalamf. púnica
4	418	4-5	2	cnr	peça discoïdalamf. ibèrica
4	418	1	3	mco	frag tovot

4	419	1	1	fau	frag os
---	-----	---	---	-----	---------

5	500	1	3	cer	inf. atica vernís negre
5	500	2	71	cer	inf. ibèric
5	500	3	1	cer	inf.amf. massaliota
5	500	4	3	cer	inf.amf. ibèrica
5	500	5	4	cer	inf. cer. no a torn
5	500	6	1	cer	vora àtica vernís negre
5	500	7	1	cer	frag. àtica vernís negre
5	500	8	1	cer	nansa amf. ibèrica
5	500	1	2	fau	frag os

5	501	1-2	2	cer	vora gris monocrome
5	501	3	1	cer	frag.gris monocrome
5	501	4	18	cer	inf.gris monocrome
5	501	5	1	cer	vora pseudo-jònia pintada
5	501	6	1	cer	vora àtica vernís negre
5	501	7	1	cer	nansa àtica vernís negre
5	501	8	2	cer	inf. atica vernís negre
5	501	9	1	cer	inf.iber pintada
5	501	10-18	9	cer	vores comuna ibèrica
5	501	19	1	cer	frag. àtica vernís negre skyphos
5	501	20	2	cer	inf.comuna púnica
5	501	21	429	cer	inf. iber n
5	501	22	6	cer	inf.amf. massaliota
5	501	23-27	5	cer	vores amf. iber
5	501	28-40	13	cer	nansa amf. ibèrica
5	501	41-43	3	cer	vora cer. no a torn
5	501	44	1	cer	frag. cer. no a torn
5	501	45	24	cer	inf. cer. no a torn
5	501	46	1	cer	inf. jonia
5	501	1	82	fau	frag os
5	501	1	2	met	escòria
5	501	2	2	cnr	escòria terra

5	503	1	1	cer	inf.vernís negre div.
5	503	2-5	4	cer	vora àtica vernís negre
5	503	6-8	3	cer	nansa àtica vernís negre

5	503	9-12	4	cer	frag. àtica vernís negre
5	503	13	22	cer	inf. atica vernís negre
5	503	14-16	3	cer	vàtica fig.roges
5	503	17-20	4	cer	frag.àtica fig.roges
5	503	21	1	cer	nansa àtica fig.roges
5	503	22	17	cer	inf. àtica fig.roges
5	503	23	1	cer	inf.iberp
5	503	24	7	cer	inf. costa catalana
5	503	25	151	cer	inf. ibèric
5	503	26	2	cer	inf. amf. púnica
5	503	27	2	cer	inf.amf. ibèrica
5	503	28	2	cer	inf.amf. cartaginesa
5	503	29	1	cer	inf.amf.altra
5	503	30	1	cer	vora cer. no a torn
5	503	31	1	cer	nansa cer. no a torn
5	503	32	1	cer	vora àtica fig.roges
5	503	33	8	cer	inf. cer. no a torn
5	503	34	1	cer	morter iber
5	503	1	23	fau	frag os
5	503	1	29	mco	tovots
5	503	2	36	mco	estucs
5	503	35	1	cer	morter iber
5	503	36	1	cer	vores comuna ibèrica
5	503	37	1	cer	vora cer. no a torn
<hr/>					
5	520	1	2	cer	inf.àtica fig.roges
5	520	2	1	cer	frag. àtica vernís negre
5	520	3	2	cer	inf. atica vernís negre
5	520	4	32	cer	inf. ibèric
5	520	5	1	cer	frag. cer. no a torn
5	520	6	1	cer	inf. cer. no a torn
5	520	1	7	fau	frag os
5	520	1	2	met	frag bronze
5	520	2	2	met	frag ferro
5	520	1	2	mco	frag enlluit
<hr/>					
5	522	1-2	2	cer	vora gris monocrome
5	522	3	1	cer	frag. gris monocrome peu altra urna
5	522	4	17	cer	inf. gris monocrome
5	522	5-6	2	cer	vora àtica vernís negre
5	522	7	1	cer	nansa àtica vernís negre
5	522	8	22	cer	inf. atica vernís negre
5	522	9	1	cer	vora àtica fig.roges
5	522	10	1	cer	vora àtica fig.roges saint valentin
5	522	11	1	cer	inf. pintada blanca
5	522	12	4	cer	inf. costa catalana
5	522	13-19	7	cer	vores comuna ibèrica
5	522	20-22	3	cer	nansa comiber
5	522	23	2	cer	inf. comiber

5	522	24	1	cer	inf. amf. cartaginesa
5	522	25	939	cer	inf. ibèric
5	522	26	1	cer	inf. amf. massaliota
5	522	27	1	cer	vora amf. púnica
5	522	28-41	14	cer	vores amf. iber
5	522	42-51	10	cer	nansa amf. ibèrica
5	522	52	1	cer	frag. amf. ibèrica
5	522	53	2	cer	inf. amf. ibèrica
5	522	54	6	cer	inf. amf. cartaginesa
5	522	55	10	cer	inf. amf.altra
5	522	56-62	7	cer	vora cer. no a torn
5	522	63-65	3	cer	frag. cer. no a torn
5	522	66	63	cer	inf. cer. no a torn
5	522	67	1	cer	frag. comuna iber fons plat
5	522	68	1	cer	inf. amf. altra
5	522	69	1	cer	morter tgrec
5	522	70	1	cer	inf. cer. torn fina altra
5	522	1	171	fau	frag os
5	522	1	1	met	frag bronze
5	522	1	2	mco	frag estuc
5	522	2	12	mco	frag. amf. massaliotasa
5	522	71	1	cer	decor cer. no a torn
5	522	72-81	10	cer	inf. iber pintat
5	522	82	1	cer	vores comuna ibèrica
5	522	83-85	3	cer	vores amf. iber
5	522	3	4	mco	tovot

5	523	1	2	cer	inf. atica vernís negre
5	523	2	1	cer	inf.àtica fig.roges
5	523	3	1	cer	inf.cer. torn finaaltra
5	523	4	1	cer	inf.iber pintat
5	523	5	4	cer	inf. costa catalana
5	523	6	1	cer	inf.comuna altra
5	523	7	105	cer	inf. ibèric
5	523	8	11	cer	inf. amf. púnica
5	523	9	1	cer	vores amf. iber
5	523	10	18	cer	inf. cer. no a torn
5	523	1	9	fau	frag os
5	523	1	2	met	frag. bronze
5	523	11	1	cer	inf. cer. torn finaaltra pintat

5	524	1	6	cer	inf. gris monocrome
5	524	2-4	3	cer	vora àtica fig.roges
5	524	5	1	cer	nansa àtica fig.roges
5	524	6	7	cer	inf. àtica fig.roges
5	524	7-13	7	cer	vora àtica vernís negre
5	524	14	1	cer	frag. àtica vernís negre
5	524	15-16	2	cer	nansa àtica vernís negre
5	524	17	22	cer	inf. atica vernís negre

5	524	18	1	cer	vora cer. no a torn
5	524	19	1	cer	frag. cer. no a torn
5	524	20	9	cer	inf. cer. no a torn
5	524	21	75	cer	inf. ibèric
5	524	1	18	fau	frag os
5	524	1	3	mco	frag.cremats traverti
5	524	2	4	mco	frag.traverti no cremat
5	524	3	1	mco	frag.estuc
<hr/>					
5	525	1	3	cer	inf. ibèric
5	525	2	2	cer	inf. cer. no a torn
5	525	1	2	mco	estucs
5	525	2	1	mco	tovot
<hr/>					
5	526	1	7	cer	iàtica fig.roges
5	526	2	1	cer	vora àtica vernís negre
5	526	3	1	cer	nansa àtica vernís negre
5	526	4	9	cer	inf. atica vernís negre
5	526	5	1	cer	iiberp
5	526	6	7	cer	inf. ibèric
5	526	7	3	cer	inf. cer. no a torn
5	526	8	1	cer	vora cer. no a torn
5	526	1	22	mco	frag.estuc
5	526	1	1	mom	carbo
5	526	9	1	cer	vàtica fig.roges
5	526	10	1	cer	vora àtica vernís negre
5	526	11	1	cer	frag. àtica vernís negre
<hr/>					
5	528	1	1	cer	vàtica fig.roges
5	528	2	1	cer	iàtica fig.roges
5	528	3	1	cer	iàtica fig.roges lekkythos
5	528	4	1	cer	inf. atica vernís negre
5	528	5	8	cer	inf. ibèric
5	528	6	1	cer	namf. ibèrica arranc de
5	528	7	1	cer	inf. cer. no a torn
5	528	1	3	fau	frag os
5	528	8	1	cer	vores comuna ibèrica
5	528	9-16	8	cer	vora àtica vernís negre
5	528	17	1	cer	frag. àtica vernís negre
5	528	18-23	6	cer	nansa àtica vernís negre
<hr/>					
5	529	1	5	cer	igris monocrome
5	529	2	3	cer	inf. atica vernís negre
5	529	3	1	cer	iiberp
5	529	4	1	cer	inf. costa catalana
5	529	5	4	cer	ncomiber
5	529	6	155	cer	inf. ibèric
5	529	7-8	2	cer	vores amf. iber
5	529	9	1	cer	nansa amf. ibèrica

5	529	10	2	cer	inf. amf. cartaginesa
5	529	11	5	cer	inf. cer. no a torn
5	529	12	1	cer	vora àtica fig.roges
5	529	1	15	fau	frag os
5	529	1	2	met	frag. bronze
<hr/>					
5	530	1	1	cer	inf. ibèric
5	530	1	1	fau	frag os
<hr/>					
5	531	1	1	cer	inf. atica vernís negre
5	531	2	2	cer	inf.iber pintat
5	531	3	25	cer	inf. ibèric
5	531	4	1	cer	vora cer. no a torn
5	531	5	5	cer	inf. cer. no a torn
5	531	1	4	fau	frag os
<hr/>					
5	532	1-2	2	cer	vgris monocrome
5	532	3	1	cer	frag. àtica fig.roges
5	532	4	1	cer	inf. àtica fig.roges
5	532	5-6	2	cer	frag. àtica vernís negre
5	532	7	4	cer	inf. atica vernís negre
5	532	8	1	cer	vora vernís negre div. pseudoatica mas.
5	532	9	1	cer	nansa cer. torn finaaltra cer.gris
5	532	10	1	cer	inf. cer. torn finaaltra cer.gris
5	532	11	1	cer	vora ibèrica pintada
5	532	12	1	cer	frag. iber pintat
5	532	13	1	cer	inf. iber pintat
5	532	14-18	5	cer	vores comuna ibèrica
5	532	19	1	cer	nansa com. iber
5	532	20	3	cer	inf. cuin torn
5	532	21-22	2	cer	vora pasta clar
5	532	23	1	cer	nansa pasta clar
5	532	24	1	cer	inf. pasta clar
5	532	25	354	cer	inf. ibèric
5	532	26	24	cer	inf. amf. púnica
5	532	27-29	3	cer	vores amf. iber
5	532	30-35	6	cer	nansa amf. ibèrica
5	532	36	7	cer	inf. amf. cartaginesa
5	532	37	3	cer	inf.amf.altra pun.ebus antiga?
5	532	38	1	cer	tapadora cer. no a torn
5	532	39-42	4	cer	vora cer. no a torn
5	532	43	1	cer	frag. cer. no a torn
5	532	44	25	cer	inf. cer. no a torn
5	532	1	24	fau	frag os
5	532	1		met	frag. bronze
5	532	2		met	escòria ferro
5	532	1	14	mco	frag.enlluit
5	532	2	6	mco	tovot

5	533	1	2	cer	vora àtica vernís negre
5	533	2-3	2	cer	nansa àtica vernís negre
5	533	4	1	cer	frag. àtica vernís negre
5	533	5	8	cer	inf. atica vernís negre
5	533	6	1	cer	ipblanca
5	533	7-9	3	cer	vora ibèrica pintada
5	533	10	1	cer	niberp
5	533	11	4	cer	iiberp
5	533	12-14	3	cer	vores comuna ibèrica
5	533	15-18	4	cer	fragcomiber
5	533	19	2	cer	ipclara
5	533	20	279	cer	inf. ibèric
5	533	21	1	cer	iaetr
5	533	22	2	cer	vora amf.grega a.Chios ?
5	533	23	1	cer	nansa amf. grega a.Chios ?
5	533	24	1	cer	vora amf. púnica
5	533	25	13	cer	inf. amf. púnica
5	533	26-28	3	cer	vores amf. iber
5	533	29-30	2	cer	namf. ibèrica
5	533	31	5	cer	inf. amf. cartaginesa
5	533	32	1	cer	naaltra
5	533	33	1	cer	inf. cuina torn
5	533	34-35	2	cer	vora cer. no a torn
5	533	36	9	cer	inf. cer. no a torn
5	533	1	26	fau	frag os
5	533	1	6	met	bronze
5	533	1	37	mco	estuc

5	535	1	1	cer	inf. iber pintat
5	535	2	18	cer	inf. ibèric
5	535	3	1	cer	vores amf. iber
5	535	4	1	cer	iaaltra
5	535	5	2	cer	inf. cer. no a torn
5	535	1	53	fau	frag os
5	535	1	4	mco	toves

5	536	1	5	cer	inf. ibèric
5	536	2-3	2	cer	vora cer. no a torn
5	536	4	3	cer	inf. cer. no a torn
5	536	1	3	mco	frag.enlluit

5	537	1	2	cer	inf. atica vernís negre
5	537	2	1	cer	àtica fig.roges
5	537	3	1	cer	ipblanca
5	537	4	2	cer	fcomiber
5	537	5	50	cer	inf. ibèric
5	537	6	1	cer	iagre
5	537	7	1	cer	vores amf. iber
5	537	8	3	cer	vora cer. no a torn

5	537	9	16	cer	inf. cer. no a torn
5	537	1	16	fau	frag os
5	537	1	1	met	frag. bronze
5	537	1	21	mco	fragenlluit
<hr/>					
5	539	1	4	cer	iàtica fig.roges
5	539	2	12	cer	inf. ibèric
5	539	3	1	cer	inf. amf. púnica
5	539	4	1	cer	frag.mortaltra
<hr/>					
5	542	1	1	cer	vores comuna ibèrica
5	542	2	29	cer	inf. ibèric
5	542	3	2	cer	inf. cer. no a torn
5	542	1	1	met	fragferro
5	542	2	1	met	clau ferro
<hr/> <hr/>					
7	700	1	1	cer	vora àtica vernís negre
7	700	2	1	cer	nana àtica vernís negre
7	700	3	1	cer	inf. atica vernís negre
7	700	4	1	cer	iiberp
7	700	5	4	cer	frag.costa catalana
7	700	6	3	cer	inf. costa catalana
7	700	7-9	3	cer	vores comuna ibèrica
7	700	10	1	cer	iamf. massaliota
7	700	11	15	cer	inf. amf. púnica
7	700	12-15	4	cer	vores amf. iber
7	700	16-18	3	cer	namf. ibèrica
7	700	19	5	cer	iamf. ibèrica
7	700	20	6	cer	inf. amf. itàlica
7	700	21	2	cer	iamf. cartaginesa
7	700	22	1	cer	ncer. no a torn
7	700	23	1	cer	dcer. no a torn cordons digitats
7	700	24	4	cer	inf. cer. no a torn
7	700	25	239	cer	inf. ibèric
7	700	1	3	fau	frag os
7	700	1	1	met	moneda bronze Quadrans ibèric
<hr/>					
7	701	1	1	cer	frag. àtica vernís negre skyphos
7	701	2	4	cer	inf. atica vernís negre
7	701	3	1	cer	vora costa catalana
7	701	4-5	2	cer	frag.costa catalana
7	701	6	6	cer	inf. costa catalana
7	701	7-8	2	cer	vores comuna ibèrica
7	701	9	131	cer	inf. ibèric
7	701	10	2	cer	iinf.amf. massaliota
7	701	11	1	cer	nansa.amf. ibèrica
7	701	12	1	cer	inf.amf. ibèrica
7	701	13	1	cer	inf. amf. itàlica
7	701	14	1	cer	vora cer. no a torn

7	701	15	6	cer	inf. cer. no a torn
7	701	16-17	2	cer	vores comuna ibèrica
7	701	1	1	fau	dent
<hr/>					
7	702	1	1	cer	inf. atica vernís negre
7	702	2	1	cer	vores comuna ibèrica
7	702	3	1	cer	inf.comuna iber
7	702	4	50	cer	inf. ibèric
7	702	5	2	cer	iamf. ibèrica
7	702	6	6	cer	inf. cer. no a torn
7	702	7	1	cer	iàtica fig.roges
7	702	1	1	fau	frag os
7	702	1	4	mco	tovot
7	702	1	1	vid	dena de vidre
<hr/>					
7	703	1-2	2	cer	
7	703	3	6	cer	igris monocrome
7	703	4	3	cer	inf. atica vernís negre
7	703	5	1	cer	iiberp
7	703	6	2	cer	inf. costa catalana
7	703	7	140	cer	inf. ibèric
7	703	8	7	cer	inf. amf. púnica
7	703	9-10	2	cer	vores amf. iber
7	703	11	1	cer	namf. ibèrica
7	703	12	1	cer	iamf. cartaginesa
7	703	13	1	cer	vores comuna ibèrica
7	703	14	1	cer	ncomiber
7	703	15	1	cer	icomiber biconic
7	703	16-17	2	cer	vora cer. no a torn
7	703	18	1	cer	frag. cer. no a torn
7	703	19	12	cer	inf. cer. no a torn
7	703	20	1	cer	vCamp.A intrusio
7	703	21	3	cer	inf. amf. itàlica intrusio
7	703	22	1	cer	vores amf. iber
7	703	23	1	cer	vores comuna ibèrica
7	703	1	7	fau	frag os
<hr/>					
7	704	1	1	cer	nana àtica vernís negre
7	704	2	3	cer	inf. atica vernís negre
7	704	3-4	2	cer	vgris monocrome
7	704	5-6	2	cer	fgris monocrome
7	704	7	3	cer	igris monocrome
7	704	8	2	cer	iiberp
7	704	9	1	cer	vores comuna ibèrica
7	704	10	96	cer	inf. ibèric
7	704	11	2	cer	iamf. massaliota
7	704	12	2	cer	inf. amf. púnica
7	704	13	1	cer	vores amf. iber
7	704	14-15	2	cer	namf. ibèrica

7	704	16	1	cer	iaetr
7	704	17	1	cer	vora cer. no a torn
7	704	18-19	2	cer	dcer. no a torn decoracio impressa
7	704	20	16	cer	inf. cer. no a torn

5	R-92	1	1	cer	iber pintada inf
5	R-92	2	1	cer	comú iber vora
5	R-92	3	13	cer	inf iber
5	R-92	4	1	cer	cer. no a torn vora
5	R-92	5	2	cer	cer. no a torn inf
5	R-92	1	3	fau (2)	fragments ossis
5	R-92	1	1	met (3)	possible màneg de gabinet de ferro remat de coure

---

FONT S	1	1	cer	àtiva vernís negre inf
FONT S	2	1	cer	camp a base plat de peix
FONT S	3	1	cer	camp A inf plat de peix
FONT S	4	3	cer	gris iberic inf
FONT S	5-6	2	cer	comu'iber vores
FONT S	7	1	cer	vora kalathos amb pintura vinosa
FONT S	8	1	cer	comu pun inf
FONT S	9	44	cer	inf iber
FONT S	10	1	cer	anf iber vora
FONT S	11-13	3	cer	anf iber nanses
FONT S	14	3	cer	anf ital inf
FONT S	15	1	cer	ceram a mà vora
FONT S	16	10	cer	a mà inf